

MYNTAUKTIONER

I SVERIGE AB

MYNTAUKTION

Auktion 45

FREDAGEN 27 SEPTEMBER 2024

LÖRDAGEN 28 SEPTEMBER 2024

Auktion 45

1-400 FREDAG 27 SEPTEMBER

401-971 LÖRDAG 28 SEPTEMBER

TID OCH PLATS

Auktionen börjar på fredagen kl. 15 (objekten 1-400) och återupptas på lördagen kl. 9:30 (objekten 401-971). Lunchuppehåll görs mellan kl. 13 och 14. Vi bjuder på enklare lunch, som kräver föranmälan till info@myntauktioner.se senast 2024-09-19.

VISNING

I Svenska Numismatiska Föreningens lokaler, Banérgatan 17, Stockholm:

Onsdag 25 september

kl. 16-19

Torsdag 26 september

kl. 16-19

Fredag 27 september

kl. 10-12 (Samtliga objekt)

Fredag 27 september

kl. 12-19 (Objekten 401-971)

Fredagens visning är främst avsedd för våra långväga gäster, som inte har möjlighet att bevista veckans tidigare visningstillfällen.

Efter individuell överenskommelse - träffad i god tid - kan visning arrangeras även på andra än de ovanstående tiderna.

KATALOGEN FÖRFATTAD AV
Dan Carlberg

FOTO & LAYOUT
Magnus Wijk

FÖRORD

Den 15 oktober 1864 grundades Sundsvalls Enskilda Bank. Banken var en av de många enskilda banker som med början under 1800-talets första hälft grundades och efterhand fick rättighet att utge egna sedlar. De enskilda bankernas sedlar är ett intressant område inom numismatiken ur flera synvinklar; ekonomisk-historiskt förstås, men även konstnärligt och tekniskt, där man kan följa utvecklingen under seklet. I skrivande stund läggs handen vid ett verk som på ett modernt sätt ska följa upp Platbarzdis nu 60-åriga referensverk. Det är med stor glädje vi har mottagit uppdraget att låta försälja en rik och sällsynt samling sedlar från Sundsvallsbanken – ett unikt tillfälle för sedelsamlarna. Bankens sedlar är utmärkta med en asterisk.

Johan Wihlander (f. 1933) har samlat mynt sedan han var i skolåldern, men gjorde sina mest betydelsefulla förvärv med början på 1960-talet. Hans särskilda intresse har varit mynten från medeltiden och Gustav Vasa. Bland de nu utbudna mynten ur hans samlingar märks ett stort antal sällsynta mynt, vilka vittnar om betydande numismatiskt intresse och kunnande. Mynten från Wihlander utmärks med en asterisk.

En annan betydande specialsamling utgörs av en kollektion bestående av mynt som är präglade i Lund. Mynten har hopbringats av en i staden boende samlare under fyra decennier. Vid 1000-talets början var Lund en mycket betydelsefull stad i det danska riket och en viktig myntort. Samlingens klenod är en penning från Oluf Hunger, en klassisk raritet, välkänd och eftersökt av samlare av danska mynt. Från en annan inlämnare kommer Hardeknuts dubbelpenning, en ytterligare större raritet.

Även denna gång har vi en ovanligt bra avdelning antika mynt, som nu har sin tyngdpunkt i den grekiska världen. Sådana mynt möter med fördel en internationell publik. Därför är vårt fördjupade samarbete med Künker, som är Europas största numismatiska företag, av stor betydelse. Samtliga mynt i denna katalog kommer att visas på plats hos Künker i Osnabrück i samband med deras tidiga höstauktioner, något som kommer att uppmärksamma våra auktioner ytterligare internationellt.

Bland annat eftersom Svenska Numismatiska Föreningen, som är ett vetenskapligt samfund, är vårt ursprung, vinnlägger vi oss om att i så stor utsträckning som möjligt sprida den numismatiska kunskapen i våra auktionskataloger. De antika mynten har omsorgsfullt beskrivits av Curt Ekström. Christer Olsson har skrivit den intressanta inledningen om Sundsvallsbanken. Tillsammans med Mats C. J. Jonsson har han dessutom sett över denna katalogdel. Sonny Serrestam har skrivit om bankens förfalskade sedlar och varit behjälplig vid katalogiseringen av hela sedelavsnittet.

Bo Gunnarsson har gjort en intressant redogörelse för den så kallade Kedja 105, som är betydelsefull rörande skandinaviska imitationer. Monica Golabiewski Lannby har skrivit en mycket läsvärd bok om Knut Erikssons mynt, och har därför haft vänligheten att för oss ge en liten introduktion till dessa mynt. Av Kjell Holmbergs hand finns två ytterligare artiklar som vidlåder den medeltida avdelningen. Övriga större bidrag är skrivna av Bengt Hemmingsson, en av våra främsta privatforskare på svenska mynt efter medeltiden. Bernt Thelin har varit allmänt delaktig i katalogiseringen och Johan Melin har varit mitt outhärliga bollplank vid kvalitetssättningen av de svenska mynten. Till alla ovanstående riktar jag ett stort och varmt tack.

Stockholm i augusti 2024

Dan Carlberg

PREFACE

On 15 October 1864, Sundsvall's Enskilda Bank was founded. The bank was one of the many individual banks that were founded in the first half of the 19th century and were later given the right to issue their own banknotes. The notes of the individual banks are an interesting area in numismatics from several points of view; economic-historically, of course, but also artistically and technically, where you can follow the development during the century. At the time of writing, a work is being put together which will follow up Platbarzdis' now 60-year-old reference work in a modern way. It is with great pleasure that we have received the commission to sell a rich and rare collection of banknotes from Sundsvallsbanken - a unique opportunity for banknote collectors. These bank notes are marked with an asterisk.

Johan Wihlander (b. 1933) has collected coins since he was of school age but made his most significant acquisitions beginning in the 1960s. His particular interest has been coins from the Middle Ages and Gustav Vasa. Among the coins now offered from his collections are a large number of rare coins, which testify to considerable numismatic interest and knowledge. The coins from Wihlander are marked with an asterisk.

Another significant special collection consists of coins minted in Lund and Malmö in the province of Scania (Skåne). The coins have been collected over four decades by a collector living in this southern part of Sweden. At the beginning of the 11th century, Lund was an important city in the Danish kingdom and an important mint. The jewel of the collection is a coin from Oluf Hunger, a classic rarity, well known and sought after by collectors of Danish coins. From another submitter comes Hardeknut's Double Penny, an even greater rarity.

Also in this auction we have an unusually good section of ancient coins, which now has its focus on the Greek world. Such coins benefit from an international audience. Therefore, our collaboration with Künker, Europe's largest numismatic company, is of great importance. All coins in this catalogue will be displayed on site at Künker in Osnabrück in connection with their early autumn auctions, something that will bring our auctions even more international attention.

We strive to spread numismatic knowledge as widely as possible in our auction catalogues, partly because we have our origin in the Swedish Numismatic Society, which is a scientific society. The ancient coins have been carefully described by Curt Ekström. Christer Olsson has written the interesting introduction about Sundsvallsbanken. Together with Mats C. J. Jonsson, he has also looked over this part of the catalogue. Sonny Serrestam has written about the bank's counterfeit notes and has been helpful in the cataloguing of the entire bank note section.

Bo Gunnarsson has made an interesting report on the so-called Chain 105, which is significant regarding Scandinavian imitations. Monica Golabiewski Lannby has written a very readable book about Knut Eriksson's coins and has been kind enough to give us a small introduction to these coins. By Kjell Holmberg, there are two additional articles that add to the medieval section. Other major contributions are written by Bengt Hemmingsson, one of our leading private researchers on Swedish coins after the Middle Ages. Bernt Thelin has been generally involved in the cataloguing and Johan Melin has been my indispensable sounding board for the quality assessment of the Swedish coins. To all the above I extend a big and warm thank you.

Stockholm, August 2024

Dan Carlberg

RESUMÉ

Efter andra världskrigets slut, då jag var i tidiga skolåldern och bosatt i Bromma, träffade jag där andra jämnåriga som hade utländska mynt från Europa och Sydamerika. En del utländska mynt hade jag erhållit från andra håll. Vi började då byta mynt med varandra. Senare kom mera om det historiska intresset, om myntens härkomst gällande svenska mynt, samt romerska bronsmynt och deras historia. 1965 blev jag medlem i Svenska Numismatiska Föreningen. Jag besökte där Nils Ludvig Rasmusson på Kungl. Myntkabinettet, Storgatan, Stockholm. Vi diskuterade bland annat analys av Gustav Vasas markmynt, hur de i sjöfynd kunde vara korroderade med viktförlust och även förfalskade mynts förekomst. 1964-1966 såldes många av Sven Svenssons dubletter på Svenska Numismatiska Föreningens auktioner. Hos Harry Glück, Hirsch mynthandel, och hos Ahlströms mynthandel, hittade jag en del intressanta mynt. Sedan startade Ahlström även auktionsfirma och därifrån samt från MISAB har jag gjort inköp.

Farsta i juli 2024

S. G. Johan Wihlander

Johan Wihlander (f. 1933).

INNEHÅLL / TABLE OF CONTENTS

DAG 1

ANTIKA MYNT / ANCIENT COINS	1-95
EN SKÅNSK-DANSK SAMLING / A SCANIAN-DANISH COLLECTION	96-181
UTLÄNDSKA MYNT / WORLD COINS	
- BRASILEN / BRAZIL	182
- DANMARK / DENMARK	183-186
- ENGLAND - STORBRITANNIEN / GREAT BRITAIN	187-203
- INDIEN / INDIA	204
- IRLAND / IRELAND	205-206
- ITALIEN / ITALY	207
- KINA / CHINA	208
- KORSFARARE / CRUSADERS	209
- NEDERLÄNDERNA / NETHERLANDS	210-213
- NORGE / NORWAY	214-277
- PERU	278
- POLEN / POLAND	279
- RYSSLAND / RUSSIA	280-287
- SPANIEN / SPAIN	288
- TYSKA STATER - TYSKLAND / GERMANY	289-294
- TYSK-ROMERSKA RIKET / THE HOLY GERMAN EMPIRE	295
SEDLAR / BANKNOTES	296-400

DAG 2

SVERIGE / SWEDEN	401-971
- MEDELTID / MIDDLE AGES	401-472
- GUSTAV I (1521-1560)	473-520
- ERIK XIV (1560-1568)	521-537
- JOHAN III (1568-1592)	538-554
- SIGISMUND (1592-1598)	555-557
- HERTIG KARL (1560-1604)	558
- KARL, RIKSFÖRESTÅNDARE (1598-1604)	559-566
- KARL IX (1604-1611)	567-579
- GUSTAV II ADOLF (1611-1632)	580-614
- KRISTINA (1632-1654)	615-642
- KARL X GUSTAV (1654-1660)	643-655
- KARL XI (1660-1697)	656-682
- KARL XII (1697-1718)	683-719
- ULRIKA ELEONORA (1718-1720)	720-730
- FREDRIK (1720-1751)	731-778
- ADOLF FREDRIK (1751-1771)	779-804
- GUSTAV III (1771-1792)	805-839
- GUSTAV IV ADOLF (1792-1809)	840-859
- KARL XIII (1809-1818)	860-872
- KARL XIV JOHAN (1818-1844)	873-895
- OSKAR I (1844-1859)	896-912
- KARL XV (1859-1872)	913-930
- OSKAR II (1872-1907)	931-963
- GUSTAV V (1907-1950)	964-967
- GUSTAV VI ADOLF (1950-1973)	968
- POSTER / LOTS	969-971
PLÅTMINT (FRÅNSIDOR)/ PLATE MONEY (REVERSES)	sid. / page. 241
LITTERATUR / LITTERATURE	sid. / page. 251

Sedlar märkta med asterisk (*) har proveniens Sundsvallsbanken.
Mynt märkta med asterisk (*) har proveniens Johan Wihlander.

AUKTIONSVILLKOR

Genom sitt deltagande i auktionen, förbinder sig budgivare och köpare att följa nedanstående auktionsvillkor.

BUDGIVNING

Budgivare ska registrera sig före auktionen och erhåller då en budspade. Det finns även möjlighet till förhandsregistrering via vår hemsida. Lagda bud är bindande. Myntauktioner i Sverige AB har rätt att bortse från bud som av någon anledning anses oseriösa eller osäkra. För Myntauktioner i Sverige AB okända budgivare ombeds uppge referenser före auktionen. Auktionsförrättaren har ensidig rätt i samtliga frågor rörande auktionens genomförande. Detta innefattar bl. a. rätt att slå samman, utesluta och ändra ordningsföljden mellan objekten i förhållande till auktionskatalogen samt att avgöra tvister som kan uppstå under budgivningen, exempelvis vem som vinner objektet vid lika bud. Telefonbud kan tas emot efter överenskommelse.

UTROSPRISER

Utropspriserna, som är angivna i svenska kronor (SEK), är minimipriser, under vilken nivå objektet inte kommer att säljas.

SKRIFTLIGA ANBUD

De köpare som inte har möjlighet att personligen närvara vid auktionen kan lägga skriftligt anbud. Myntauktioner i Sverige AB kommer att beakta dessa bud för budgivarens räkning. Anbud läggs med fördel via vår hemsida och Numisbids intill dess att auktionen inleds. Det är även möjligt att lämna skriftliga anbud till vår postadress eller via e-post till:

anbud@myntauktioner.se

Inkomna bud bevakas med minsta möjliga höjningar intill att objektet är vunnet eller att budgivarens maxbud är uppnått. Vid lika bud får det först inkomna förtur. Oliimiterade bud godtas ej.

Anbud per brev eller mail ska vara inkomna senast **2024-09-26**.

OBS! Vi har ingen möjlighet att hantera alternativa anbud eller att beakta maximala köpesummor. Anbud som ej anpassats till de i katalogen angivna budstegen, kommer att justeras ner till närmast lägre budsteg.

INROPSAVGIFT

Köparprovision tillkommer med **18,75%** (15% + moms).

BETALNING

Inköpta objekt ska betalas kontant eller med bankkort på Tegelbacken 6 i omedelbar anslutning till auktionen. Vi accepterar inte betalning med American Express, Diners, Eurocheckar eller betalning med utländska checkar. Maximalt kontant belopp som vi accepterar som auktionslikvid är 25.000 kronor (SEK). Vid inköp via Internet eller till följd av lämnat skriftligt bud, ska betalning erläggas inom tio dagar från det att köparen mottagit betalningsanvisningar med uppgifter om totalsumma och fraktkostnader. Äganderätten till vunna objekt övergår till köparen först efter att denne har erlagt full betalning. I händelse av dröjsmål med betalning, äger Myntauktioner i Sverige AB rätt att endera häva köpet eller överlämna ärendet till inkasso. Intill hävning eller betalning

har skett, utgår dröjsmålsränta med en månatlig räntesats om en (1) procent på det vid var tid aktuella beloppet. Vi accepterar inte betalning via PayPal.

LEVERANS

Inköpta objekt ska, efter betalning, utkvitteras i omedelbar anslutning till auktionen, vilken sker på Hotell Sheraton, Tegelbacken 6. Vi erbjuder även möjlighet att hämta objekt på Banérgatan 17, Stockholm, måndagen efter avslutad auktion, respektive på Storgatan 10, Moheda, torsdagen efter avslutad auktion. OBS! Detta hämtningsalternativ kräver föransökan till info@myntauktioner.se senast dagen innan auktionen. Objekt som inte har avhämtats enligt ovan, skickas av Myntauktioner i Sverige AB till köparen, sedan full betalning har erhållits. Vi tar ut en serviceavgift på 200 kronor (SEK) för hantering av samtliga inköp som inte har avhämtats senast torsdagen efter avslutad auktion (avgiften tas ut även för inköp som eventuellt inte ska skickas). Vi bjuder på frakt och försäkring (upp till 100.000 kronor (SEK) per normalförsändelse). För högre försäkringsvärden tillämpas specialvillkor. Vi ansvarar inte för inropade objekt som ligger kvar hos oss efter att fakturans betalningstid har löpt ut. Kostnader som uppstår i samband med försändelse av objekt utrikes, vilka de än må vara, ska i sin helhet belasta köparen. Myntauktioner i Sverige fransäger sig allt ansvar i detta avseende.

FELANSVAR

Objekten säljs i befintligt skick. Köparen har undersökningsplikt. Det åligger därför köparen att före auktionen, under angiven visningstid, undersöka objekten för bedömning av dess skick, äkthet och egenskaper. Utrop med fler än ett objekt kan ha defekter som inte är anmärkta. De uppgifter som lämnas i denna katalog tjänar endast som vägledning för köparen vid dennes undersökning av objekten. Myntauktioner i Sverige AB ansvarar inte för felaktiga uppgifter i katalogen eller på Internet som inte kan sägas bero på grov oaktsamhet. Eventuella fel ska reklameras omedelbart, dock senast inom tre veckor från auktionsdagen. Myntauktioner i Sverige AB garanterar samtliga objekts äkthet, om ej annat anges i auktionskatalogen. Returer av utrop med flera än ett objekt måste returneras i sin helhet.

TVISTER

Eventuella tvister i anslutning till auktionen ska avgöras enligt svensk lag och vid Stockholms tingsrätt.

HÖJNING AV BUD

Angivna anbud som inte har anpassats till budstegen kommer att justeras ner till närmaste gällande budsteg.

BUDSTEG

-> 3000 SEK	100 SEK
3000-10000 SEK	200 SEK
10000-20000 SEK	500 SEK
20000-50000 SEK	1000 SEK
50000-100000 SEK	2000 SEK
100000 SEK ->	5000 SEK

Exportkunder som önskar utnyttja möjligheten att betala moms i mottagarlandet måste senast 7 dagar innan auktionen skriftligen begära detta. Kunden måste själv ordna med exportdokumenten i dessa fall. Notera att detta endast gäller kunder utanför EU, momsregistrerade handlare inom EU samt med villkoret att objekten enligt svensk lagstiftning fysiskt måste skickas till mottagarlandet.

CONDITIONS OF SALES

This is an English translation of the Swedish version of Condition of Sales. In case of dispute only the Swedish version of the present Conditions of Sales of Myntauktioner i Sverige AB is valid.

By participating in the auction, bidders and buyers are obliged to follow terms of sales as specified below.

BIDDING

All bidders must register before the auction starts. A bidder who has not already got a number paddle when receiving the auction catalogue will receive a number paddle in connection with the registration on the auction day. Placed bids are binding. Myntauktioner i Sverige AB is entitled to disregard bids for any reason considered to be unreliable. Bidders unknown to the auctioneer are kindly asked to give references prior to the commencement of the auction. The auctioneer has the sole right in all decisions regarding performance of the auction. In case of identical bids or any conflicts the auctioneer has the sole right to decide if the bids shall be taken up or not. Bids by telephone can only be accepted after separate agreement.

ESTIMATED PRICES

The estimates indicated in the catalogue are given in Swedish crowns (SEK) and are to be regarded as minimum prices. Thus no lots can be sold below the prices indicated.

WRITTEN BIDS

Absent bidders can place written bids. Myntauktioner i Sverige AB will monitor these bids for the bidder. Bids can be submitted via our homepage and Numisbids until the auction begins. It is also possible to bid in writing to our postal address or via e-mail to:

anbud@myntauktioner.se

Bids by letter or e-mail will be monitored and bid steps specified below will be followed. In the event of several bids for the same amount preferences will be given to the first bid received. Unlimited bids are not accepted.

Written bids must be received by **2024-09-26**.

PREMIUM

A buyers premium of 18,75% (15%+VAT) on the hammer price will be added to each object.

PAYMENT

Objects purchased shall be paid for in cash or by bank card at Tegelbacken 6 immediately in connection to the auction. We do not accept payment by American Express, Diners, Euro checks or payment by foreign checks. The maximum cash amount that we accept as auction proceeds is 25,000 SEK. When purchasing via the Internet or as a result of a written bid, payment must be made within ten days of the buyer receiving payment instructions with information on the total amount and shipping costs. Ownership of items won is transferred to the buyer only after he has made full payment. In the event of a delay in payment, Myntauktioner i Sverige AB has the right to either cancel the purchase or submit the matter to debt collection. Until cancellation or payment has taken place, late payment interest is payable at a monthly interest rate of one (1) percent on the amount in question at any given time. We do not accept payment via PayPal.

DELIVERY

Purchased items must, after payment, be checked out in immediate connection to the auction, which takes place at Hotel Sheraton, Tegelbacken 6. We also offer the opportunity to pick up items at Banérgatan 17, Stockholm, the Monday after the auction, or at Storgatan 10, Moheda, the Thursday after the auction ended. NOTE! These pick-up options requires prior notification to info@myntauktioner.se no later than the day before the auction. Items that have not been picked up as above are sent by Myntauktioner i Sverige AB to the buyer, after full payment has been received. We charge a service fee of 200 SEK for handling all purchases that have not been picked up by the Thursday after the auction has ended (the fee is also charged for purchases that may not be sent). We do not charge for shipping and insurance (up to 100,000 SEK for normal shipment). Special conditions apply for higher insurance values. We are not responsible for items that remain with us after the invoice's payment period has expired. Costs arising in connection with the shipment of objects abroad, whatever they may be, shall be borne in full by the buyer.

LIABILITY FOR DEFECTS

All objects are sold as is. The buyer has an obligation to investigate. It is therefore the buyer's responsibility to examine the objects before the auction, during the offered viewing times, to assess their condition, authenticity and characteristics. Auction lots with more than one item may have defects that are not noted. The information provided in this catalogue serves only as a guide for the buyer in his examination of the items. Myntauktioner i Sverige AB is not responsible for incorrect information in the catalogue or on the Internet which cannot be said to be due to gross negligence. Notification of defects must be reported immediately, but no later than within three weeks of the auction day. Myntauktioner i Sverige AB guarantees the authenticity of all objects, unless otherwise stated in the auction catalogue. Returns of lots with more than one object must be returned in their entirety.

DISPUTES

Disputes in connection to the auction shall be settled in accordance with Swedish law and the District Court of Stockholm shall be the court of first instance.

RISING OF BIDS

Written bids that has not been adjusted to the bidsteps will be reduced to a regular bidstep.

BIDSTEPS

-> 3000 SEK	100 SEK
3000-10000 SEK	200 SEK
10000-20000 SEK	500 SEK
20000-50000 SEK	1000 SEK
50000-100000 SEK	2000 SEK
100000 SEK ->	5000 SEK

Export customers who wish to take advantage of the opportunity to pay VAT in the recipient country must request this in writing, no later than 7 days before the auction. The customer must arrange the export documents in these cases. Note that this only applies to customers outside the EU, VAT-registered traders within the EU and with the condition that the objects must be physically sent to the recipient country according to Swedish legislation.

KVALITETSGRADER / GRADING

Spejlglans	Proof	Polierte platte
o	Unc (Uncirculated)	Stempelglanz
o1	EF (Extremely fine)	Vorzüglich
1+	VF (Very fine)	Sehr schön
1	F (Fine)	Schön
1?	VG (Very good)	Sehr gut erhalten
2	Poor	Gering erhalten
VK	Varying grades	Unterschiedliche Erhaltungen

Vänligen notera att svensk kvalitetsbedömning i ett internationellt perspektiv är att betrakta som mycket strikt.
Please note that Swedish grading is considered as very strict.

RARITETSGRADER / DEGREES OF RARITY

Unik	= Unik i privata och offentliga samlingar / <i>Unique in private and public collections.</i>
RRRR	= 1-2 exemplar i privata samlingar / <i>1-2 specimens in private collections.</i>
RRR	= 3-5 exemplar i privata samlingar / <i>3-5 specimens in private collections.</i>
RR	= 6-10 exemplar i privata samlingar / <i>6-10 specimens in private collections.</i>
R	= Fler än 10 exemplar i privata samlingar, dock sällan förekommande i handeln / <i>More than 10 specimens in private collections; nevertheless rarely offered for sale.</i>

För antika och utländska objekt anger vi inte raritet enligt ovan, utan eventuella anmärkningar om raritet uttrycks i text. *These degrees of rarity is only applied for Swedish coins and banknotes.*

ATT TÄNKA PÅ / TO CONSIDER

FÖRSÄNDELSE

För försändelser av inköpta objekt svarar inte Myntauktioner i Sverige AB för högre försäkringsbelopp än vad som i varje fall kan avtalas med PostNord. Alla andra försäkringslösningar/transporter måste tecknas/ordnas av kunden själv. I det fall värdet av det försända överstiger det maximala ersättningsbeloppet, påtar sig kunden själv hela risken om denne ändå begär försändelse. Myntauktioner i Sverige AB ansvarar inte heller för att försälda objekt verkligen är tillåtna för export.

OM EMBALLAGET

Myntauktioner i Sverige AB garanterar inte, att det emballage vari auktionsobjekten är emballerade vid försäljnings-tillfället är fritt från mjukgörare eller på andra sätt lämpligt för långtidsförvaring.

INTERNATIONAL DELIVERIES

For dispatches shipped to addresses outside Sweden, Myntauktioner i Sverige AB do not take responsibility for higher insurance values than what can be agreed with PostNord, [www.postnord.se]. Other logistic/insurance setups may be arranged by the customer. In case that the value of the shipped goods exceeds the maximum insurance cover, the customer is solely responsible if he requires such shipment. Myntauktioner i Sverige AB do not response that sold coins are allowed for export.

PACKAGING

Myntauktioner i Sverige AB does not guarantee that the material in which the auction lots are packed in at the point of sale is free from softening chemicals or that it in any way is suitable for longtime storage.

ANTIKA MYNT / ANCIENT COINS

GREEK COINS

- 1 SPAIN, CELTIBERIAN COINAGE, ESO (early first century B.C.). AE 15. Draped male bust right, two delphins to right)(Horse rider with palm-branch right, XMH in exergue. 9,56 g. 1+/01 1 500

- 2 GAUL, COINAGE OF GAULISH TRIBES, AULERCI CENOMANI (first century B.C.). AV stater. Laurel-wreathed bust right)(Horse galloping right. 7,45 g. 1?)(1/1+ 5 000

- 3 GAUL, COINAGE OF GAULISH TRIBES, AULERCI CENOMANI (second century B.C.). AV 1/4 stater. Bust right)(Horse galloping right. 1.88 g. Obetydliga plantsfel. *Insignificant planchet defects.* 1/1+ 1 000

- 4 CELTIC. BRITAIN. DUROTRIGES (second half of first century B.C.). AR stater. Laureate head of Apollo right, of very crude style and scarcely recognizabe)(Very crude disjointed horse galloping left, large pellet beneath; excergual line ornamented with zig-zag pattern. SG1 172. 5,81 g. Obetydliga plantsfel. *Insignificant planchet defects.* 1+/01 1 500

- 5 CELTIC. ANUBIAN CELTS. IMITATION OF THASOS. AR stater. Crude head of young Dionysos right)(Crude figure of Herakles standing left, holding club and lion 's skin; blundered version of the Greek legend. SG1 215. 16,71 g. Lätt rengjord. Kantskador. Obetydliga plantsfel. *Slightly cleaned. Edge damages. Insignificant planchet defects.* 1+ / 01 1 000
- 6 CELTIC. ANUBIAN CELTS. IMITATION OF THASOS. AR stater. Crude head of young Dionysos right)(Crude figure of Herakles standing left, holding club and lion 's skin; unintelligible version of the Greek legend. SG1 216 var. 16,47 g. Lätt rengjord. Kanten med böjspår. *Slightly cleaned. Edge bent.* 1+ / 01 1 000

- 7 CAMPANIA. NEAPOLIS (340-241 B.C.). AR didrachm. Diademed head of nymph right) (Man-headed bull walking right, head facing, crowned by Nike flying right; in exergue, ΝΕΟΠΟΛΙΤΗΣ. SG1 307 var. 7,39 g. Vacker patina. *Nicely toned.* Ex MISAB auktion 12, nr 10. 1+ / 01 2 000

- 8 ITALY. CALABRIA. TARAS (4th century B.C.). AR diobol. Head of Athena right, wearing crested helmet)(TAPANTINΩN. Herakles standing right, strangling lion. SG1 351 var. 1,14 g. Åtsidan något snedcentrerad. Vacker patina. *Obverse somewhat struck off-centre. Beautiful patina.* 01 500

- 9 CALABRIA. TARAS (302-281 B.C.). AR didrachm. Diademed head of nymph left)(Naked boy seated on horse pasing right; beneath, TA and dolphin right. SG1 366. 7,42 g. Vacker patina. *Nicely toned.* Ex MISAB auktion 12, nr 3. 01 3 000

10

10 ITALY. CALABRIA. TARAS (380-345 B.C.). AR didrachm. Naked youth galloping right, branching spear with right hand; below, ΗΡΑΚΛΗΙ (Taras seated left on dolphin; to right, ΤΑΡΑΣ. SG1 372 var. 6,49 g. Vålpräglat exemplar med mycket vacker patina. Well struck specimen with very beautiful patina.

01

2 000

11

11 ITALY. LUCANIA. VELIA (ca. 280 B.C.). AR didrachm. Helmeted head of Athena left, helmet decorated with griffin, palmette on neck guard (Lion attacking stag left; to right YEΛHTΩN. SG1 453 var. 7,30 g. Obetydliga rispor. Insignificant scratches.

1/1+

1 500

12

12 BRUTTIUM. KROTON (299-281 B.C.). AR stater. KROTONIATAN. Laureate head of Apollo right (Tripod, filleted, with round cover; to left, ear of corn with leaf; to right, Python coiled and erect. SG1 479. 7,48 g. Behagligt tonad. Nicely toned. Ex Ahlström auktion 67, nr 1065.

1+

2 000

13

13 SICILY. LEONTINOI (466-425 B.C.). AR tetradrachm. Laureate head of Apollo left, hair turned up behind and bound with wreath (LEONTINON. Lion's head left, with open jaws; around, four corn-grains. SG1 833. 17,22 g.

1+/01

8 000

14

14 SICILY. SYRACUSE (317-219 B.C.). AR tetradrachm. Head of Persephone left; three dolphins around (Galloping quadriga driven left by charioteer; above triskeles; in exergue, ΣΥΡΑΚΟΣΙΩΝ / AV. SG1 971. 17,00 g. Vacker patina. Nicely toned. Ex MISAB auktion 12, nr 20.

1+/01

8 000

15

- 15 SICILY. SYRACUSE (317-289 B.C.). AR tetradrachm. Head of Persephone right, wearing wreath of corn; ΚΟΡΑΣ before)(Nike, naked to the waist, standing right, erecting trophy, a hammer held in her right hand; behind, ΑΓΑΘΟΚΛΕΙΟΣ; in field to left, triskeles. SG1 974. 17,03 g.

16

- 16 THE MACEDONIAN KINGDOM. Archelaus. (413-399 B.C.). AR tetradrachm. Head of Apollo right, wearing taenia)(ΑΡΧ-ΛΑ-Ο around horse walking right. SG2 1495 var. 10,59 g.

17

18

19

- 17 THE MACEDONIAN KINGDOM. Philip II. (359-336 B.C.). AV stater. Laureate head of Apollo right, hair short)(Gallopig giga driven right by charioteer holding goad; ΦΙΛΙΠΠΙΟΥ in exergue. SG2 6663 var. 8,57 g.
- 18 THE MACEDONIAN KINGDOM. Philip II. (359-336 B.C.). AE 18. Head of Apollo right, hair bound with taenia)(Naked youth on horse pacing right; ΦΙΛΙΠΠΙΟΥ above. SG2 6696 var. 7,89 g.
- 19 THE MACEDONIAN KINGDOM. Alexander III (the Great). (336-323 B.C.). AR tetradrachm. Head of young Heracles right, clad in lion's skin)(Zeus enthroned left, holding eagle and sceptre; on right, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ; in field to left, thunderbolt. SG2 6713 var. 17,04 g. Lätt rengjord. Slightly cleaned.

20

- 20 THE MACEDONIAN KINGDOM. Alexander III (the Great). (336-323 B.C.). AR tetradrachm. Head of young Heracles right, clad in lion's skin)(Zeus enthroned left, holding eagle and sceptre; on right, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ; in field to left, thunderbolt. SG2 6713 var. 17,21 g. Vacker patina. Nicely toned.

21

- 21 THE MACEDONIAN KINGDOM. Alexander III (the Great). (336-323 B.C.). AR tetradrachm. Head of young Heracles right, clad in lion's skin)(Zeus enthroned left, holding eagle and sceptre; on right, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ; in field to left, thunderbolt. SG2 6713 var. 17,26 g. Obetydliga rispor. *Insignificant scratches.*

22

- 22 THE MACEDONIAN KINGDOM. Alexander III (the Great). (336-323 B.C.). AR drachm. Head of young Heracles right, clad in lion's skin)(Zeus enthroned left, holding eagle and sceptre; on right, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ; in field to left, monogram. SG2 6730 var. 4,26 g. Delvis lätt korroderad. *Partly insignificantly corroded.*

23

24

25

- 23 THE MACEDONIAN KINGDOM. Alexander III (the Great). (336-323 B.C.). AR drachm. Head of young Heracles right, clad in lion's skin)(Zeus enthroned left, holding eagle and sceptre; on right, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ; in field to left, monogram. SG2 6730 var. 4,11 g.
- 24 THE MACEDONIAN KINGDOM. Alexander III (the Great). (336-323 B.C.). AR drachm. Head of young Heracles right, clad in lion's skin)(Zeus enthroned left, holding eagle and sceptre; on right, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ; in field to left, monogram. SG2 6730 var. 3,92 g.
- 25 THE MACEDONIAN KINGDOM. Alexander III (the Great). (336-323 B.C.). AE 18. Head of young Heracles right, clad in lion's skin)(ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ between bow in case and club right. SG2 6741 var. 5,15 g.

26

- 26 KINGDOM OF PAEONIA. LYKKEIOS. (359-340 B.C.). AR tetradrachm. Laureate head of Zeus right)(ΛΥΚΚΕΙΟΥ. Herakles, naked, standing right, fighting with lion, upright, right, which he is about to club; in field to right, bow and quiver. SG1 1518. 12,81 g. Välpräglat exemplar med grå-blå patina. *Well struck specimen with grey-blue patina.* Ex Ahlström auktion 55, nr 1550.

27

28

- 27 KINGDOM OF PAEONIA. LYKKEIOS. (359-340 B.C.). AR tetradrachm. Laureate head of Zeus right)(ΛΥΚΚΕΙΟΥ. Herakles, naked, standing right, fighting with lion, upright, right, which he is about to club; in field to right, bow and quiver. SG1 1518. 12,89 g. Obetydliga hack. Smärre plantsfel. Kilformat myntämne. *Insignificant pecks. Minor planchet defects.* Ex Ahlström auktion 65, nr 866. 1+/01)(01 3 000
- 28 KINGDOM OF PAEONIA. PATRAOS. (340-315 B.C.). AR tetradrachm. Laureate head of Apollo right, with short hair)(ΠΑΤΡΑΙΟΥ. Armed warrior on horse prancing right, spearing fallen enemy, who holds spear and shield; bell in filed to left. SG1 1520. 12,63 g. Obetydliga rispor. Rengjord. *Insignificant scratches. Cleaned.* 1+ 1 000

29

30

- 29 THRACE. CERRONESOS. (400-350 B.C.). AR hemidrachm. Forepart of lion right, looking back, paws raised)(Quadripartite incuse square, the alternate depression deeper and each containing pellet. SG1 1602. 2,30 g. Lätt rengjord. *Slightly cleaned.* 1+ 500
- 30 THRACE. ISTROS. (400-450 B.C.). AR stater. Two young male heads facing, side by side, one upright, the other inverted)(ΙΣΤΡΗ. Sea-eagle standing left, on dolphin left, which it attacks with its beak; beneath A. SG1 1669. 4,10 g. Rengjord. *Cleaned.* 1+/01 1 500

31

- 31 THRACE. PANTIKAPAION. (3rd -2nd century B.C.). AE 17. Head of Pan left)(Head and neck of bull left. SG1 1705 var. 4,62 g. Plantsfel. *Planchet defect.* 1+ 500

32

- 32 THRACE. THASOS (after 148 B.C.). AR tetradrachm. Head of young Dionysos right, wreathed with ivy and with band across forehead)(ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΘΑΣΙΩΝ, Herakles, naked, standing left, holding club, lion's skin over left arm; monogram in field to left. SG1 1759. 16,76 g. Rengjord. *Cleaned.* 1/1+ 1 000

33

- 33 KINGDOM OF THRACE. Lysimachos. (297-281 B.C.). AR tetradrachm. Diademed head of Alexander the Great right, wearing horn of Ammon)(Athena enthroned left, holding Nike and resting left arm on shield; transverse spear against her right side; on right, ΒΑΣΙΛΕΩΣ; on left ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ, crowned by Nike; club to left; L below. SG2 6814 var. 16,60 g. Vålpräglat exemplar. *Well struck specimen.*

34

- 34 KINGDOM OF THRACE. Lysimachos. (297-281 B.C.). AR tetradrachm. Diademed head of Alexander the Great right, wearing horn of Ammon)(Athena enthroned left, holding Nike and resting left arm on shield; transverse spear against her right side; on right, ΒΑΣΙΛΕΩΣ; on left ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ, crowned by Nike; monogram below. SG2 6814 var. 17,18 g. Rengjord. *Cleaned.*

35

- 35 KINGDOM OF THRACE. Lysimachos. (297-281 B.C.). AR tetradrachm. Diademed head of Alexander the Great right, wearing horn of Ammon)(Athena enthroned left, holding Nike and resting left arm on shield; transverse spear against her right side; on right, ΒΑΣΙΛΕΩΣ; on left ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ, crowned by Nike; monogram to left. SG2 6814 var. 17,18 g. Rengjord. *Cleaned.*

36

- 36 THE THESSALIAN LEAGUE (196-146 B.C.). AR double victoriatus. Head of Zeus right) (ΘΕΣΣΑ / ΛΩΝ behind and before Athena advancing right, brandishing spear and holding shield; above, ΚΛΕΙΠ-ΠΟΣΓΟΠ; in exergue, ΓΟΠΓΩΠΑΣ. SG1 2232. 6,05 g. Frånsidan lätt korroderad. Lätt rengjord. *Reverse slightly corroded. Slightly cleaned.*

37

- 37 THE THESSALIAN LEAGUE (196-146 B.C.). AR double victoriatus. Head of Zeus right) (ΘΕΣΣΑ / ΛΩΝ behind and before Athena advancing right, brandishing spear and holding shield; above, ΚΛΕΠΠ-ΠΟΣΓΟΠ; in exergue, ΓΟΠΓΩΠΑΣ. SG1 2232. 6,39 g. Lätt uppgraverad/rengjord. *Slightly tooled/cleaned.*

38

- 38 ATTICA. ATHENS (449-413 B.C.). AR tetradrachm. Head of Athena right, wearing crested helmet ornamented with three olive-leaves and floral scroll)(Owl standing right, head facing, in erect posture; to right, ΑΘΕ, in large even lettering; to left, olive-twig and crescent; all within incuse square. SG1 2526. 17,20 g. Lätt patina. *Light patina.*

39

- 39 ATTICA. ATHENS (393-300 B.C.). AR tetradrachm. Head of Athena right, wearing crested helmet ornamented with three olive-leaves and floral scroll)(Owl standing right, head facing, in erect posture; to right, ΑΘΕ, in large even lettering; to left, olive-twig and crescent; all within incuse square. SG1 2537. 17,12 g.

40

- 40 ATTICA. ATHENS (166-3 B.C.). AR tetradrachm. Head of Athena Parthenos right, wearing triple-crested Athenian helmet)(Owl standing right, head facing, on prostrate amphora; Greek letters to left and right; figure to right. SG1 2555 var. 16,64 g. Ex Ahlström auktion 67, nr 1081 (klassad 1+).

41

- 41 CORINTHIA. CORINTH (400-350 B.C.). AR stater. Pegasus, with pointed wing, flying right; kappa beneath)(Head of Athena right, wearing Corinthian helmet; flower to right. SG1 2626 var. 8,60 g. Mycket vackert exemplar med utsökt patina. *Very beautiful specimen with exquisite patina.* Ex Ahlström auktion 65, nr 875.

42

- 42 CORINTHIA. CORINTH (300-306 B.C.). AR stater. Pegasos, with pointed wing, flying left; koppa beneath)(Head of Athena left, wearing Corinthian helmet; fruits to right. SG1 2630 var. 8,53 g.

1+)(1+/01

1 000

43

- 43 CORINTHIA. CORINTH (350-306 B.C.). AR stater. Pegasos, with pointed wings, flying left; koppa beneath)(Head of Athena left, wearing Corinthian helmet; behind, male head. SG1 2630 var. 8,53 g. Gammal repa. Charmigt exemplar med patina. *Old scratch. Charming specimen with patina.*
Ex MISAB auktion 12, nr 94.

01

2 000

44

- 44 AILLOIS. KYME (430-390 B.C.). AR tetradrachm. Head of Amazon Kyme right, hair bound with ribbon)(Horse pacing right, one-handed vase at feet; KYMAIΩN before; KΑΛΛΙΑΣ in exergue; all within laurel-wreath. SG2 4183. 16,61 g.

1+/01

3 000

45

- 45 AILLOIS. MYRINA (2nd century B.C.). AR tetradrachm. Laureate head of Apollo of Grynion right)(MYPINAΙΩN behind Apollo of Grynion standing right, holding phiale and laurel-wreath with fillets; omphalos and amphora at feet, monogram behind; all within laurel-wreath. SG2 4216. 16,55 g. Lätt rengjord. *Slightly cleaned.*
Ex Ahlström auktion 55, nr 1570.

1+/01

3 000

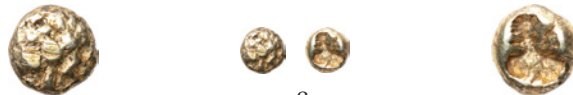
46

- 46 AILLOIS. MYRINA (2nd century B.C.). AR tetradrachm. Laureate head of Apollo of Grynion right)(MYPINAIΩN behind Apollo of Grynion standing right, holding phiale and laurel-wreath with fillets; omphalos and amphora at feet, monogram behind; all within laurel-wreath. SG2 4216. 16,75 g. 1+ 3 000

47

- 47 IONIA. Uncertain mint (6th century B.C.). EL 1/6 stater. Swastika)(Quadripartite incuse square. SG2 3461 var. 2,51 g. Plantsfel. *Planchet defect.* 1+/01 3 000

48

- 48 IONIA. Uncertain mint (6th century B.C.). EL 1/24 stater. Lion's head right)(Square punch. SG2 3464 var. 0,58 g. Ex Ahlström auktion 21, nr 1296. 1/1+ 1 000

49

- 49 IONIA. PHOKAIA (387-326 B.C.). EL sixth-stater. Head of Omphale left, wearing lion's skin; club behind neck)(Quadripartite incuse square. SG2 4530 var. 2,60 g. 1+ 3 000

50

- 50 CARIAN ISLANDS. RHODOS (304-167 B.C.). AR didrachm. Radiate head of Helios three-quarter face to right)(Rose, with bud on right; above, ΑΓΗΣΙΑ - ΑΜΟΣ; to left, flower; to right, Artemis running right; P - O in lower field. SG2 5048 var. 6,59 g. Rengjord. *Cleaned.* 1/1+ 800

51

- 51 PAMPHYLIA, ASPENDOS (385-370 B.C.). AR stater. Two naked athletes, wrestling, grasping each other by the arms)(Slinger advancing right, about to discharge his sling; triskeles before; ΕΣΤΦΕΔΙΙΥΣ behind; all in dotted square within incuse square. SG2 5390. 10,83 g. Plantsfel. Behagligt tonad. *Planchet defect. Pleasantly toned.*

1+/01

2 000

52

- 52 CILISIA. TARSOS (378-362 B.C.). AR stater. Baal of Tarsos enthroned right, holding eagle-tipped sceptre and corn-ear with bunch of grapes, thymiaterion at his side; behind, Aramaic legend; all within border representing the battlements of the city)(The sky-god Ana, naked, standing right, his right hand pointing towards Datames standing left, his right hand raised in gesture of veneration; between them, thymiaterion; behind the god, Aramaic legend; before the strap, Aramaic legend; all within shrine, represented by linear square bordered inside with dots along the top and two sides, and outside with crescents along the top. SG2 5646. 10,29 g. Rengjord. Smärre plantsfel. *Cleaned. Minor planchet defects.*

1+/01

2 000

53

- 53 CILISIA. TARSOS (361-334 B.C.). AR stater. Baal of Tarsos enthroned left, holding eagle, corn-ear and bunch of grapes in right hand, lotus-headed sceptre in left; behind, Aramaic legend; Aramaic letters in field to left)(Lion left on the back of bull kneeling left which it attacks with teeth and claws; above, Aramaic legend; all within circle dots. SG2 5650. 10,83 g. Smärre plantsfel. *Minor planchet defects.*

1+/01

2 000

54

- 54 THE SELEUKID KINGDOM. Antiochos I, Soter (280-261 B.C.). AR tetradrachm. Diademed head of Antiochos right)(Apollo seated left on omphalos, holding arrow and resting on bow; on right, ΒΑΣΙΛΕΩΣ; on left, ANTIOXOY; monogram in field to left. SG2 6866 var. 16,74 g.

1+/01

1 500

55

- 55 THE SELEUKID KINGDOM. Antiochos V, Eupator (164-162 B.C.). AR tetradrachm. 1/1+)(1 500
 Diademed bust of Antiochos V right)(Zeus enthroned left, holding Nike and sceptre, ΒΑΣΙΛΕΩΣ / ΑΝΤΙΟΧΟΥ; in exergue, ΕΥΠΙΑΤΟΡΟΣ; monogram to left. SG2 7004 var. 15,38 g. Rispor. Rengjord. *Minor scratches. Cleaned.*
 Ex Ahlström auktion 67, nr 1098 (klassad 1+ utan anmärkning).

56

- 56 THE SELEUKID KINGDOM. Antiochos VII, Euergetes (138-129 B.C.). AR tetradrachm. 1+/01 2 000
 Diademed bust of Antiochos VII right; fillet border)(Athena standing left, holding Nike, spear and shield, ΒΑΣΙΛΕΩΣ / ΑΝΤΙΟΧΟΥ; in exergue, ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ; monogram to left. SG2 7092 var. 16,62 g.

57

- 57 THE SELEUKID KINGDOM. Antiochos VIII, Grypos (121-96 B.C.). AR tetradrachm. 01 1 500
 Diademed and draped bust of Antiochos VIII right; fillet border)(Zeus standing left, crescent on head, holding star and sceptre; on right, ΒΑΣΙΛΕΩΣ / ΑΝΤΙΟΧΟΥ; on left, ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ; monogram to left. SG2 7143 var. 16,55 g. Rengjord. *Cleaned.*

58

- 58 THE SELEUKID KINGDOM. Antiochos VIII, Grypos (121-96 B.C.). AR tetradrachm. 1+/01)(1+ 1 000
 Diademed and draped bust of Antiochos VIII right; fillet border)(Zeus standing left, crescent on head, holding star and sceptre; on right, ΒΑΣΙΛΕΩΣ / ΑΝΤΙΟΧΟΥ; on left, ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ; monogram to left. SG2 7143 var. 16,47 g. Rengjord. *Cleaned.*

59

- 59 THE PTOLEMAIC KINGDOM. Ptolemy I, Soter (as satrap, 323-305 B.C.). AR tetradrachm. 1+/01 3 000
 Head of Alexander the Great, with horn of Ammon, clad in elephant's skin and aegis) (Athena Alkidemos advancing right, brandishing spear and holding shield; ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ on left; to right, monogram, Corinthian helmet, and eagle standing on thunderbolt. SG2 7750 var. 15,66 g.

60

- 60 THE PTOLEMAIC KINGDOM. Ptolemy I, Soter (305-283 B.C.). AR tetradrachm. Diademed head of Ptolemy I right, wearing aegis)(ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Eagle standing left on thunderbolt; in field to left, P/monogram. SG2 7762 var. 14,03 g. Hack. Obetydliga rispor. Lätt rengjord. Randen med plantsfel. Peck. Insignificant scratches. Slightly cleaned. Edge with planchet defects.

61

- 61 THE PTOLEMAIC KINGDOM. Ptolemy II, Philadelphos (285-246 B.C.). AR tetradrachm. Diademed head of Ptolemy I right, wearing aegis)(ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Eagle standing left on thunderbolt; in field to left, monograms; in field to right, shield. SG2 7771 var. 14,17 g.

62

- 62 THE PTOLEMAIC KINGDOM. Ptolemy II, Philadelphos (285-246 B.C.). AE 46. Diademed head of Zeus Ammon right)(ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Eagle standing left on thunderbolt, looking back, wings open. SG2 7782. 91,63 g. Lätt korroderad. Plantsfel. Slightly corroded. Planchet defects.

63

- 63 THE PTOLEMAIC KINGDOM. Ptolemy III, Euergetes (246-221 B.C.). AE 38. Diademed head of Zeus Ammon right)(ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Eagle standing left on thunderbolt, looking back at cornucopiae on left wing; Letter between eagle's legs. SG2 7815. 43,82 g. 01)(1+/01 800

64

- 64 THE PTOLEMAIC KINGDOM. Ptolemy III, Euergetes (246-221 B.C.). AE 38. Diademed head of Zeus Ammon right)(ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Eagle standing left on thunderbolt, looking back at cornucopiae on left wing; Letter between eagle's legs. SG2 7815. 50,70 g. 1+ 500

65

- 65 THE PTOLEMAIC KINGDOM. Ptolemy III, Euergetes (246-221 B.C.). AE 35. Diademed head of Zeus Ammon right)(ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Eagle standing left on thunderbolt; cornucopia in field to left, XP monogram between eagle's legs. SG2 7817. 36,92 g. 1+/01 500

66

- 66 THE PTOLEMAIC KINGDOM. Ptolemy V, Epiphanes (204-180 B.C.). AR tetradrachm. Diademed head of Zeus Ammon right)(ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Eagle standing left on thunderbolt, caps of the Dioskouri across field; in field to left, LK; to right, ΣΑ. SG2 7862 var. 14,20 g. Obetydligt plantsfel/svagprägling. Vacker patina. *Insignificant planchet defect/weakly struck. Beautiful patina.* 1+ 1 500

67

- 67 THE PTOLEMAIC KINGDOM. Ptolemy VI, Philometor (180-145 B.C.). AE 29. Diademed head of Zeus Ammon right)(ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Two eagles standing left on thunderbolt, side by side; in field to left, double cornucopiae. SG2 7900. 23,26 g. Plantsfel, men charmig. *Planchet defects, but charming.* 1+ 500

68

- 68 ZEUGITANA. CARTHAGE (350-325 B.C.). AR tetradrachm. Female head left, wreathed with corn; around, four dolphins)(Head and neck of horse left, palm-tree behind; beneath, Punic legend. SG2 6435 var. 16,80 g. Plantsfel. *Planchet defects.* 1+/01)(1+ 8 000

69

- 69 ZEUGITANA. CARTHAGE (325-300 B.C.). AR tetradrachm. Head of young Herakles right, clad in lion's skin)(Head and neck of horse left, palm-tree behind; beneath, Punic legend. SG2 6436. 16,61 g. Irreguljär plants. Vacker patina. *Irregular planchet. Beautiful patina.* 1+/01 5 000

70

- 70 ZEUGITANA. CARTHAGE (325-300 B.C.). AR tetradrachm. Head of young Herakles right, clad in lion's skin)(Head and neck of horse left, palm-tree behind; beneath, Punic legend. SG2 6436. 16,92 g. Irreguljär plants. Vacker patina. *Irregular planchet. Beautiful patina.* 1+/01 5 000

71

72

71	ZEUGITANA. CARTHAGE (230-220 B.C.). Artridrachm? (debased metal). Head of Tanit left, wreathed with corn, wearing necklace and single-drop ear-ring)(Horse standing right, looking back, right foreleg raised. SG2 6497. 6,96 g. Någon korrosion. <i>Some corrosion.</i>	1/1+)(1+	500
72	NUMIDIA. MICIPSA (148-118 B.C.). AE 26. Laureate head of Micipsa left, with pointed beard)(Horse galloping left. SG2 6597. 15,28 g. Något uppgraverad. Plantsfel. <i>Somewhat tooled. Planchet defects.</i>	1+	500

73

CENTRAL ASIAN COINS

73	HUNNIC TRIBES. KIDARITES KINGDOM (circa A.D. 360-380). AV dinar. King standing left, sacrificing over altar, and holding filleted staff)(Goddess Ardoxsho enthroned facing, holding diadem and cradling cornucopiae. Mitch. 3618 var. 7,83 g. Ex Ahlström auktion 60, nr 1170.	1+/01	2 000
74	ARAB-SASANIAN COIN. KHUSRO II (A.D. 674-683). AR drachm. Draped bust of Khusro II facing, head right, bearded and with long hair bunched in curls behind, winged helmet; Pahlavi legend; double border of dots; four times star and half-moon in border; countermarked)(Fire altar flanked by two attendant priests standing frontally, each holding sceptre and sword; crescent and star above; Pahlavi legend; triple border of dots; four times crescent and star in border. ABBASID GOVERNOR OF TABARISTAN. (A.D. 783). AR hemidrachm. Head of anonymous governor right)(Fire altar and attendants. Mitch. 288 var. Totalt 2 ex.	1+-01	500

75

ROMAN COINS

Roman Republic

75	AES GRAVE (280-269 B.C.). AE quadrans. Boar running left, three pellets below)(Boar running right, three pellets below. SR1 545. 69,83 g. Plantsfel. <i>Planchet defect.</i>	1	1 500

76

- 76 P. LICINIUS NERVA (113-112 B.C.). AR denarius. Helmeted bust of Roma left, holding spear and shield, crescent above, monogram before, ROMA behind)(Voting scene showing two citizens casting their ballots in the Comitium, one being handed his voting tablet by an attendant, screen in background surmounted by marker with initial *P* representing the voting tribe, P NERVA across upper part of the screen. SR1 169. 3,93 g. Välpräglad och vackert exemplar. *Well struck and beautiful specimen.*

1+/01

1 000

77

Roman Empire

- 77 TIBERIUS (A.D. 14-37). AV aureus. TI CAESAR DIVI AVG F AVGVSTVS, laureate head of Tiberius right)(PONTIF MAXIM, female figure (Livia?) seated right, holding sceptre and branch. SR1 1760. 7,59 g.

1/1+

10 000

78

- 78 DRUSUS issued by Tiberius (A.D. 14-37). AE sestertius. No legend, caduceus between two crossed cornucopias, each surmounted by bust of one of the two twin sons of Drusus, Tiberius Gemellus and Germanicus)(DRVSVS CAESAR TI AVG F DIVI AVG N PONT TR POT II around large S C. SR1 1793. 25,44 g. Lätt korrosion. *Slightly corroded.*

1/1+

2 000

79

- 79 GERMANICUS issued by Caligula (A.D. 37-41). AE as. GERMANICVS CAESAR TI AVGVST F DIVI AVG N, bare head of Germanicus left)(C CAESAR AVG GERMANICVS PON M TR POT around large S C. SR1 1821. 10,74 g. Uppgraverad/ärg. *Tooled/verdigris.*

1+/01

1 000

80

- 80 NERO (A.D. 54-68). AV aureus. NERO CAESAR AVGVSTVS, laureate head of Nero right) (IVPPITER CVSTOS, Jupiter seated left, holding thunderbolt and sceptre. SR1 1930. 6,99 g. Obetydliga hack på randen. *Insignificant pecks on edge.* 1 8 000

81

- 81 VESPASIAN (A.D. 69-79). AE sestertius. IMP CAES VESPAS AVG P M TR P P P COS III, laureate head of Vespasian right)(PAX AVGVSTI S C, Pax standing left, holding olive-branch and cornucopiae. SR1 2330. 26,70 g. Årg och beläggingsrester. Vackert och välpräglat exemplar. *Verdigris and remainings of soil. Beautiful and well struck specimen.* 1+/01 3 000

82

- 82 TITUS (A.D. 79-81). AE sestertius. IMP T CAES VESP AVG P M TR P P P COS VIII, laureate head of Titus right)(ANNONA AVG, Annona standing left, between modius and stern of ship, holding statuette of Aequitas and cornucopiae. SR1 2522. 20,19 g. Frånsidan lätt korroderad. *Reverse slightly corroded.* 1+)(1/1+ 1 000

83

- 83 DOMITIAN (A.D. 81-96). AR denarius. IMP CAES DOMIT AVG GERM P M TR P X. Laureate head of Domitian right)(IMP XXI COS XV CENS P P P. Minerva standing left, holding thunderbolt and spear, shield at side. SR1 2732 var. 3,21 g. Fin, lätt patina. *Nice, light patina.* 1+/01 500

84

- 84 NERVA (A.D. 96-98). AE as. IMP NERVA CAES AVG P M TR P COS II, laureate head of Nerva right)(LIBERTAS PVPLICA S C, Libertas standing left, holding pileus and sceptre. SR2 3064. 11,37 g. Ärg/korrosion. Smärre plantsfel. Verdigris/corrosion. Minor planchet defects. 1+/01)(1/1+ 500

85

- 85 HADRIANUS (A.D. 117-138). AR denarius. HADIANVS AVG COS II P P. Bare headed bust of Hadrian right)(MONETA AVG, Moneta standing left, holding scales and cornucopiae. SR2 3507. 3,19 g. Smärre plantsfel. Vacker patina. Minor planchet defects. Beautiful patina. 01 800

86

- 86 COMMODUS (A.D. 177-192). AE sestertius. M COMMODVS ANT P FELIX AVG BRIT, laureate head of Commodus right)(P M TR P XIII IMP VIII COS V P P S C, Fortuna seated left, holding globe and cornucopiae. SR2 5785 var. 22,79 g. Något fläckig patina. Somewhat spotted patina. 1+/01 800

87

- 87 JULIA MAESA, sister of Julia Domna (A.D. 220-222). AE sestertius. IVLIA MAESA AVG, draped bust of Julia Maesa right)(SAECVLI FELICITAS S C, Felicitas standing left, sacrificing over altar and holding long caduceus, star in left field. SR2 7765. 24,18 g. Plantssprickor/fel. Ljus patina. Planchet cracks/defects. Light patina. 1+ 800

88

- 88 THEODOSIUS II (A.D. 402-450). AV solidus. D N THEODOSIVS P F AVG, helmeted and cuirassed bust of Theodosius II three-quarter face to right, holding spear and shield)(VOT XX MVLT XXXS, Victory standing left, holding long jewelled cross; mint mark CON OB in exergue. SR5 21155. 3,46 g. Hack. Låg vikt. Peck. Low weight. 1+/01 2 000

BYZANTINE COINS

89

- 89 ANASTASIUS I (A.D. 491-518). AV solidus. D N ANASTASIVS PP AVG, helmeted and cuirassed bust of Anastasius, holding spear and shield)(VICTORIA AVGGG, Victory standing left, holding long voided cross, star to left, CONOB in exergue. SB 5. 4,50 g. God lyster. *Nice lustre.*

01 3 000

90

- 90 PHOCAS (A.D. 602-610). AV solidus. O N FOKAS PERP AVG, draped and cuirassed bust of Phocas facing, wearing crown and holding globus cruciger)(VICTORIA AVGG followed by officina letter. Angel standing facing, holding long staff surmounted by P and globus cruciger; in exergue, CONOB. SB 618. 4,43 g. Plantsfel. Snedcentrerad. *Planchet defect. Struck off-centre.*

1+/01 2 000

91

- 91 LEO III (A.D. 717-741). AV solidus. DNO LEON P A MHL, bust of Leo III facing, wearing crown and chlamys, and holding globus cruciger and akakia)(D N CONSTANTINUS M, facing bust of Constantine V, wearing crown and chlamys, and holding globus cruciger and akakia. SB 1504. 4,47 g. Obetydliga plantsfel. *Insignificant planchet defects.*

01 3 000

92

- 92 CONSTANTINE IX (A.D. 1042-1055). AV histamenon nomisma. +IhS XIS REX REGNANTINM. Bust of Christ facing, wearing nimbus cruciger, pallium and colobium, and raising right hand in benediction; in left hand book of Gospels; triple border)(+CWNSTANTN BASILEUS RM. Bust facing, bearded, wearing crown and loros, and holding long cross and globe surmounted by pelleted cross; triple border. SB 1830. 4,33 g. Små kanthack. *Minor edge nicks.*

1+/01 1 500

POSTER

- 93 Ancient silver and bronze coins, mainly Roman. Totalt 66 ex.
 94 Ancient silver and bronze coins, mainly Roman. Totalt 21 ex.
 95 Islamic and pre-islamic silver coins. Totalt 15 ex.

VK 3 000
 VK 1 000
 VK 1 000

EN SKÅNSK-DANSK SAMLING / A SCANIAN-DANISH COLLECTION

Med några undantag kommer nedanstående danska mynt från Skåne. Merparten har ingått i en samling som förvärvats under ca fyrtio års tid.

With a few exceptions, the Danish coins below come from Scania. The majority have been part of a collection that was acquired over about forty years.

96

PERIODEN CA 720-755

- 96 RIBE? Sceatta. Wodan (Oden)/Monster-typ. Seaby 843. 0,82 g. Ärg. *Verdigris*. 1+/1+ 3 000
Ex MISAB auktion 9, nr 1099.

97

HARALD BLÅTAND (CA 958-985)

- 97 HEDEBY. Halvbrakteat, ca 975-980. Hbg 1. Malmer KG 9a. 0,32 g. Rengjord. *Cleaned*. 1+/01 3 000
Ex Lanz München auktion 79, nr 1015.

98

- 98 HEDEBY. Halvbrakteat, ca 975-980. Hbg 2. Malmer KG 10a. 0,30 g. 1+/01 5 000
Ex Ahlström auktion 61, nr 89.

Den största dokumenterade stampkedjan med vikingatida mynt i Brita Malmers corpus *The Anglo-Scandinavian Coinage c. 995–1020* har beteckningen kedja 105 och är attribuerad till Lund (Malmer, 1997). De äldsta mynten i den stora kedjan är imitationer av den engelska *Long Cross*-typen som präglades för Æthelred II ca 997–1003. De har sannolikt introducerats och präglats i Lund strax efter att den engelska typen började cirkulera i England. Det yngsta myntet i kedjan är en *Pointed Helmet-imitation* vars förebild började präglas under Knut den stores regering i England ca 1023.

De tidigaste danska mynten präglades i Hedeby och Ribe, men när de engelska mynten blev förebilder för den skandinaviska myntningen med start ca 995 så var Lund centrum för den danska myntningen. Senare, under Knut den Stores regering, utökades myntningen till att omfatta tio myntorter (Hauberg, 1900).

Den äldsta stampkedjan med engelska mynt som förebilder har beteckningen 101 och omfattar till största delen mynt av Æthelreds *Crux*-typ. När Malmer publicerade kedjan fanns det inga omskrifter som direkt pekade på Lund som myntort men däremot tekniska element som gjorde att kedjan förlades dit. Nästa tjugo år efter att Malmer publicerat sitt corpus gjordes ett fynd där ett mynt med en ny stampkombination bekräftade hennes hypotes. Den enda kända åtsidesstampen i Sven Tveskäggs namn kunde då kopplas samman med kedja 101 (Ingvarsson & Laursen, 2016; Ingvarsson, 2021). Kedja 101 med start ca 995 efterföljdes av kedja 105. Det är inte osannolikt att man på sikt hittar en stampkombination som kopplar samman de båda kedjorna. Men, det som idag pekar på ett nära samband är en myntmästare med namnet Asketill. Hans namn förekommer på flera myntsidor i både kedja 101 och 105. Namnet som är fornnordiskt finns även på mynt slagna i York. Det är inte en osannolik tanke att det kan handla om en myntmästare som varit verksam i York och som sedan flyttat till Lund för att bli en av de mest betydelsefulla inom den danska myntningen under åren kring sekelskiftet år 1000 (Gunnarsson, 2019; 2023).

Genom senare forskning har kedja 105 utökats väsentligt. Nya kombinationer av åt- och från-sidesstampar har gjort att flera andra, mindre stampkedjor i Malmers corpus har kunnat kopplas ihop med den stora kedjan (Gunnarsson, 2009). Det som gör den extra intressant är att det finns en komplex koppling till mynt slagna i York och att det även finns mynt som anger Dublin som myntort (Gunnarsson, 2019). Ytterligare ett mycket intressant mynt har en omskrift som anger Astrith som norsk myntmästare. Det finns även stampkombinationer och tekniska element som skulle kunna antyda på en koppling till Sigtuna även om det inte finns några läsbara inskrifter som styrker detta.

Generellt visar detta att myntningen i Lund har varit mycket betydelsefull och omfattande med både import och export av myntstampar. Ett intressant exempel på detta är mynt av den så kallade "Helmet-mästaren". Mynten är mycket välgjorda imitationer av Æthelreds *Helmet*-typ, den typ som ersatte *Long Cross*. Helmetmästarens mynt kan särskiljas från de engelska genom hjälmens spetsiga nackskydd, vanligen med två eller tre punkter i fältet i spetsens förlängning, samt dess speciella utformning i pannan med bland annat en ring över ögat. Frånsidorna finns med både läsliga och förvirrade inskrifter. Helmetmästarens mynt är ovanliga men förekommer i stampkedjor både kopplade till Lund och till Sigtuna. Bedömningen är att den skicklige Helmetmästaren

arbetade i ett stampskrävarcentrum i Lund och att några av de välgjorda stamparna förvärvades av mynthuset i Sigtuna (Malmer, 2010).

I denna auktion bjuds fyra mycket ovanliga mynt från kedja 105 ut. Förutom ett mynt av Helmetmästaren är det tre *Long Cross*-imitationer, varav en med ovanligt förekommande högervänd bild. Ett annat är slaget på änden av ett myntämne och har därmed en hög vikt. I en nyligen publicerad artikel av J. C. Moesgaard om Knut den Stores utmyntning (Moesgaard, 2024) diskuteras den delen av Malmers stampkedja där detta mynt ingår. Här kan möjligtvis finnas indikationer på en koppling mellan myntning i Lund och Sigtuna.

Dessutom ingår ett mynt i myntmästaren Asketills namn. Myntet hör till en 3-länk där den gemensamma åtsidan bär Æthelreds namn medan de två olika frånsidorna båda har den för Lund mycket betydelsefulla myntmästarens namn!

Litteraturförteckning

- Gunnarsson, B. (2009a). Den gäckande kedja 105 - spåret av en vikingatida myntunion? I C. Ekström, K. Holmberg, & M. Wijk (Red.), *Samlad Glädje 2009* (s. 71-89). Uppsala.
- Gunnarsson, B. (2019). York, Lund och myntmästaren Asketill - en ny hypotes om den äldsta delen av kedja 105. I C. Ekström, B. Gunnarsson, & K. Holmberg (Red.), *Samlad Glädje 2019* (s. 117-131). Uppsala.
- Gunnarsson, B. (2023). Moneyers, die-cutters, and interaction between mints – a reflection on the 'Everlöf' hoard. I E. Russkow, V. Däboliņš, & V. Lang (Red.), *From Hoard to Archive. Numismatic Discoveries from the Baltic Rim and Beyond. Studies in Honour of Ivar Leimus* (s. 159-188). University of Tartu.
- Hauberg, P. (1900). *Myntforhold og Udmyntninger i Danmark indtil 1146*. Kjøbenhavn.
- Hildebrand, B. E. (1881). *Anglosachsiska mynt i Svenska Kongliga Myntkabinettet funna i Sveriges jord*. Stockholm.
- Ingvarsson, G. T. (2021). (Il)literacy Reflected on Scandinavian Viking Coins. (K. H. al., Red.) *Urban Literacy in the Nordic Middle Ages. Utrecht Studies in Medieval Literacy* 53, 173-196.
- Ingvarsson, G. T., & Laursen, R. (2016). Den engelske forbindelse. Egenvangskatten fra Bornholm. *Skalk*, 4, s. 23-26.
- Malmer, B. (1989). *The Sigtuna Coinage c. 995-1005*. Stockholm (Comm. NS 4).
- Malmer, B. (1997). *The Anglo-Scandinavian Coinage c.995-1020*. Stockholm (Comm. NS 9).
- Malmer, B. (2010). *Den Svenska Mynthistorien. Vikingatiden ca 995-1030*. Stockholm: Kungliga Myntkabinettet. Svenska Numismatiska Föreningen.
- Malmer, B. (2023). *Serpents and Crosses. Scandinavian Coinages from the time of Louis the Pious, Cnut the Great, Harthacnut and Anund Jacob*. (B. Gunnarsson, Red.) Stockholm (Comm. NS 14).
- Moesgaard, J. C. (2024). Knud den Stores udmøntning i Danmark vest for Øresund i lyset af Brita Malmers værk. *Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad 2024:2*, s. 37-55.

99

SKANDINAVISKA IMITATIONER LUND

- 99 Penning. Imitation av Æthelred II, crux/small cross. Vänstervänd bröstbild med spira. +EDELRED REX ANGLOX)(OZCETLII- O EOFRII:O. Comm NS 9.9.1079 (kedja 101). 1,96 g. Märken på randen. Lätt rengjord. *Marks on edge. Slightly cleaned.*

Malmer (1997) har registrerat 10 exemplar av detta mynt, varav tre i privat ägo.

100

- 100 Penning. Imitation av Æthelred II, long cross. Vänstervänd bröstbild. +EDELRED REX O) (+ESCTLI MO LVND. Comm NS 9.155.1142 (3-L). 1,85 g. Testmärken. Delvis svagpräglad. *Peck marks. Partly weakly struck.*

Detta mynt bär den för Lund betydelsefulla myntmästaren Asketills namn. Malmer (1997) har registrerat två exemplar av detta mynt, ett estniskt fynd och ett i KMK:s samling.

101

- 101 Penning. Imitation av Æthelred II, long cross. Vänstervänd bröstbild. +EDEIRED.) (+EADPOLD MO LVND. Comm NS 9.156.1129 (singel). 1,66 g. Böjspår. Testmärken. Lätt rengjord. Svagpräglad. *Creased. Peck marks. Slightly cleaned. Weakly struck.*

Malmer (1997) har registrerat två exemplar av detta mynt, båda i KMK:s samling.

102

- 102 Penning. Imitation av Æthelred II, helmet. Läsbar åtsida, förvirrad frånsida; +EDELRED REX A)(+LDI MPO HIDI EHO. Comm NS 9.508.1614 (kedja 105). 1,69 g. Böjspår. Testmärken. Rengjord. *Creased. Peck marks. Cleaned.*

"Helmet-mästarens" utsökt graverade stamplar har undantagslöst läsbara åtsidesstamplar i Æthelreds namn medan frånsidorna till största del är förvirrade. Mästarens mynt finns stampkopplade till Sigtuna såväl som i det här fallet, Lund. Imitationer av Æthelreds Helmet är ovanliga, endast 4% av de stamplar som Malmer registrerat i Comm NS tillhör typen. Malmer (1997) har registrerat två exemplar av den här utbudna stampkombinationen, ett från ett fynd från Gotland och ett från ett danskt fynd.

103

- 103 Penning. Imitation av Æthelred II, long cross. Vänstervänd bröstbild. +DÆPIG REX ANCDO)(+D.... Comm NS 9.157.1238 (kedja 105). 1,85 g. Böjspår. Testmärken. Vacker patina. Creased. Peck marks. Beautiful patina. 01)(1+/01 8 000

Malmer (1997) har registrerat sex exemplar, varav inget i privat ägo.

104

- 104 Penning. Imitation av Æthelred II, long cross. Vänstervänd bröstbild. +ÆDELREÐ REX AC)(+C... (retrograd). Comm NS 9.178.1366 (kedja 105). 3,23 g. Rengjord. Cleaned. 1/1+ 8 000

Myntet är präglat på änden av ett myntämne. Mynt slagna på fyrkantiga myntämnena är ovanliga och vanligtvis ett signum för Sigtuna. Det förekommer dock även i övrig skandinavisk myntning, men då mycket sporadiskt. Malmer (1997) har registrerat ett exemplar på rund plants från ett gotländskt fynd.

105

106

- 105 Penning. Imitation av Æthelred II, pointed helmet. Högervänd bröstbild. Förvirrad inskrift. +EDEO... (retrograd))(+O.... Comm NS 9.403.9159 (kedja 105). 1,47 g. Böjspår. Testmärken. Rengjord. Svagpräglad. Creased. Peck marks. Cleaned. Weakly struck. 1/1+)(1?/1 3 000

Frånsidesstampen har visat sig vara identisk med Malmer 9.1180, vilket innebär att detta mynt kopplar ihop kedja 105 med kedja 112. Malmer (1997) har registrerat ett exemplar, vilket finns i KM&MS, Köpenhamn.

- 106 Penning. Imitation av Knut den Store, pointed helmet. Vänstervänd bröstbild. +CNVT REX ANLO (retrograd))(+LOPPINE ON PNVANPI. Comm NS 14.251.1236 (kedja 205). 1,34 g. Rengjord. Svagpräglad. Cleaned. Weakly struck. 1?/1)(1/1+ 3 000

Malmer (2023) har registrerat två exemplar, varav detta är nummer 2 och det enda i privat ägo (avbildat i Malmers corpus).

107

KNUD DEN STORE (1018-1035)

- 107 LUND. Penning. +CNVT REX DÆNORT)(+GODPINE M-O LVND. Hbg 1. HbgA 32. Comm NS 9.637.1716 (kedja 138). 1,44 g. Vacker patina. Beautiful patina. Ex Sven Svensson (SNF auktion 150, nr 13). 1+/01 15 000

Malmer (1997) har registrerat åtta exemplar, varav ett i privat ägo.

108

- 108 LUND. Penning, Serpent. Förrvirrad inskrift +O...)(Förrvirrad inskrift +V... Hbg 20. HbgA 48/46. Comm NS 14:689.1749 (kedja 233). 0,97 g. Testmärken. Delvis svagpräglad. Plantsfel. Lätt, fin patina. *Peck marks. Partly weakly struck. Planchet defects. Nice, light patina.*
Ex Pecunia 2004.

Malmer (2023) har registrerat 24 exemplar, varav sju i privat ägo.

109

- 109 LUND. Penning, +CNVT REX IN D)(+GRIM:ON LVND. Hbg 23. HbgA.50. CJB K7/99. 1,02 g. Böjsspår. Testmärken. *Creased. Peck marks.*
Ex Hornung auktion 40, nr 8.

110

HARDEKNUT (1035-1042)

- 110 LUND. Penning, Serpent. +OASLAC ON L INDEI)(+ASLAC ON LNDEIO:I. Hbg 1. HbgA 494. Comm NS 14:641.1622 (singel). 1,17 g. Obetydliga testmärken. Vacker patina. *Insignificant peck marks. Beautiful patina.*
Ex Hornung 40, nr 23.

Malmer (2023) har registrerat åtta exemplar, varav fyra i privat ägo.

111

- 111 Lund. Dubbelpenning (?) Guds lamm)(Fågel. +HARDACVNT REX DANA)(+AI:EPAD: ON LVNDE:MAE:. Hbg 4. HbgA 505. 1,66 g.
Ex Bruun-Rasmussen auktion 764, nr 5012; Ex Hauberg auktion 505 (avbildad); Ex Ernst I, nr 111 (avbildad).

Denna fantastiska prägling med vackra kristna motiv är ett av de mest åtråvärda av alla danska medeltidsmynt. Detta är det enda kända exemplaret i privat ägo.

112

113

- 112 LUND. Penning. +H' A' R' ECVTR·)(+OVÐCEL ON LVND·I·. Hbg 11. CJB H44/179. Comm NS 14:270.1244 (3-L). 0,60 g. Lagad. Rengjord. Svagpräglad. *Repaired. Cleaned. Weakly struck.*

Malmer (2023) har registrerat endast ett exemplar, i KMK:s samling.

- 113 LUND. Penning. +HARACNV)(+CAREL ON LVDI·. Hbg 21. CJB H13/64. Comm NS 14:542.1862 (kedja 254). 0,78. Böjspår. *Creased.*
Ex Pecunia 1998.

Malmer (2023) har registrerat endast ett exemplar (detta ex), vilket finns i privat ägo.

114

- 114 LUND. Penning. +NARÐECNVT·)(+OÐÐENER ON LVD. Hbg 23. HbgA 515. CJB H26/162. 0,96 g. Två testmärken. Böjspår. Mycket vacker patina. *Two peck marks. Creased. Very beautiful patina.*
Ex Filip Härenstam (Skånes Numismatiska Förening auktion 1992-10-29, nr 86).

115

- 115 LUND. Penning. +NARÐECNVT)(+LEFPINE ON LVD. En punkt i var korsvinkel. Hbg 28. HbgA 532. CJB H30/139. 0,93 g. Välpräglad och felfritt exemplar med vacker patina. *Well struck specimen with beautiful patina.*
Ex J. Pedersen mynthandel, Helsingborg 1992.

116

- 116 LUND. Penning. +HARÐECNVT)(+SVMERLEDON. Hbg 28. HbgA 536, CJB H2/184. 1,04 g. Två testmärken. Svaga böjspår. Centralt något svagpräglad. Behaglig patina. *Two peck marks. Slightly creased. Centrally weakly struck. Pleasant patina.*
Ex Skarabé Mynt & Antik, Göteborg 2001.

117

- 117 LUND. Penning. +HARÐACVN·VT·)(+ÐORCETL ON LV·. En punkt i var korsvinkel. Hbg 28. HbgA 543 variant (4 kulor). CJB H12/204. 1,02 g. Åtsidan korroderad. Testmärke. *Obverse corroded. Peck mark.*

118

- 118 LUND. Penning. +NARDECVNVT)(+TOCI ON LVDI:.. Halvmåne i två motstående korsvinklar. Hbg 28. HbgA 544, CJB H28/226. 0,96 g. Välpräglad exemplar. *Well struck specimen.* 1+/01 2 000

119

- 119 LUND. Penning. +NAR+CNVT+)(+TOOCI: ON LVDI. Halvmåne i två motstående korsvinklar. Hbg 28. HbgA 549. CJB H46/226. 1,01 g. Testmärke. *Peck mark.* Ex Pecunia 1994. 1+)(1+/01 2 000

120

- 120 LUND. Penning. +NAR:DECNVT:)(+VLFIL ON LVD. Hbg 28. HbgA 550. CJB H25/244. 1,01 g. Välpräglad och vackert exemplar. *Well struck and beautiful specimen.* 01 2 000

121

- 121 LUND Penning. +CNVTORIDEI)(+OÐENCAR ON LVND. Bergsøe 8. 1,06 g. Svagpräglad. Lätt rengjord. *Weakly struck. Slightly cleaned.* Ex Lanz, München 73, nr 943. 1/1+ 3 000

Sophus Bergsøe placerar i sin artikel "Nogle danske mønter fra middelalderen i fremmede samlinger" (1882) detta mynt hos Hardeknut i Lund och som unikt i KMK:s samling, men Fredrik Elfver har i en artikel i Moneta 5 (2011) i stället argumenterat för att det är en slavisk imitation.

122

MAGNUS DEN GODE (1042-1047)

- 122 LUND. Penning. +MAHNVS RE+)(+GRIM ON LV. Hbg 1. HbgA 635. CJB M10/98. 1,08 g. Två testmärken. Böjspår. Mycket vacker patina. *Two peck marks. Creased. Very beautiful patina.* 1+/01 2 000

123

- 123 LUND. Penning. +MAHNVS REX:)(+M·VNE ON LVD. Hbg 1. HbgA 640. CJB M3/116. 1+)(1+/01 2 000
1,06 g. Obetydliga böjspår. Vacker patina. *Insignificantly creased. Beautiful patina.*
Ex Pecunia 2000. Ex Lerche (Bruun Rasmussen auktion 1992, nr 21).

124

- 124 LUND. Penning. +MAHNVS RE+)(+TOCI ON LVND. Kors i två och kula i två korsvinklar. 1+ / 01 2 000
Hbg 1. HbgA 645. CJB M5/228. 1,06 g. Två testmärken. Vacker patina. *Two peck marks. Beautiful patina.*
Ex Høiland auktion 3, nr 56. Ex Hornung auktion 13, nr 1978.

125

- 125 LUND. Penning. +IIDDIDDIIATV)(+ALNRII ON L'VDI. Hbg 1. HbgA 648. CJB MX16/31. 1+ / 01 2 000
0,81 g. Två testmärken. Svaga böjspår. Behaglig patina. *Two peck marks. Slightly creased. Pleasant patina.*
Ex Monetarium 1990.

126

- 126 LUND. Penning. +O)))HH)IIDVITA)(+A:RDLH O LVDI. Hbg 1. HbgA 652. CJB MX28/37. 1+ / 01 2 000
0,99 g. Testmärken. *Peck marks.*

127

- 127 LUND. Penning. +I Ǿ)DO:IDIITI)(+LEISTL ON LVDI. Hbg 1. HbgA 665. CJB MX10/128. 1+)(1+/01 2 000
1,00 g. Testmärken. Ojämn patina. Delvis svagpräglad. *Peck marks. Uneven patina. Partly weakly struck.*

128

- 128 LUND. Penning. +MAHNS REX)(+ALFPARD O LVD. Hbg 2. HbgA 678. CJB M15/13. 1+)(1+/01 2 000
1,00 g. Åtsidan dubbelpräglad. Behagligt tonad. *Obverse double struck. Pleasantly toned.*

129

- 129 LUND. Penning. +RENTI-DCDDV)(+EDIO.....OLVØ.EIN: . I korsvinklarna P A C X. Hbg 4. 1? / 1 1 500
HbgA.--. CJB --. 0,84 g. Reparerad. *Repaired.*
Ex Ahlström auktion 56, nr 63.

130

- 130 LUND. Penning. +MAHNVS RE+)(+ASLAC ON: LVD. Hbg 5. HbgA.--. CJB M4/53. 1,01 g. 01 2 000
 Böjspår. Enastående patina. *Creased. Magnificent patina.*
 Ex Hornung auktion 42, nr 113.

131

- 131 LUND. Penning. +IIVDODIIIIITA)(+TOI-IL'VIII O LV. Hbg 15. HbgA 691. CJB Lamb/232. 1+/01 15 000
 0,94 g. Testmärken. Obetydliga plantsfel. Behaglig patina. *Peck marks. Insignificant planchet defects. Pleasant patina.*
 Ex Nellemann & Thomsen auktion 731, nr 23.

132

- 132 LUND. Penning. +OIDIHVDCO))))(+IL ONTATNLVD. Hbg 16. HbgA 692. CJB Dove/110. 1/1+ 15 000
 1,03 g. Rengjord. *Cleaned.*
 Ex MISAB auktion 35, nr 1078.

133

- 133 LUND? Penning. Imitation av Köln-mynt. Hbg 17. SCB 36:1107. 1,18 g. Kantförluster. 1/1+ 2 000
 Svagpräglad. *Edge losses. Weakly struck.*
 Ex Spink auktion 2001-03-14, nr 1277.

Hauberg har placerat mynttypen hos Hardeknut i Lund, men Fredrik Elfver har i sin artikel i Moneta 5 (2011) argumenterat för att den är en slavisk efterprägling.

134

SVEN ESTRIDSEN (1047-1075)

- 134 LUND? Penning. Förvirrade inskrifter. Tre punkter och ett kors i motstående korsvinklar. 1/1+ 3 000
 Hbg 3. 0,76 g. Svagpräglad. Behaglig patina. *Weakly struck. Pleasant patina.*

Mynttypen har av Hauberg förts till Sven Estridsen Lund, men Kent Bengtsson har i NNUM (1999, nr 5, sidan 91) argumenterat för att mynten med förvirrade inskrifter har präglats på Jylland (Viborg?).

135

- 135 LUND. Penning. Förvirrade inskrifter. Hbg 4. HbgA 737. 1,01 g. Svaga böjspår. Lätt ärg. 1+ 2 000
Insignificantly creased. Light verdigris.
 Ex Antikboden, Lund 1997.

136

- 136 LUND. Penning. Förvirrade inskrifter. Halvmåne i två motstående korsvinklar. Hbg 6. 1/1+ 2 000
 HbgA 752 (av). 0,98 g.
 Ex Antikboden, Lund 1997.

137

- 137 LUND. Penning. +N O T C)(+C I R O T C S V I O I. Hbg 6. HbgA 751 (rv.). 0,96 g. Testmärken. 1/1+)(1+ 2 000
 Smärre böjspår. Lätt rengjord/smärre beläggingsrester. *Peck marks. Insignificantly creased.*
Slightly cleaned/some dirt.

138

- 138 LUND. Penning. S V I I I I)(+ P V L F E T O I I I I I. Halvmåne i två motstående korsvinklar. Hbg 8. 1/1+)(1+ 2 000
 HbgA 857. 0,83 g. Testmärken. Något ojämn patina. *Peck marks. Somewhat uneven patina.*
 Ex Jean Elsen auktion 31, nr 26.

139

- 139 LUND. ½ penning. Förvirrade inskrifter. Hbg 8. HbgA 828. 0,51 g. 1+ 800

140

- 140 LUND. Penning. +V M D O I I T I V O)(+ P V L F E : T O V I D I O. Hbg 9. HbgA 867. 1,17 g. 1/1+ 2 000
 Testmärken. Smärre böjspår. Lätt rengjord. *Peck marks. Insignificantly creased. Slightly cleaned.*
 Ex Pecunia 1997.

141

- 141 LUND. ½ penning. Förvirrade inskrifter. Hbg 10. HbgA 872. 0,51 g. 1+ 2 000

142

- 142 LUND. Penning. Förvirrade inskrifter. Hbg 13. HbgA 876. 1,03 g. Vacker patina. *Beautiful patina.* 1+)(1/1+ 2 000
Ex Pecunia 1994.

143

- 143 LUND. ½ penning. Förvirrade inskrifter. Hbg 13. HbgA 897. 0,47 g. Lätt ärg. *Light verdigris.* 1/1+ 800

144

- 144 LUND. Penning. +PVLhO)(+E:ANA ON LVD. Hbg 16. HbgA 909. 0,96 g. Välpräglat och felfritt exemplar med vacker patina. *Well struck specimen with beautiful patina.* 1+ / 01 5 000
Ex J. Pedersen mynthandel, Helsingborg 1999.

145

- 145 LUND. Penning. Förvirrade inskrifter. Ansikte i två motstående korsvinklar. Hbg 25. HbgA 925. 1,08 g. Testmärken. *Peck marks.* 1/1+ 2 000
Ex Brian Hannon, USA 1998.

146

- 146 LUND. Penning. Förvirrade inskrifter. Kors i en korsvinkel. Hbg 25. HbgA 926. 1,05 g. Testmärken. Smärre plantsfel. Vacker patina. *Peck marks. Minor planchet defects. Beautiful patina.* 1/1+ 2 000
Ex Stockholms Auktionsverk auktion 1989-11-25, nr 9051.

147

- 147 LUND? Penning. Imitation av Sven Estridsen Hbg 6. Hbg 27. 1,20 g. Svagpräglad. Behaglig patina. *Weakly struck. Pleasant patina.* 1?/1 2 000
Ex Bruun Rasmussen (Hede III), nr 52.

148

Hauberg har placerat typen under Sven Estridsen Lund, men Fredrik Elfver har i sin artikel i Moneta 5 (2011) argumenterat för att den är en slavisk efterpräglning.

- 148 LUND. Penning. +MAhNVS REX·)(+FADI ON LVNDI·III:. Hbg 28. HbgA 958. 1,07 g. Testmärken. Ojämn patina. *Peck marks. Uneven patina.* 1/1+ 2 000
Ex Pecunia 2015.

149

- 149 LUND. Penning. +MAGNVS REX)(+SPARTBARND ON LV. Till höger om kristusfiguren på åtsidan ∴. Hbg 28. HbgA 975. 1,05 g. Behaglig patina. *Pleasant patina.*
Ex I.K. Mønter auktion 26, nr 8. 1+/01 2 000

150

- 150 LUND. ½ penning med runskrift. MAG...X)(.arl:on:lud.... Hbg 30. HbgA 1005. Moltke 42. 0,37 g. Reparerad. Vacker patina. *Repaired. Beautiful patina.*
Ex Hornung auktion 36, nr 78. 1+/01 3 000

Myntet är ett halvt fragment, troligen samma exemplar som är beskrivet som HbgA 1005.

151

- 151 LUND. Penning med runskrift. IV IVII)(+ouþbirn:luntiii. Hbg 31. HbgA 1016. Moltke 230. 0,94 g. Vacker patina. *Beautiful patina.*
Ex Pecunia 1999. 1+)(1+/01 15 000

152

- 152 LUND. Penning med runskrift. * * * * *)(+suen:iluntiki. Hbg 32a. HbgA -. Moltke 291. 1,10 g. Matt, orörd patina. *Matted, nice patina.* 1+/01 15 000

153

154

HARALD HEN (1075-1080)

- 153 LUND. Penning. HARALD REX)(+ÐORGT I LVNDI. Hbg 1. HbgA 1204. 0,92 g. Livfull patina. *Lively patina.*
Ex Lerche (Bruun Rasmussen auktion 1992, nr 68). 1+/01 8 000
- 154 LUND. Penning. HAR...D REX)(LEOFVINE I LVN. Hbg 2. HbgA 1222 var. 0,66 g. Korroderad. *Corroded.* 1 8 000

155

KNUT DEN HELIGE (1080-1086)

- 155 LUND. Penning. +CNVT REXI)(+TOCI·I LVNI. Hbg 3. HbgA 1232. 0,68 g. Plantsfel. 1/1+ 3 000
 Ojämn patina. *Planchet defects. Uneven patina.*
 Ex Lerche (Bruun Rasmussen auktion 1992, nr 69).

156

OLUF HUNGER (1086-1095)

- 156 LUND. Penning. +OLAF REX DANO)(+HALDAN I LVN·. Hbg 3. HbgA --. 0,99 g. 1+/01 75 000
 Kantskada. *Edge damage.*

Under Olufs regeringstid rådde missväxt i Danmark, därav hans tillnamn. Mynt slagna under Oluf hör till de mest eftertraktade rariteterna inom dansk numismatik. Av hans mynttyper finns endast ett fåtal exemplar i privata samlingar.

157

ERIK EJEGOD (1095-1103)

- 157 LUND. Penning. Mm BIORN. Hbg 3. 0,62 g. Partiellt svagpräglad. *Partly weakly struck.* 1/1+ 3 000
 Ex Hornung auktion 35, nr 43.

158

ERIK EMUNE (1134-1137)

- 158 LUND. Penning. x ERIT REX · ALVI. Hbg 1. HbgA 1372. 0,87 g. Plantsspricka. *Planchet crack.* 01)(1 3 000
 Ex Mynthuset auktion 4, nr 90.

Ryttarmotivet på reversen kan ha samband med slaget vid Foteviken i Skåne den 4 juni 1134. Här besegrades kung Niels av Erik Emune som tagit hjälp av en ryttarhär med tyska legosoldater.

159

VALDEMAR I (1154-1182)

- 159 LUND. Penning. Hbg 3. HbgA 1459. 0,92 g. 1+ 5 000

160

- 160 LUND. Penning. Hbg 4. HbgA --. 0,92 g. R. Vackert exemplar. *Beautiful specimen.* 1+/01 5 000
Ex Aurum auktion 5, nr 995.

161

- 161 LUND. Penning. Hbg 10. HbgA 1478. 0,66 g. Litet plantsfel/hål. Lätt korroderad. *Minor planchet defect/hole. Slightly corroded.* 1+/01 2 000
Ex Skånes Numismatiska Förening auktion 1993-03-25, nr 25.

Denna mynttyp har omattribuerats från Roskilde till Lund (se artikel av Jørgen Steen Jensen i NNUM 1979, nr 4, sid 78).

162

163

164

KNUT VI (1182-1202)

- 162 LUND. Penning. Hbg 3. HbgA 1531. 0,63 g. Kantförlust och genombruten plants. Ojämn patina. *Edge loss and pierced planchet. Uneven patina.* 1/1+ 800
Ex Lerche (Bruun Rasmussen auktion 1992, nr 89).

- 163 LUND. Penning. Hbg 5. HbgA 1534. 0,50 g. Reparerad. Korroderad. Beläggingsrester. *Repaired. Corroded/remnants from soil.* 1/1+ 1 000

- 164 LUND. Penning. Hbg 7. HbgA 1536. 0,82 g. Kantskada. Korroderad/rengjord. Svagpräglad. *Edge damage. Corroded/cleaned. Weakly struck.* 1 3 000

165

- 165 LUND. Penning. Hbg 8. HbgA 1538. 0,68 g. Plantsfel. Delvis svagpräglad. Vacker patina. *Planchet defects. Partly weakly struck. Beautiful patina.* 1+ 1 500

Reversen visar Lunds skyddshelgon Laurentius, som ses avbildad hållande det halster som han led martyrdöden på 258 e.v.t.

166

- 166 LUND. Penning. Hbg 8. HbgA 1538. 0,64 g. Kantförluster. Lätt korroderad. *Edge losses. Slightly corroded.* 1+)(1/1+ 1 000
Ex Malmö mynthandel 2006.

167

- 167 LUND. Penning. Hbg 9. HbgA 1541. 0,90 g. Kantförluster. Plantsspricka. Delvis svagpräglad. Edge losses. Planchet crack. Partly weakly struck. 1+ 2 000

168

169

VALDEMAR II SEJR (1202-1241)

- 168 LUND. Penning. VVAL)(AND REA. Hbg 1. HbgA 1555. 0,63 g. Kantskada. Korroderad. Svagpräglad. Edge damage. Corroded. Weakly struck. 1/1+ 800
Ex Mynthuset auktion 4, nr 97.

Bokstäverna ANDREA antyder biskop Andreas Sunesøn (1201-1223).

- 169 LUND. Penning. Hbg 3. HbgA 1560. 0,61 g. Obetydliga kantskador. Snedcentrerad. Insignificant edge damages. Struck off-centre. 1+ 800
Ex Monetarium 1994.

170

171

- 170 LUND. Penning. --)(P E. Hbg 8. HbgA 1571. 0,70 g. Kantskador/plantsfel. Lätt korroderad. Partiellt svagpräglad. Edge damages/planchet defects. Slightly corroded. Partly weakly struck. 1/1+ 800

Ex Nelleman & Thomsen auktion 626, nr 10.

Bokstäverna PE antyder biskop Peder Saxesen (1223-1228).

- 171 LUND. Penning. Hbg 15. HbgA --. 0,71 g. Smärre kantskador. Lätt rengjord. Minor edge damages. Slightly cleaned. 1+ 1 000
Ex Lunds mynthandel 1995.

172

173

ERIK AV POMMERN (1396-1439)

- 172 NÆSTVED. Lebard. Sieg 3. G 8; JS D617. 0,29 g. 1 1 000
Ex Skånes Numismatiska Förening auktion 2015-09-24, nr 217.

Lebard från Næstved har ett klöverblad under leoparden.

- 173 LUND. Lebard. Sieg 4. G 12; JS D622. 0,38 g. Svagpräglad. Weakly struck. 1/1+ 1 000
Ex Dansk Numismatisk Forening auktion 1995-11-03, nr 9023.

174

CHRISTIAN II (1513-1523)

- 174 MALMÖ. Skilling u.å. Sieg 4. G 39B; Schou 13. 1,74 g. Böjspår. Centralt svagpräglad. 1 800
Creased. Centrally weakly struck.
 Ex Skånes Numismatiska Förening auktion 1992-05-21, nr 109.

175

- 175 MALMÖ. Klipping (18 penningar) u.å. Sieg 8. G 42. 1,99 g. 1+ 1 500
 Ex Anders Frösell (MISAB auktion 1, nr 442).
Hög silverhalt.

176

- 176 MALMÖ. Hvid 1513. Sieg 2. G 43; Schou 2. 0,70 g. Kantskador. Partiellt svagpräglad. 1+ 1 000
Edge damages. Partly weakly struck.
 Ex Hornung 1995.

177

FREDERIK I (1523-1533)

- 177 MALMÖ. Halvmark utan årtal. Sieg 26. G 60; Schou 13. 3,45 g. Centralt svagpräglad. 1)(1/1+ 1 000
Centrally weakly struck.
 Ex Lerche (Bruun Rasmussen auktion 1992, nr 445).

178

- 178 LANDSKRONA. Søsling 1524. Sieg 12. G 66C; FS La24-607/695. 1,54 g. Kantförluster. Ärg. 1?/1 800
Edge losses. Verdigris.
 Ex Nellemann & Thomsen auktion 605, nr 128.

179

- 179 RONNEBY. Søsling 1525 med felgraverat årtal 65. Sieg 14.3. G 67; FS R025-944/R065-994. 1,91 g. Centralt svagpräglad. Centrally weakly struck. Ex Ahlströms mynthatdel 1995. 1/1+)(1 1 500

180

GREVEFEJDEN (1534-1536)

- 180 MALMÖ. 4 skilling (1535). Sieg 4. G 86; Schou 9/7. 3,37 g. Korroderad. Plantsfel. Corroded. Planchet defects. Ex Hornung 39, nr 42. 1? 1 000

181

- 181 GÜSTROW. 4 skilling 1535. IMMERITI-CARCERIS-APVD-HOLS(ATA)-3-) (MO-CHRISTERNI-DAN-SVE-NOR-REGISx. Sieg 3. G 85; 2,87 g. Kantskador. Korroderad. Delvis svagpräglad. Edge damages. Corroded. Partly weakly struck. Ex Hornung 36, nr 159. 1/1+ 1 000

Denna mynttyp är troligen slagen i Güstrow, Mecklenburg av Albrecht VII i Christian II:s namn. Grevefejden bröt ut 1534 då handelsstaden Lübeck, efter Fredrik I:s död, försökte öka sin makt i Norden genom att försöka återinsätta Kristian II på tronen. Detta ledde till flera bonde- och borgaruppror, då Kristian II hade stort stöd bland allmogen i Danmark, där bland annat Köpenhamn och Malmö stödde den tidigare kungen. På andra sidan av konflikten stod den danska adeln och det högre prästståndet. De ville inte se Kristian II åter på landets tron, och stödde i stället Fredrik I:s son, hertig Kristian (III). Inbördeskriget utspelade sig 1534-1536 och ledde till en seger för Kristian III, protestantismens införande och adelsväldets befästande i landet. Sitt namn fick fejden efter greve Kristofer av Oldenburg, som ledde Lübecks styrkor. Åtsidans latinska omskrift betyder "tredje året av den orättfärdiga fångenskapen hos holsteinarna".

UTLÄNDSKA MYNT / FOREIGN COINS

182

BRASIL IEN / BRAZIL

- 182 Maria I (1786-1816). 6400 reis 1789. KM 226.1. 14,08 g. Obetydligt skrapmärke. *Insignificant scratchmark.* 1+ / 01 5 000

183

DANMARK / DENMARK

- * 183 Christian II (1513-1523). Skilling u.å. Malmö. G 39B. Sieg 4. 2,12 g. Centralt svagpräglad. Plantsfel. Vacker patina. *Centrally weakly struck. Planchet defects. Beautiful patina.* 1+ / 01 800

184

- 184 Christian IV (1588-1648). Mark 1614. Sällsynt variant med klöverliknande prydnad som omskriftsavskiljare på fränsidan. Rare variant with clover flower on reverse. Hede 99C. Sieg 68.3. 8,46 g. Plantsfel eller klämspår. *Planchet defects or traces of being squeezed.* 1+ / 01 3 000

185

185 Frederik III (1648-1670). Ebenezer krone 1659. Hede 98. Sieg 51. 21,76 g. 1/1+ 5 000

Denna danska Kristianstad-prägling återfinns nedan som objekt 674.

186 Frederik IV (1699-1730). 16 skilling 1714, 1716, 8 skilling 1704. Hede 47, 42. Sieg 15, 6. Totalt 3 ex. 1/1+-1+ 1 000

187

188

ENGLAND - STORBRIANNIEN / GREAT BRITAIN

187 Anglo-Saxon Early Period (c. 600-c. 775). Sceat. Porcupine type, c. 690-720 (series E, variety G). Seaby 787. 1,20 g. Lätt korroderad. *Slightly corroded*. 01 1 000

188 Anglo-Saxon Early Period (c. 600-c. 775). Sceat, c. 740-750. Diademed bust right with cross)(Man standing with cross and bird. Seaby 827. 1,11 g. Lätt korroderad. *Slightly corroded*. 1/1+ 1 500

189

189 Æthelred II (978-1016). CAMBRIDGE. Penny. Last small cross type, c. 1009-1016. Mm ÆLFPI. Spink 1154. HA - . 1,57 g. Repa. Korroderad/rengjord. Centralt något svagpräglad. *Scratch. Corroded/cleaned. Centrally weakly struck*. 1+/01 2 000

Anglosaxiska mynt med högervänt porträtt är ovanliga.

190

- 190 Æthelred II (978-1016). CHESTER. Penny. Last small cross type, c. 1009-1016. Mm ALCSIGE. 1+/01 1 000
Spink 1154. HA 1489. 1,78 g. Bucklig. Testmärken. *Creased. Peck marks.*

191

192

193

- 191 Æthelred II (978-1016). LONDON. Penny. Crux type (ca 991-997). Mm ÆLFGAR. Spink 1148. 1/1+ 800
HA 2035. 1,50 g. Korroderad. Testmärken. *Corroded. Peck marks.*
- 192 Æthelred II (978-1016). LONDON. Penny. Long cross type (ca 997-1003). Mm EADPOLD. 1+ 800
Spink 1151. Jfr HA 2426. 1,70 g. Bucklig. Lätt rengjord. *Creased. Slightly cleaned.*
- 193 Æthelred II (978-1016). SOUTHAMPTON. Penny. Helmet type. 1003-1009. Mm ÆLFGET. 1+/01 1 000
Spink 1152. HA 1235. 1,13 g. Testmärken. Rengjord. *Peck marks. Cleaned.*

194

- 194 Æthelred II (978-1016). SOUTHWARK. Penny. Crux type, c. 991-997. Mm HEAPVLF. 1+/01 1 000
Spink 1148. HA 3656. 1,39 g. Testmärken. Lätt rengjord. *Peck marks. Slightly cleaned.*

195

- 195 Æthelred II (978-1016). YORK. Penny. Crux type, c. 991-997. Mm DVVAN. Spink 1148. 1/1+ 500
HA 686. 1,41 g. Testmärken. Bucklig. Korroderad. *Peck marks. Creased. Corroded.*

196

- 196 Cnut (1016-1035). CANTERBURY. Penny. Short cross type, c. 1030-1035. Mm PIHRED. 1+/01 1 000
Spink 1159. HA 168. 1,13 g.

197

198

- 197 Cnut (1016-1035). LINCOLN. Penny. Quatrefoil type, c. 1016-1023. Mm PVLFPINE. Spink 1157. HA 2115. 1,26 g. Stor kantskada, fragment medföljer. Vacker patina. *Large edge damage. Fragment included. Beautiful patina.* 1+/01 500
- 198 Cnut (1016-1035). LONDON. Penny. Short cross type, c. 1030-1035. Mm ÆLSIGGE. Spink 1159. Jfr HA 1981. 0,86 g. Rengjord. *Cleaned.* 1+ 1 000

199

- 199 Cnut (1016-1035). LONDON. Penny. Short cross type, c. 1030-1035. Mm BRVNGAR. Spink 1159. HA 2086. 1,14 g. Böjspår. *Bent.* 1+/01 1 000

200

201

- 200 Cnut (1016-1035). LONDON. Penny. Helmet type, c. 1023-1029. Mm GODPINE. Spink 1158. HA 2482. 1,03 g. 1+ 1 000
- 201 Cnut (1016-1035). LONDON. Penny. Helmet type, c. 1023-1029. Mm LEOFOLD. Spink 1158. HA 2593. 1,05 g. 1/1+ 1 000

202

- 202 Edward III (1327-1377). LONDON. Noble, treaty period 1361-1369. Spink 1503. North 1232. 7,74 g. Vackert exemplar. *Beautiful specimen.* 01 20 000
Ex Almers mynthandel, Örebro 1979; Ex Ahlström auktion 12, nr 822.

Detta mynt präglades efter fördraget vid Brétigny då Edward avsåg sig anspråket på den franska kronan och utelämnade den franska titeln på sina mynt. Nobeln var ett välkänt mynt i vårt land under senmedeltiden. Bland annat har ett exemplar av denna typ påträffats i Alvastra klosteruin. När Öresundstullen infördes 1429 fastställdes den till just en nobel. År 1408 återköpte drottning Margareta Gotland från Tyska Orden för 9.000 nobler och Erik av Pommern donerade vid ett tillfälle 1.100 nobler till en gudstjänststiftelse i Vadstena.

203

- 203 Victoria (1837-1901). 5 pounds 1887. KM 769. 39,94 g. Obetydliga hack och kanthack. *Insignificant pecks and edge nicks.*

01

15 000

204

INDIEN / INDIA

- 204 Madras presidency. 1/4 pagoda n.d. KM 352. 10,50 g.

1+

1 000

205

IRLAND / IRELAND (HIBERNO-NORSE COINAGE)

- 205 Sihtric III Anlafsson/Sigtrygg Olavsson (c. 995-c. 1035). DUBLIN. Penny, phase I, c. 1000. Bust left. +SIHTRC RE+ DYFLMN)(Long cross. +FÆREMIN M'O DYEL. Seaby 6103. HA -, 1,44 g. Obetydliga testmärken. Vacker patina. *Insignificant peck marks. Beautiful patina.*

1+/01

5 000

206

- 206 UNCERTAIN MINT. Penny, phase VI, c. 1095-1150. Crude draped bust left; crozier before; blundered legend around)(Voided long cross, with annulet at center and cruciform scepters and pellets alternating in angles; blundered legend around. Seaby 6187. 0,43 g. Böjspår. Smärre plantsfel. Delvis svagpräglad. *Creased. Minor planchet defects. Partly weakly struck.*
Ex Ahlström auktion 61, nr 84.

1+

3 000

207

ITALIEN / ITALY

- 207 Ludovico Manin (1789-1797). Zecchini. Fr 1445. 3,35 g. Har varit monterad. *Has been mounted.*

1/1+

1 500

208

KINA / CHINA

208 Hupeh. Cash n.d. (1898). Larger characters. Diameter 20,5 mm. Hsu-182. 2,69 g.

01

1 000

209

KORSFARARE / CRUSADERS

209 Bohemund VII (1275-1287). Tripoli. AR Gros. 4,27 g. Vackert och kraftfullt präglat exemplar. Beautiful specimen.

1+/01

1 000

210

NEDERLÄNDERNA / NETHERLANDS

210 BRABANT. Filip II (1556-1598). Anvers. Taler 1561. 34,04 g. Har möjligen varit hängd. Lätt rengjord. Has possibly been mounted. Slightly cleaned.

1/1+

1 000

211

211 OSTFRIESLAND. Edzard II (1561-1599), John II (1561-1591), Christopher (Christoph) (1561-1566). Taler n.d (c. 1565). Dav 9611. 27,85 g. Centralt svagpräglad. Centrally weakly struck.

1/1+

1 000

212

212 UTRECHT. Gulden 1762. KM 102.3. 10,57 g. Rengjord. *Cleaned.* 1+/01)(01 500

213

213 Gulden 1829. KM 55. 10,73 g. Kanthack. Rengjord. *Edge nick. Cleaned.* 1+/01 500

214

215

NORGE / NORWAY

* 214 Håkan Magnusson (1343-1380). Penning. Brakteat med bokstaven O mellan två kronor. LL XXIX:6a. Frösell -. 0,28 g. Något bucklig. *Somewhat creased.* 1/1+ 1 500

215 Håkan Magnusson (1343-1380). Penning. Brakteat med bokstaven T mellan två kronor. LL XXIX:7. Frösell 131. 0,34 g.

216

216 Christian IV (1588-1648). 2 mark 1644. NMD 113. 10,49 g. 1/1+ 2 000

217

218

217 Frederik III (1648-1670). 2 mark 1657. NMD 157. 11,05 g.

1+ 2 000

218 Frederik III (1648-1670). 2 mark 1661. 10,28 g. Lätt korroderad/rengjord. *Slightly corroded/cleaned.*

1/1+ 2 000

219

219 Christian V (1670-1699). 4 mark / krone 1671. NMD 77A. 21,97 g. Märken på randen kl. 12. *Edge with marks 12 o'clock.*

1+ 2 000

220

220 Christian V (1670-1699). 4 mark / krone 1673. NMD 79. 21,63 g. Repor. Lätt korroderad/rengjord. *Scratches. Slightly corroded/cleaned.*

1+ 3 000

221

221 Christian V (1670-1699). 4 mark / krone 1681. NMD 86. 21,96 g. Fläckig patina. *Spotted.*

1+ 3 000

222

222 Frederik IV (1699-1730). 4 mark / krone 1723. NMD 5. 22,37 g. Lätt patina. *Light patina.*

01 5 000

223

223 Frederik IV (1699-1730). 4 mark / krone 1725. NMD 6. 22,56 g. Obetydliga, hårtunna rispor. Lätt patina. *Insignificant hairlines. Light patina.*

01 3 000

224

224 Frederik IV (1699-1730). 4 mark / krone 1725. NMD 6. 22,38 g. Lätt patina. *Light patina.*

1+/01 2 000

Besök vår hemsida www.myntauktioner.se

225

- 225 Frederik IV (1699-1730). 4 mark / krone 1725. NMD 6. 21,24 g. Lätt rengjord. *Slightly cleaned.* 1+ 1 500

226

- 226 Frederik IV (1699-1730). 8 skilling 1729. NMD 42. 3,52 g. Vacker patina. *Beautiful patina.* 1+/01 1 000
 227 Frederik IV (1699-1730). 16 skilling 1716 (2 ex), 8 skilling 1708. Totalt 3 ex. 1-1/1+ 1 000

228

- 228 Christian VI (1730-1746). 24 skilling 1734. NMD 4. 9,02 g. 1/1+ 1 500

229

- 229 Christian VI (1730-1746). 24 skilling 1735. 9,27 g. Ojämn patina. Delvis svagpräglad. *Uneven patina. Partly weakly struck.* 1+/01 2 000

230

- 230 Christian VI (1730-1746). 24 skilling 1737. NMD 8. 9,17 g. Lätt patina. *Light patina.* 1+/01 1 500

231

231 Christian VI (1730-1746). 24 skilling 1738. NMD 9. 8,94 g. Ojämn patina. *Uneven patina.* 1+)(1+/01 1 000

232

233

232 Christian VI (1730-1746). 24 skilling 1742. NMD 13. 8,79 g. Något ojämn patina. *Somewhat uneven patina.* 1/1+ 500

233 Christian VI (1730-1746). 24 skilling 1743. NMD 14. 9,18 g. Rengjord. *Cleaned.* 1/1+ 500

234

235

234 Christian VI (1730-1746). 24 skilling 1744. NMD 15. 9,04 g. Lätt patina. *Light patina.* 1+ 500

235 Christian VI (1730-1746). 24 skilling 1745. NMD 16. 9,28 g. Obetydliga plantsfel. *Insignificant planchet defects.* 1/1+ 500

236

236 Christian VI (1730-1746). 24 skilling 1746. 9,17 g. 1+)(1+/01 800

237 Christian VI (1730-1746). 24 skilling 1736, 1739, 1740, 1741, 1746. Totalt 5 ex. 1-1+ 2 000

238

238 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1746. NMD 3. 9,30 g.

1+

500

239

239 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1747. NMD 4. 9,01 g.

01

1 000

240

240 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1752. NMD 9. 9,14 g. Något ojämn patina. *Somewhat uneven patina.*

1/1+

500

241

241 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1753. NMD 10. 8,82 g. Lätt patina. *Light patina.*

1+/01

800

242

242 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1755. NMD 12. 9,14 g. Lätt rengjord. *Slightly cleaned.*

1/1+)(1+

500

243

243 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1756. NMD 13. 9,10 g. Ojämn patina. *Uneven patina.*

1/1+

500

244

244 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1757. NMD 14. 9,01 g. Lätt korroderad. *Slightly corroded.*

1+

500

245

245 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1758. NMD 15. 9,19 g. Lätt rengjord. *Slightly cleaned.* 1+)(1+/01 500

246

246 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1759. NMD 16. 9,55 g. 1+ 500

247

247 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1760. NMD 17. 9,13 g. Något ojämn patina. *Somewhat uneven patina.* 1/1+)(1+ 500

248

248 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1761. NMD 18. 9,21 g. Rengjord. *Cleaned.* 1+ 500

249

249 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1763. NMD 21. 8,69 g. Lätt rengjord. *Slightly cleaned.* 1+/01 800

250

250 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1765. NMD 23. 9,20 g. 1+ 800

251 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1748, 1749, 1750. Totalt 3 ex. 1-1/1+ 800

252 Frederik V (1746-1766). 24 skilling 1751, 1759, 1762. Totalt 3 ex. 1-1/1+ 800

253

253 Christian VII (1766-1808). Speciedaler 1776. NMD 4A. 28,85 g.

1+/01

2 000

254

254 Christian VII (1766-1808). 1/2 speciedaler 1776. NMD 18A. 14,31 g. Lätt rengjord. Smärre plantsfel. Slightly cleaned. Minor planchet defects.

1+

1 500

255

255 Christian VII (1766-1808). 1/2 speciedaler 1777. NMD 19. 14,32 g.

1+

1 500

256

256 Christian VII (1766-1808). 1/3 speciedaler 1797. NMD 24. 9,61 g. Liten graffiti. Minor graffiti.

1+

1 000

257

257 Christian VII (1766-1808). 1/3 speciedaler 1797. NMD 24. 9,61 g. Rispor. Rengjord. Minor scratches. Cleaned.

1+

800

258

258 Christian VII (1766-1808). 24 skilling 1772. NMD 32. 9,19 g. Lätt rengjord. Smärre plantsfel. Slightly cleaned. Minor planchet defects.

1+

800

259

- 259 Christian VII (1766-1808). 24 skilling 1774. NMD 34. 8,93 g. Obetydliga rispor. Rengjord. *Insignificant scratches. Cleaned.* 1+/01 1 000

260

- 260 Christian VII (1766-1808). 1/15 speciedaler 1798. 2,64 g. 01 1 000
- 261 Christian VII (1766-1808). 1/2 speciedaler 1778, 24 skilling 1773, 4 skilling 1778, 2 skilling 1785, 1786. DANMARK. 4 skilling 1764, 1 skilling 1771 (4 exemplar, varav 3 exemplar delvis varierande). Totalt 10 ex. 1-1+ 1 000

262

- 262 Karl XIII (1814-1818). 8 skilling 1817. NM 1B. 3,45 g. 1+ 800

263

- 263 Karl XIV Johan (1818-1844). 1/2 speciedaler 1844. NM 29. 14,43 g. Kantskada. Vacker patina. *Edge damage. Beautiful patina.* 1+ 2 000

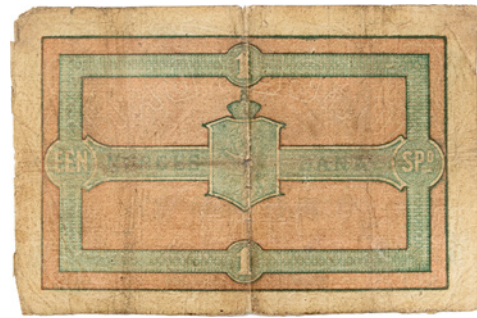

264

- 264 Oskar I (1844-1859). 1/2 speciedaler 1846. NM 9. 14,42 g. Ojämn patina. *Uneven patina.* 1/1+ 3 000

40%

265

* 265 Karl XV (1859-1872). Speciedaler 1866. 1244372. NP A118. 1?/2 3 000

266

266 Oskar II (1872-1905). 20 kroner 1875. NM 2. 8,96 g. Obetydligt hack. *Insignificant peck.* 01/0 3 000

267

268

267 Oskar II (1872-1905). 20 kroner 1877. NM 4. 8,95 g. Kanthack. *Edge nicks.* 01 3 000

268 Oskar II (1872-1905). 20 kroner 1878. NM 5. 8,96 g. 1+ / 01 3 000

269

269 Oskar II (1872-1905). 2 kroner 1878. NM 17. 14,98 g. Obetydliga kanthack. *Insignificant edge nicks.* 1+ / 01 1 000

270

270 Oskar II (1872-1905). 2 kroner 1888. NM 20. 14,97 g. Kanthack. *Edge nick.* 1? 5 000

271

- 271 Oskar II (1872-1905). Krone 1877. Samtida förfalskning av den så kallade Trollhätte-Svensson. Contemporary forgery by Trollhätte-Svensson. Jfr NM 31. 6,54 g. Kanthack/slag. Insignificant edge nicks/bumps. 1)(1/1+ 1 500

272

- 272 Kungaparets kröning i Trondheims domkyrka den 18 juli 1873. Av W. Kullric. Silver. Hildebrand 51. 28,73 g. Livfull patina. *Lively patina*. 01/0 1 000

273

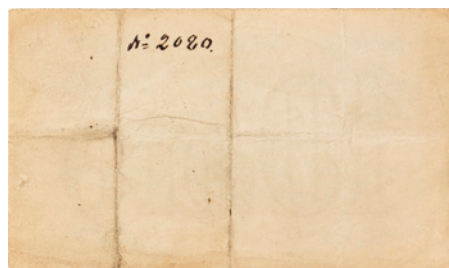

274

- 273 Haakon VII (1905-1957). 20 kroner 1910. NM 1. 8,95 g. Litet kanthack. *Minor edge nick*. 01 5 000
- 274 Haakon VII (1905-1957). 2 kroner 1907. Korslagda gevär och sabel. *Crucified rifles and saber*. 1+(01)(01 1 500

50%

275

- 275 STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI. 10 øre 1918/19. C 199. NP SN3. Nålstick. Bläckskrift på baksidan. *Needled. Reverse with writing in ink*. 1 500

50%

276

277

276	AKTIEBOLAGET SPETSBERGENS SVENSKA KOLFÄLT. 10 kronor (1920/21). C 155. NP SS10.	1?/2	1 000
277	AKTIEBOLAGET SPETSBERGENS SVENSKA KOLFÄLT. 1 krona. E 314. NP SS8.	1/1+	1 000

278

PERU

278	Sud Peruano. 8 reales 1838 CUZCO MS. KM 170.4. 26,89 g. Kantslag. Edge bump.	1+	1 000

279

POLEN / POLAND

* 279	Sigismund (1587-1632). Taler 1628. Kop. 1375. Gum. 1216. Dav. 4316. 28,11 g. Obetydliga plantsfel. Insignificant planchet defects.	1+	8 000

280

RYSSLAND / RUSSIA

280 Peter I (1682-1725). Tsarens död 1725. Av J. Dassier. Brons. Diakov 63.12. 24,38 g. Litet kanthack. *Minor edge nick.* 01 1 000

281

281 Elizabeth (1741-1762). Rouble 1752 СПБ-ЯІ. KM C 19b.5. Bitkin 269. Diakov 2.26. 25,67 g. 1/1+ 1 000

282

282 Katarina II (1762-1796). 20 kopek 1772 СПБ. KM C 63.1. 5,12 g. Vacker patina. *Beautiful patina.* 01 1 000
Ex MISAB auktion 29, nr 1265.

283

283 Nikolaus I (1825-1855). 5 rubel 1831 СПБ-ПД. KM C 174. Bitkin 6. 6,53 g. 1/1+ 5 000

284

- 284 Alexander I av Ryssland och Friedrich Wilhelm III av Preussen. Grundstenen till Kreuzbergmonumentet för att hågkomma brefrielsekriget mot Napoleon I 1818. Av Henri François Brandt. Brons. Diakov 409.1. 67,75 g. Obetydlig rispa. *Hairline*. Ex Künker auktion 209, nr 8270. 01/0 1 000

I slaget vid Leipzig 1813 var Jean Baptiste Bernadotte befälhavare över den norra armén.

285

- 285 Alexander II (1855-1881). 5 rubel 1873. Bitkin 23. Fr. 163. 6,55 g. Obetydliga kanthack. *Insignificant edge nicks*. 01 5 000

286

- 286 Nikolaj II (1894-1917). 15 rubel 1897. Bitkin 2. Fr. 177. 12,90 g. Smärre kanthack. *Minor edge nicks*. 01 5 000

287

- 287 Nikolaj II (1894-1917). 5 rubel 1899. Bitkin 24. Fr. 180. 4,29 g. 1+)(1+/01 1 500

288

SPANIEN / SPAIN

- 288 Ferdinand V och Isabel I (1474-1504). Granada. 2 excelentes. Fr 128. 6,87 g. Välpräglad exemplar på generöst ämne. *Well struck specimen on generous planchet.* 01 20 000

Double excellente började präglas 1497 i Burgos, Cuenca, Granada, Segovia, Sevilla och Toledo. Bara de från Sevilla är vanliga, alla de andra myntorterna är sällsynta. Dessa stora spanska guldmynt nådde även vårt land, om än i begränsad omfattning. Ett ströfynd har gjorts i Lödöse, Bohuslän, och i ett depåfynd från Rotebro, Uppland. År 1474 besteg Ferdinand och Isabella gemensamt tronen i Kastilien och León, och fem år senare blev Ferdinand kung även av Aragonien. Därmed var grunden lagd för det Spanien vi ser idag. "Det katolska kungaparet", som Ferdinand och Isabella brukar kallas, fullföljde under sin regering återerövringen av spansk territorium från morerna. År 1492 intogs Alhambra i Granada, det sista moriska fästet i Spanien. Ferdinand och Isabella är även kända för att kraftfullt ha understött Inkvisionen och för det skoningslösa utdrivandet av de spanska judarna. Det var som bekant också till största delen tack vare deras ekonomiska stöd som Christofer Columbus kunde göra sina upptäcktsfärder till Amerika.

289

290

TYSKA STATER - TYSKLAND / GERMANY

- 289 ANHALT-KÖTHEN. August Ludwig (1728-1755). Dukat 1747. Fr 26. 3,42 g. 1/1+ 5 000
- 290 PREUSSEN. Friedrich II (1740-1786). Dukat 1740. Fr 2366. 3,47 g. Hårtunna rispor. *Hairlines.* 1+ 5 000

291

- 291 PREUSSEN. Friedrich Wilhelm I (1740-1786). Taler 1750. KM 256. Dav. 2583. 22,24 g. Randen försvagad upptill. Vacker patina. *Edge partly weak. Beautiful patina.* 1+/01 500

292

292 SACHSEN. Johann Friedrich och Heinrich (1539-1541). Guldengroschen 1539. Dav. 9728. 36,94 g. Äldre infattning. Mounted. 1/1+ 500

293

293 SACHSEN. August (1553-1586). Taler 1584. Dav. 9798. 29,02 g. Kantskador. Edge damages. 1/1+ 1 000

294

294 SACHSEN. Friedrich August I (1806-1827). 10 taler 1813 SGH. KM 1055. Fr 2882. 13,28 g. Obetydliga plantsrispor. Insignificant adjustment marks. 1+/01 10 000

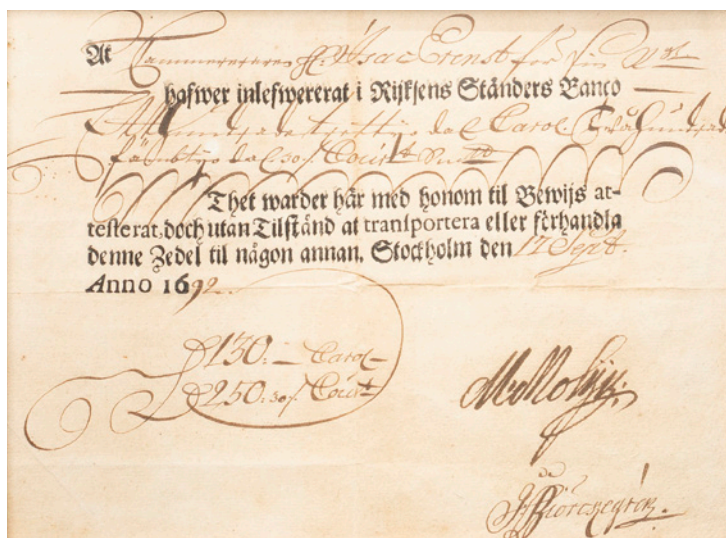

295

TYSK-ROMERSKA RIKET / THE HOLY GERMAN EMPIRE

- 295 Salzburg, Johann Ernst Thun-Hohenstein (1687-1709). Taler 1694. KM 254. Dav. 3510. 01 1 500
 29,09 g. Obetydliga rispor. Livfull patina. Hairlines. Lively patina.

SEDLAR / BANKNOTES

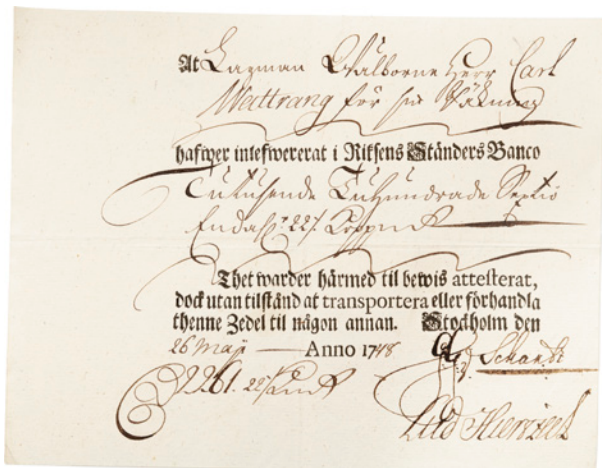

296

SVERIGES RIKES STÄNDERS BANK

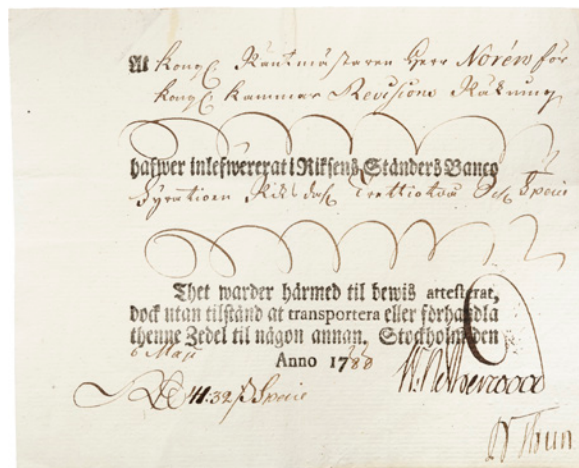
- 296 Insättningsbevis i Rikens Ständers Banco om 130 daler caroliner / 250 daler 30 öre kurant. 1/1+ 2 000
 Daterat den 17 september 1692. SS typ MM. Trevligt inramad. Nicely framed.

Insättningsbevis från mitten av 1700-talet är relativt vanligt förekommande i handeln, medan de från 1600-talet förekommer endast sparsamt.

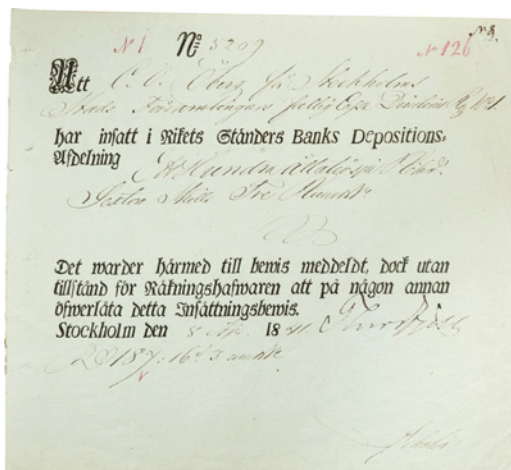
297

297 Insättningsbevis i Rikens Ständers Banco om 2.261 daler 22 öre kopparmynt. Daterat den 26 maj 1748. SS typ MM.

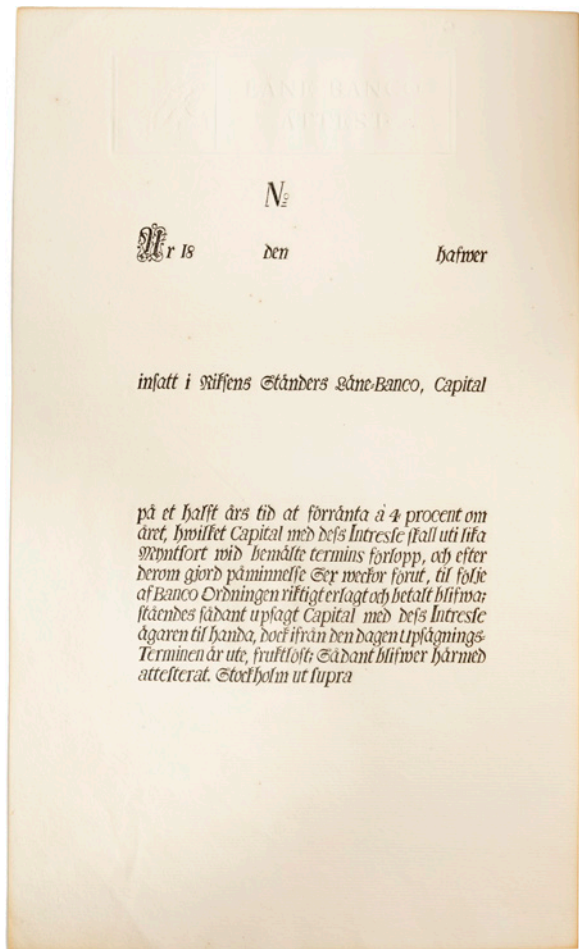
298

298 Insättningsbevis i Rikens Ständers Banco om 41 riksdaler 32 skillingar specie. Daterat den 6 maj 1788. SS typ MM.

299

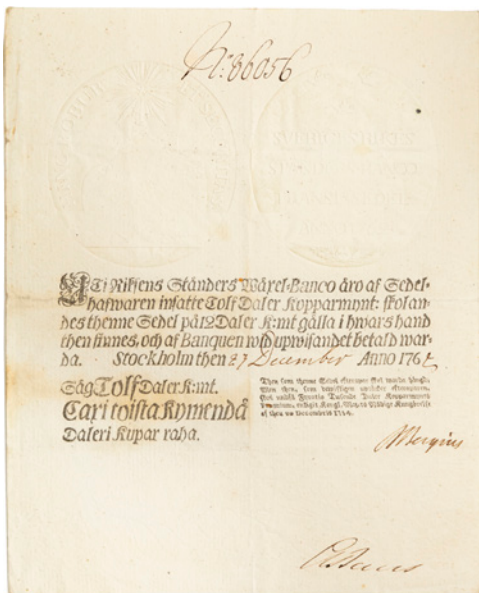
299 Insättningsbevis i Rikets Ständers Bank om 187 riksdaler 16 skilling 3 runestycken. Daterat den 8 (?) 1841. Små nålstick. Needled.

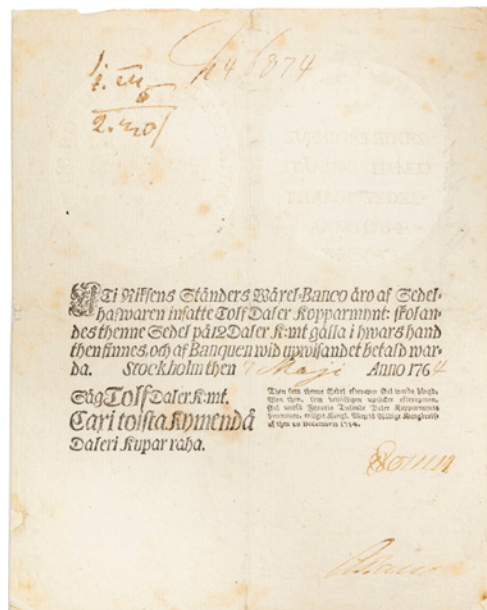
300

300 Blankett för lånebanksattest ("revers") till räntesatsen 4 %. Vitstämpel. Vattentryck med "TUMBA". Jämför SS typ OO. Fräscht och krispigt exemplar. Fresh specimen.

Några kompletta/ifyllda lånebanksattester har ej återfunnits. Enligt L. Wallen (Sveriges sedlar, Stockholm 1984) cirkulerade dessa reverser fram till ca 1740. Det är därför anmärkningsvärt att detta exemplar är förtryckt "18", alltså avsett för användning under 1800-talet. Vackert tryck.

301

302

301 12 daler KM 1762, Nr 86056. Transportsedel. SS 83.

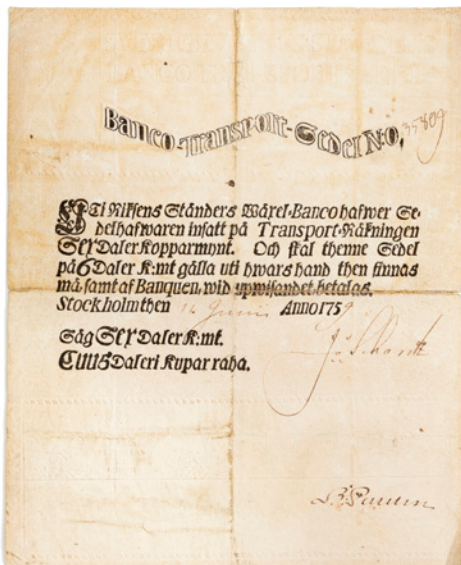
1/1+

1 500

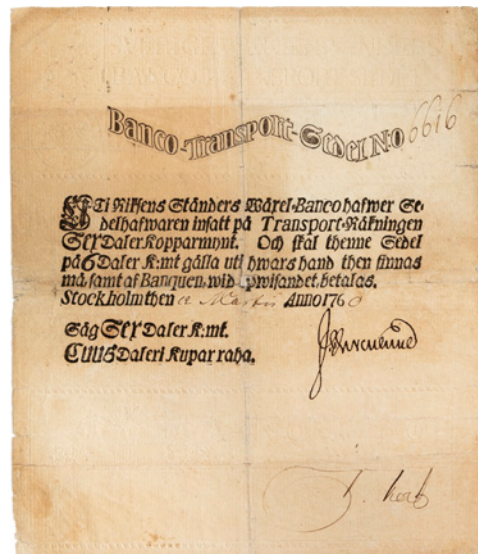
302 12 daler KM 1764, Nr 46874. Transportsedel. SS 85. Lagad. Bläckskrift. Fläckar. Repaired. Writing in ink. Spots.

1

500

303

304

303 6 daler KM 1759, Nr 35809. Transportsedel. SS 18. Lagad. Repaired.

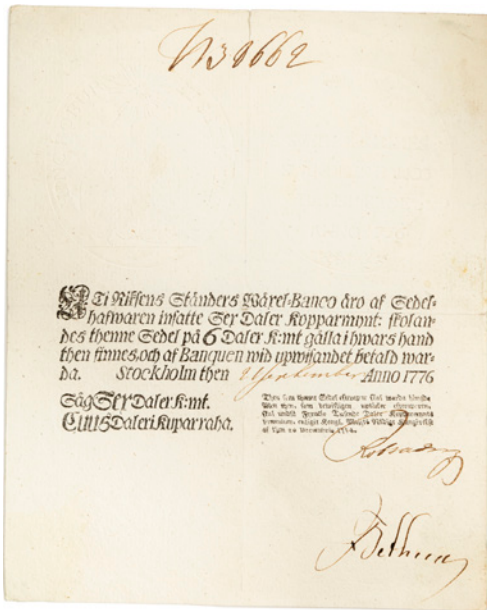
1

1 000

304 6 daler KM 1760, Nr 6616. Transportsedel. SS 19. Lagningar. Riss. Repaired. Tears.

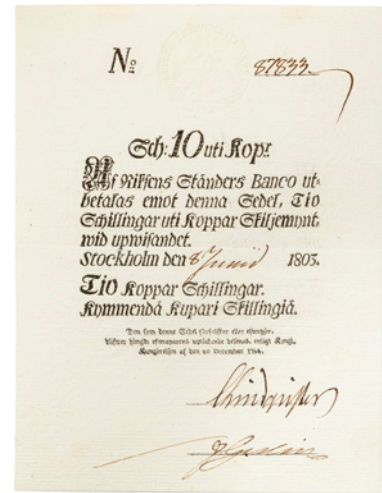
1?/1

1 000

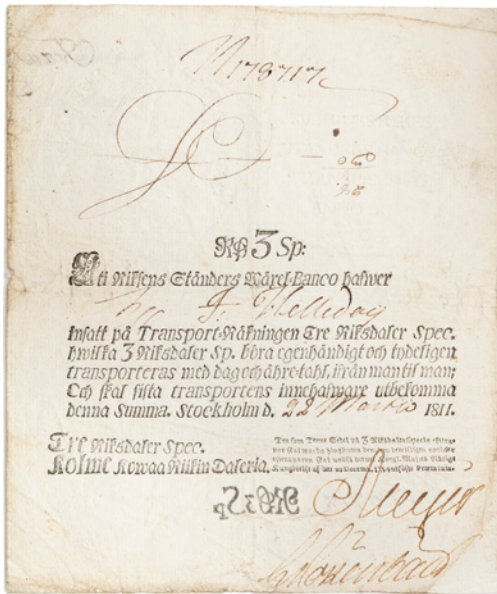
305

305 6 daler KM 1776. Nr 38662. Transportsedel. SS 35. Riss. Tears.

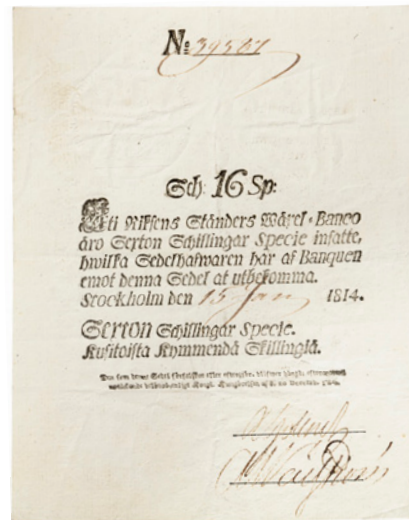
306

306 10 kopparskillingar 1803. Nr 87833. SS 1. Frånsidan med spår av fastsättare, i övrigt ett vackert exemplar. Reverse with remainings of glue.

307

307 3 riksdaler specie 1811. Nr 178717. SS 172. Riss. Bläckkludd. Tears. Writing in ink.

308

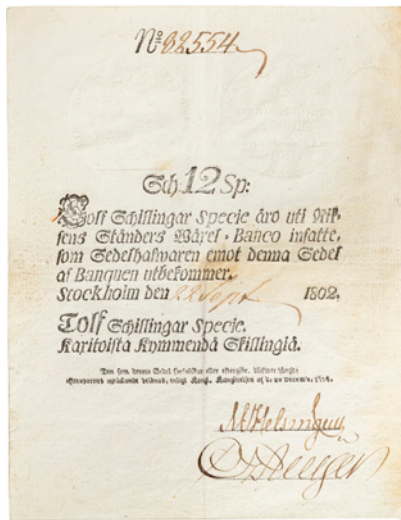
308 16 skillingar specie 1814. Nr 39587. SS 83.

1+ 1 000

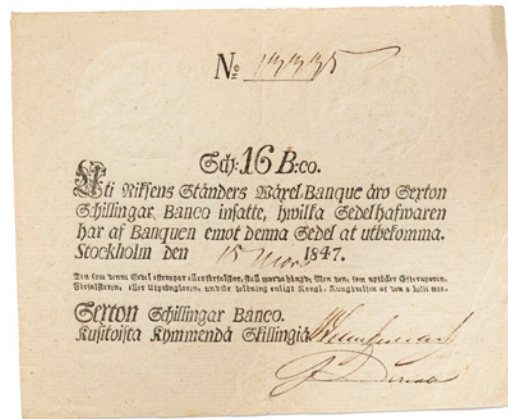
01 800

1 800

1+ 1 000

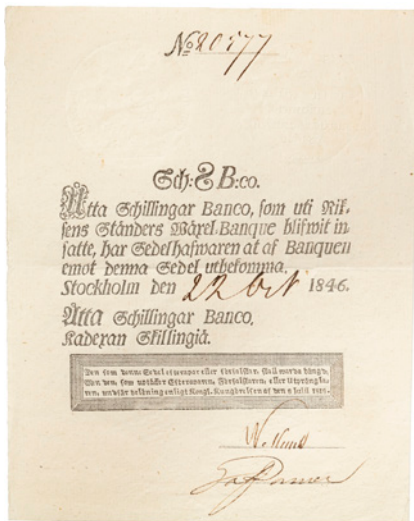

309

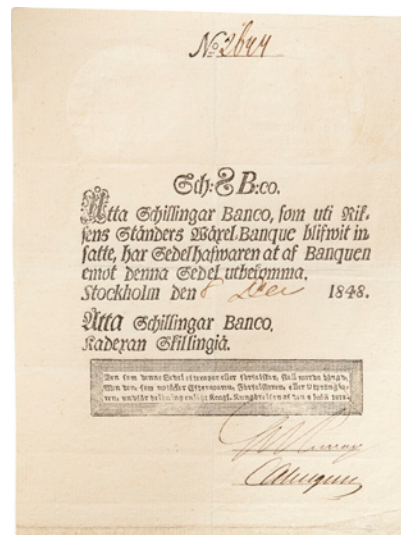

310

309	12 skillingar specie 1802. Nr 82554. SS 38. Något fläckig. <i>Somewhat spotted.</i>	1+	1 000
310	16 skillingar banco 1847. Nr 13335. SS 49.	1+	500

311

312

311	8 skillingar banco 1846. Nr 20577. SS 14. Vackert exemplar. <i>Beautiful specimen.</i>	1+/01	1 000
312	8 skillingar banco 1848. Nr 2644. SS 16.	1+	500

313

- * 313 33 1/3 riksdaler banco 1836. Med handskrivet litt och nummer (även på frånsidan); L 42311. 1?/1 50 000
Ettårstyp. SF 1. RRRR. Pappersförluster och några mindre riss. Anteckningar på frånsidan.
Paper loss and minor tears. Reverse with writing in ink.

Denna extremt sällsynta valör motsvarade på sin tid över 50 dagsverken. Som betalningsmedel var den giltig till den 31 december 1949, då kvarvarande exemplar kunde inlösas i bank för 50 kronor. Vi har kännedom om följande åtta exemplar i privat ägo av valören 33 1/3 riksdaler banco, varav detta exemplar förutom att vara en egen typ alltså också är det enda av denna årgång:

1836: Detta ex!
1843: 1 ex.
1849: 1 ex.
1852: 2 ex.
1854: 1 ex.
1856: 1 ex.
1857: 1 ex.

314

315

- 314 10 riksdaler banco 1855. C 22111. SF 6. Litet riss upptill i vikningen. Small tear. 1/1+ 5 000
* 315 6 2/3 riksdaler banco 1856. F 80104. SF 8. Riss och bristningar. Tears. 1?/1 1 500

316

317

316 2 riksdaler banco 1836. Med handskrivet litt och nummer; T 91827. SF 1. Ett bra exemplar av denna första årgång. *Nice specimen of this first year.* 1/1+ 2 000

317 32 skillingar banco 1848. M 94885. SF 3. 1 500

318

318 32 skillingar banco 1857. Q 40902. SF 10. Ovikt. *Crisp.* 01 1 000

319

319 Grått sedelpapper, ca 45 x 28 cm, med sedelprov av valörerna 500, 100, 50, 10, 5 och 1 riksdaler riksmünt med årtalen 1858-59, 61 och 64. Vattenmärket är spegelvänt i förhållande till trycket på 500 riksdaler. *RRR.* 01 20 000

320

321

320 10 riksdaler riksmünt 1859. G 041201. Utan namnteckningar. Jfr SF 1. Något beskuren upptill. Två kanter något ojämna. En mycket vacker sedel som dessutom är ovikt. *Somewhat cut. A very beautiful banknote.* 01 3 000

* 321 10 riksdaler riksmünt 1859. F 034875. SF 1. Mindre fläckar. *Minor spots.* 1/1+ 2 000

322

* 322 10 riksdaler riksmünt 1866. K 012469. SF 2. Riss. Fläck. *Tears. Spot.* 1/1+ 2 000

323

SVERIGES RIKSBANK

323 1000 kronor 1932. V,96646a. SF 1. 1+ 5 000

324

324 1000 kronor 1950. T,37912h. SF 1.

1+ 2 000

325

325 1000 kronor 1973. 28422040. SF 2.

1+/01 1 000

326

* 326 100 kronor 1874. 052771, V. SF 1. **RRRR**. Obetydlig bristning i ena vikningen. *Insignificant tear.*

1+ 100 000

En utomordentligt sällsynt sedel, som är det enda kända exemplaret i privat ägo. Vi känner sammanlagt till sex exemplar av 100-kronorssedlar av årtalen 1874, 1875 (3 ex), 1877 och 1878. Bra exemplar för typen.

327

- * 327 100 kronor 1875. 027353, C. SF 2. RRR. Obetydligt riss i en vikning. Liten fläck. Insignificant tear. Minor spot.

1+ 75 000

Endast tre exemplar är kända av denna årgång. Bra exemplar för typen.

328

- 328 100 kronor 1912. W,88930p. SF 6.

1 3 000

329

- 329 100 kronor 1916. G,90800e. SF 10. Stämplad "A. A. P. Blacksta" på baksidan samt med bläcknotering. Riss. Smutsig. Writing in ink and stamp on reverse. Tears. Dirty.

1? 1 000

330

330 100 kronor 1932. S.81358r. SF 15. Två hörn något rundade. *Two corners somewhat rounded.* 1+/01 1 000

331

331 100 kronor 1948. Z.156313. SF 2. Ovikt. *Crisp.* 01/0 500

332

* 332 50 kronor 1894. 084843, V. SF 13. **RRRR.** 1+ 100 000

Vi känner endast till detta exemplar med året 1894, som dessutom är i mycket gott skick. 50-kronorssedlar av typen Lilla riksvapnet är oavsett årtal kända i endast något fåtal exemplar.

333

333 50 kronor 1914. R,76832h. SF 7. Obetydligt riss. *Insignificant tear.*

1+

3 000

334

334 50 kronor 1917. D,90408u. SF 10. Försiktigt reparerad. *Repaired.*

1

1 000

335

335 50 kronor 1944. H,29555s. SF 26. Endast lätt mittvikt. *Almost crisp.*

01

800

336

336 10 kronor 1874. D 084986. SF 1. Reparerad. Obetydliga papperförluster. *Repaired. Insignificant paper loss.*

1?/1

800

337

338

* 337 10 kronor 1874. C 058300. SF 1. Fläck. Riss. Spot. Tear.

1/1+

2 000

Kontrollsignatur på baksidan.

338 10 kronor 1875. C, 026992. SF 2. Obetydlig tejprest. Residue of tape.

1+/01

5 000

339

340

* 339 10 kronor 1877. A, 034109. SF 4. Riss i vikningen. Tear.

1/1+

2 000

* 340 10 kronor 1878. B, 036260. SF 5.

1/1+

2 000

341

* 341 10 kronor 1882. E, 82420. SF 3. Obetydlig anilinskrift. Insignificant writing in ink.

1/1+

5 000

342

* 342 5 kronor 1877. B 71294. SF 4.

1

1 500

343

344

* 343 5 kronor 1878. A 74748. SF 5.

1 1 500

344 5 kronor 1885. Q,26337. SF 7.

1+ / 01 2 000

345

* 345 5 kronor 1890. F,06104-06114. 11 exemplar i nummerföljd, en mycket ovanlig företeelse för så här gamla sedlar. SF 3. Räkneveck. *Almost crisp*. Totalt 11 ex.

01 12 000

346

346 5 kronor 1965. A 382349. Blank baksida. Jfr SF 1. Smutsig. Ovik. *Dirty*. *Crisp*.

1+ / 01 500

Brev från Kungl. Myntkabinettet (undertecknat Tamas Sárkany, 1971) som förklarar sedelns defekt medföljer liksom assurerat kuvert.

347

348

347	Krona 1875. Nn 46147. SF 2. Ovikt. <i>Crisp</i> .	01/0	800
348	Krona 1920. Nr 428043. Med "1320" istället för 1920 på sedelns högra sida. En skada i tryckplåten har gjort att nian ser ut som en upp- och nervänd 3:a. SF 10.	1+	500

349

350

349	Krona 1924. B,295510. Beredskapssedel. SF -. R. Ovikt. <i>Crisp</i> .	0	10 000
350	Krona 1939. C,373340. Beredskapssedel. SF -. R. Ovikt. <i>Crisp</i> .	0	10 000

351

351	5 X ENSKILDA BANK. 5 kronor. Ensidigt provtryck på papper utan vattenmärke. Tre handskrivna namnteckningar. RRR . Ovikt. <i>Crisp</i> .	01/0	1 000

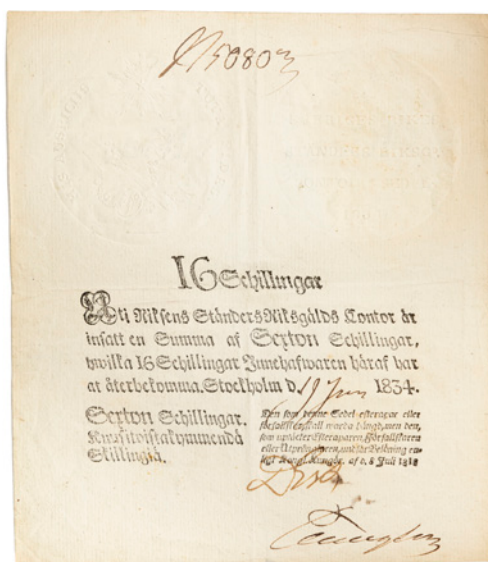
352

353

KONTRIBUTIONSVERKET OCH UPPHANDLINGSDEPUTATIONEN

352	25 daler SM 1716. SS 1.	1+	1 000
353	10 daler SM 1717. SS 3. Maskäten i ena kanten. <i>Worn by worm</i> .	1+/01	500
354	5 daler SM 1717 (två exemplar, varav en blankett). SS 6, 8. Totalt 2 ex.	1+/01-01	500

355

RIKSGÄLDSKONTORET

355 16 skillingar 1834. Nr 50803. SS 60. Litet hål. *Small hole.*

1+

500

356

ENSKILDA BANKERS SEDLAR

356 CHRISTIANSTADS ENSKILDA BANK. Femte oktroyen. 10 kronor 1894. E 25452. Plat. 16. Åtsidan med ett kryss över hela framsidan. *Obverse with cross made by pencil.*

1/1+

500

357

357 GOTLANDS ENSKILDA BANK. Tredje oktroyen. 10 kronor 1893. A046024. Plat. 9.

1?

500

358

358 GÖTTEBORGS PRIVAT BANK. Första oktroyen. 3 1/3 riksdaler banco / 5 riksdaler riksgälds 1848. A 21920. Plat. 5. Valörangivelsen i bancoräkning i sedeln mitt är bortklippt och ersatt av en klisterremsa på baksidan. Riss. Fläckar. *Centre cut. Tears. Spots.*

1

500

359

- 359 HELSINGLANDS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 10 kronor 1879. L 028836. Plat. 7. Smutsig. Dirty.

1?/1

500

360

- 360 MÄLARE-PROVINSERNAS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 10 riksdaler riksmünt 1856. Ensidig blankett / provtryck. Jfr Plat. 8. Hålmakulerad. Cancelled.

01

500

361

- 361 SKARABORGS LÄNS ENSKILDA BANK. Andra oktrojen. 10 kronor 1875. E 81225. Plat. 7. Åtsidan med stämpel G. O. Johansson.

1/1+

3 000

362

- 362 SKÅNSKA PRIVAT-BANKEN. Andra oktrojen. 3 riksdaler banco 1841. R 6362. Plat. 9. Liten pappersförlust. Small paper loss.

1?/1

1 000

Varför grundades det en enskilt sedelutgivande bank i Sundsvall?

Sundsvalls Enskilda Bank grundades den 15 oktober 1864. Två år tidigare hade ett upprop publicerats i Sundsvalls-Posten. Uppropet andades kritik eftersom det saknades resurser för att möta den pågående industrialiseringen främst inom trävaruindustrin. Uppropets rubrik löd "Inbjudning för bildande af bolag till enskild sedelutgifande Bank."

Industriidkare, handlare och jordbrukare från såväl Västernorrland som Jämtlands län stod bakom denna inbjudan och ansökan om en oktroj för en enskild bank med rätt att ge ut egna banksedlar.

Att en enskild sedelutgivande bank grundades vid denna tid hade flera orsaker. Bland annat behövde näringslivet utvecklas och då inte enbart i Sundsvall, utan också i de omkringliggande länen. För att kunna genomföra detta behövde även bankverksamheten förändras och utvecklas.

En ny banklag, som var bättre anpassad för näringslivet, antogs 1864. Banklagen var omfattande och beskrev i detalj bland annat bestämmelser för sedelutgivningen. De tillåtna sedelvalörerna preciserades och det gällde även utformningen av sedlarna, exempelvis storleken, papperskvaliteteten och vilka namnteckningar som skulle finnas.

Dessutom hade näringsfrihet införts i landet och i England slopades importtullarna för sågat virke. Redan under 1860-talet blev trävaror Norrlands och Sveriges viktigaste exportvara. Sågverken effektiviserades i och med att ångdriften infördes. För denna upprustning krävdes betydande kapitalinsatser.¹

Sedelutgivningen

Under bankens första oktroj, från den 15 februari 1865 till den 14 februari 1875, trycktes bankens sedlar av P. A. Nymans Boktryckeri, Stockholm. Valörerna var 5, 10 och 50 riksdaler riksmünt, med årtal 1865. Provtryck trycktes även för valörerna 100 och 500 riksdaler riksmünt, men dessa valörer gavs troligen inte ut. Inga sedlar har påträffats.

Under den andra oktrojen, 15 februari 1875 till den 31 december 1885, trycktes bankens sedlar av två tryckerier; dels J. Bagge, Stockholm, dels Bradbury, Wilkinson & Company, London. Under de efterföljande oktrojerna trycktes bankens sedlar av Bradbury, Wilkinson & Company, London. Banken avstod från sedelutgivningsrätten den 1 augusti 1903.

Under hösten 1887 drabbades banken av en omfattande förfalskning, då 50 kronors sedlar med årtal 1875, alltså den typ som tryckts av J. Bagges tryckeri, förfalskades. Dessa förfalskade sedlar trycktes på karamellpapper och de tillverkades i Gnarp i Hälsingland. Sedlarna spreds med hjälp av ett tjugotal ombud över hela landet. Det dröjde ungefär ett år innan historien blev slutligt upplärd. Den

¹ För mer information om banken, se Tunander, Britt och Ingemar, Sundsvallsbanken 1864-1964. (1964). Nordbanken, våra föregångare. Från många småbanker till nordisk storbank. (2000). En utvidgad näringsfrihet infördes i Sverige 1864, vilket gav alla myndiga svenska män och kvinnor rätten att driva näringsverksamhet. Detta var en viktig grund för landets välbefinningsutveckling.

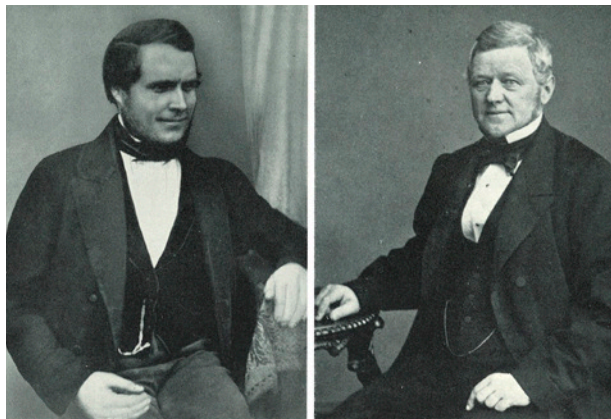

Bild 1. Från vänster Erik Berggren (1818–1897), Nils Wikström (1813–1883). Berggren var riksdagsman och bland annat ordförande i stadsfullmäktige samt bankens verkställande direktör från år 1875. Grosshandlare Wikström hade det största antalet aktier när banken bildades och företrädde stadens näringsliv. De härstammade båda från Jämtland.

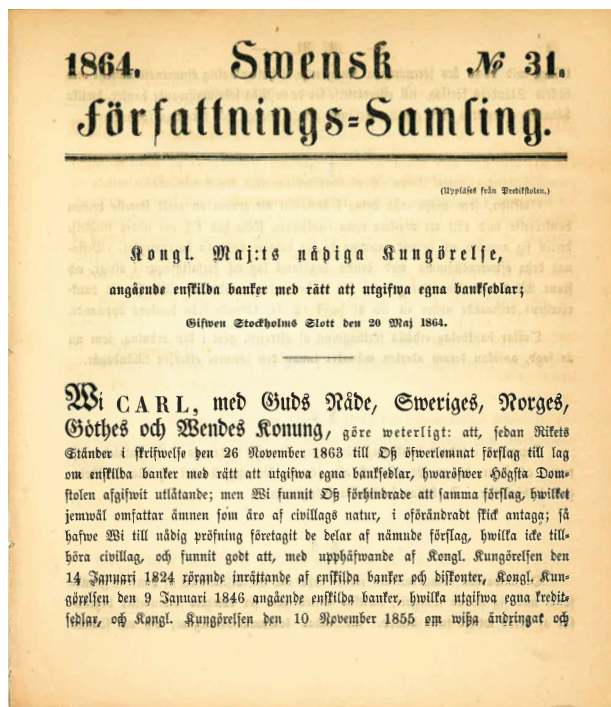

Bild 2. Kungl. Maj:t kungörelse, angående enskilda banker med rätt att utge egna banksedlar. Svensk författningssamling (SFS Nr 31, 20 maj 1864).

person som lyckades gripa de flesta av de inblandade var landsfiskalen Pira i Gnarp. Bankens styrelse överlämnade en belöning om 500 kronor till Pira för hans ”mod att medan bindande bevis ännu saknades låta fängsla flera personer, hvilka ock sedermera befunnits brottsliga.”

Vad skiljer de förfalskade 50 kronors sedlarna från de äkta? De förfalskade sedlarna är svartavdrag av de äkta sedlarna som trycktes av J. Bagge. Dessutom finns en felstavning i texten på de förfalskade sedlarna, där ordet ”anfördran” är felstavat. I trycket på sedeln återfinns ett ”d” i stället för ett ”o” så att det står ”anfdran”. De äkta sedlarna har en ljusröd framsida och en ljusgrön baksida, vilket de förfalskade sedlarna saknar.

I samband med den förödande branden i Sundsvall 1888, som på några timmar utplånade större delen av staden och gjorde 9.000 människor hemlösa, eldhärjades också den nybyggda bankbyggnaden. Då försvann också en bunt om 1.000 blanketter av bankens 10 kronors sedlar som hade lämnats ut för underskrift. Sedlarna var endast signerade av en styrelseledamot och således ej lagligt betalningsmedel - det krävdes tre namnteckningar för att sedlarna skulle vara giltiga. Att det rörde sig om en stöld stod klart då banken med tiden mottog 70 av dessa sedlar med förfalskade namnteckningar. Banken löste in dessa sedlar och utlovade en belöning om 1.000 kronor för upplysningar som kunde leda till att stölden kunde klaras upp. Två personer erkände att de stulit blanketterna och visade var de fanns. Blanketterna var nedgrävda i två plåtburkar i olika delar av staden.²

”Sundsvallssamlingen” – proveniens

Sedlarna och blanketterna tryckta för Sundsvalls Enskilda Bank på denna auktion och på internetauktion 57 kommer från Nordea i Sundsvall. Anledningen till att samlingen fanns på Nordea i Sundsvall är följande. Sundsvalls Enskilda Bank ombildades till bankaktiebolag 1934. Sedan början av 1960-talet användes namnet Sundsvallsbanken. Genom fusion med Uplands Enskilda Bank bildades 1986 Nordbanken, som 1998 gick samman med den finländska banken Merita och bildade Merita-Nordbanken. Efter ytterligare fusioner bildades Nordea år 2000. I och med att Nordeas sundsvallskontor flyttar till nya lokaler har banken beslutat att sälja dessa sedlar.

Bild 3. Under de goda träexporttiderna i början av 1870-talet kunde upp till 100 segelfartyg ligga i hamnområdet i väntan på lastning. Fotografiet a tergo: ”Sundsvalls hamn minne af den 8 juli 1898” handskrivnen text samt stämplad ”Oskar W. Olsson, Fotografi- Atelier, Sundsvall. Kopiering förbjuden.”

Sundsvalls Enskilda Bank Deb.

En tryckt och levererat till H. H. Johansson	
52.000 Riksdaler i 5, val. till 1874-1880	
36.000 1880	
<u>88.000 Riksdaler</u>	880 .
• Skadestånd ut. tillägg till kom. bankakt. af 29/11 1864	1000 .
• 1/2 Larkstjärn	15 .
• 1/2	30 .
•	1/32
•	1/32
	<u>1996 1/2</u>
P. A. Nymans	
Detaill. Nymans	
P. A. Nymans	

Bild 4. Räkning från P. A. Nymans Boktryckeri, Stockholm till Sundsvalls Enskilda Bank på kostnaderna för de första 5 och 10 Riksdaler riksmynstsedlarn, 52.000 av den lägre valören och 36.000 av den högre valören. (Ref: Tunander, Britt och Ingemar, Sundsvallsbanken 1864-1964, s. 39.)

² För mer information om de förfalskningar som banken drabbades av, se Tunander, Britt och Ingemar, Sundsvallsbanken 1864-1964, s. 39. (1964). Nordbanken, våra föregångare. Från många småbanker till nordisk storbank., s. 85. (2000).

363

- * 363 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 500 riksdaler riksmünt 1865. 1+ / 01 5 000
Hålmakulerat provtryck på tjockt papper utan vattenmärke. Ej antaget förslag. Jfr Plat. 1.

364

- * 364 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 100 riksdaler riksmünt 1865. 01 2 000
Hålmakulerat provtryck på tjockt papper utan vattenmärke. Ej antaget förslag. Jfr Plat. 2.

365

- * 365 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 50 riksdaler riksmünt 1865. Hålmakulerat 1+ / 01 2 000
provtryck på tjockt papper utan vattenmärke. Ej antaget förslag. Jfr Plat. 3.

366

- * 366 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 50 riksdaler riksmünt 1865. A 33902. 1+/01 10 000
 Plat. 3. RR. Vertikalt är sedeln lagad med en pappersremsa, i övrigt ett mycket vackert exemplar. *Repaired, still a very beautiful specimen.*

En av de tre handskrivna namnteckningarna verkar saknas. Antingen har sedeln olagligt försatts i cirkulation, eller så har bläcket helt blekts bort. Ytterst sällsynt!

367

- * 367 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 50 riksdaler riksmünt 1865. A 2170. 1/1+ 5 000
 Plat. 3. RR. Vertikalt är sedeln lagad med en pappersremsa. Riss. Mindre pappersförluster. Bläckkludd. Blekt framsida. *Repaired. Tears. Paper loss. Writing in ink. Somewhat bleached.*

368

- * 368 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 10 riksdaler riksmünt 1865. F 49594. 1 1 500
 Plat. 4. Den blå färgen något blekt. *Somewhat bleached.*

369

- * 369 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 10 riksdaler riksmünt 1865. G 9487. 1? 500
Plat. 4. Lagad med flera pappersremсор. Pappersförlust. *Repaired. Paper loss.*

370

- * 370 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 10 riksdaler riksmünt 1865. F 72712. 1? 500
Plat. 4. Reparerad. Något missfärgad. *Repaired. Somewhat discolored.*

371

- * 371 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 5 riksdaler riksmünt 1865. A 00000. 01 1 000
Provtryck. Plat. 5. Ovikt. *Crisp.*

372

- * 372 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 5 riksdaler riksmünt 1865. A 00000. 01 1 000
Provtryck. Plat. 5. Ovikt. *Crisp.*

373

- * 373 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 5 riksdaler riksmünt 1865. Hålmakuerat provtryck på grönt papper. Ej antaget förslag. Jfr Plat. 5. Ovikt. *Crisp.*

374

- * 374 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 5 riksdaler riksmünt 1865. Hålmakuerat provtryck på gult papper. Ej antaget förslag. Jfr Plat. 5. Ovikt. *Crisp.* 01 1 000

375

- * 375 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 5 riksdaler riksmünt 1865. Hålmakuerat provtryck på blågrått papper. Ej antaget förslag. Jfr Plat. 5. Ovikt. *Crisp.* 01 1 000

376

- * 376 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Första oktrojen. 5 riksdaler riksmünt 1865. Hålmakuerat provtryck på rosa papper. Ej antaget förslag. Jfr Plat. 5. Ovikt. *Crisp.* 01 1 000

377

- 377 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Andra oktrojen. 50 kronor 1875. A 00182. Plat. -. RR. Mindre fläckar/bläckkludd, ändock ett vackert exemplar. *Minor stains, still a beautiful specimen.*

Denna mycket sällsynta sedel är tryckt på Jacob Bagges tryckeri. En av de tre handskrivna namnteckningarna är nästan helt urblekt eller saknas.

*

FÖR DRYGT 130 ÅR SEDAN UTSPELAJE SIG EN MÄRKLIG HISTORIA i den lilla orten Gnarp, mellan Sundsvall och Hudiksvall. Gravören och ficktjuven Oskar Melander, från Skönsberg, flyttade till byn Trollsved i norra Gnarp. Där började han trycka falska sedlar på karamellpapper, som var snarlikt sedelpapper. Hela 50.000 kronor lyckades Melander prångla ut innan rättvisan hann ikapp honom. Melander hade inte det bästa ryktet i Sundsvalls-trakten, men att han var en skicklig gravör var man överens om. Det blev Sundsvalls Enskilda Banks 50-kronorssedel, som blev förebild vid förfalskarnästet i Trollsved. Melander, med sin dåliga ekonomi, var hjärnan bakom det hela. Men han var inte ensam. Traktens skogvaktare, Petter Sundin och hans hustru, hade även dessa dålig ekonomi. Paret Sundins dotter hade också en central roll. Med sin vackra handstil signerade hon sedlarna med påhittade personers namnteckningar. Tryckningen av sedlarna skedde på Sundins gård. Kumpanerna hjälptes åt att prångla ut sedlarna, främst via banker. Man köpte checkar för höga belopp i någon bank och löste sedan in dem mot sedlar och klingande mynt i en annan. Det hela sprack dock när Sundin besökte en bank i Västerås, där han med sina förfalskade 50-lappar ville köpa bankcheckar för 12.000 kronor. Han borde kanske ha tänkt på sin klädsel när han skulle göra en så stor affär med banken. Personalen anade oråd på grund av den simpla klädseln. Polisen tillkallades och grep Sundin, helt odramatiskt. Melander greps i Hudiksvall. På vägen dit växlade han in en anseelig mängd falska sedlar mot silvermynt, vilka fyllde en hel kappsäck. Melander dömdes till tio års fängelse, som avtjänades på Långholmen i Stockholm. Efter frigivningen levde han, vad man vet, ett laglydigt liv. Skogvaktare Sundin dömdes till åtta års fängelse, medan hans hustru och dotter frikändes. Hur gick det då med stämpelplåtarna och sedelpressen? Sundins dräng såg till att dessa bevis försvann, genom att sänka dem i Villsjön. Polisen lyckades dock bärga plåtarna medan pressen förblev borta.

Nedan följer 36 stycken falska 50-kronorssedlar från Sundsvalls enskilda bank, samtliga daterade 1875, som vi har valt att fördela på fyra olika utrop. De är alla inlösta av banken efter 1887, då sedlarna sattes i cirkulation. De inlösta sedlarna motsvarar enligt löneindex 2024 ca 2.500.000 kronor. Samtliga är tryckta på billigt karamellpapper.

379

* 378	SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Andra oktrojen. 50 kronor 1875. Samtida förfalskningar. Stämpelmakulerade och/eller med diverse intressanta noteringar såsom "Falsk", "Utprånglad i Oskarshamn" etc. Jfr Plat. 8. Totalt 6 ex.	1?/1-1/1+	1 000
* 379	SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Andra oktrojen. 50 kronor 1875. Samtida förfalskningar. Stämpelmakulerade. Jfr Plat. 8. Totalt 10 ex.	1?-1+	1 500
* 380	SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Andra oktrojen. 50 kronor 1875. Samtida förfalskningar. Stämpelmakulerade. Jfr Plat. 8. Totalt 10 ex.	1?/1-1/1+	1 500
* 381	SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Andra oktrojen. 50 kronor 1875. Samtida förfalskningar. Stämpelmakulerade. Jfr Plat. 8. Totalt 10 ex.	1-1+	1 500

382

- * 382 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Andra oktroyen. 10 kronor 1875. B 00811. Plat. 9. 1+ / 01 3 000

383

- * 383 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Andra oktroyen. 10 kronor 1875. L 061132. Plat. 10. 1+ 2 000
Nålstick. Needled.

ETT NYTT REFERENSVERK OM SVERIGES PRIVATBANKSSEDLAR 1831-1903

Arbetet med att färdigställa ett nytt referensverk om Sveriges privatbankssedlar befinner sig nu i sitt slutskede.

Referensverket kommer att innehålla en "bankhistorik", det vill säga en beskrivning av samtliga 31 sedelutgivande privatbanker. Projektgruppen har genomfört ett omfattande arbete för att få bildmaterialet av nu kända sedlar så komplett som möjligt. För första gången finns även färgfoton i högupplöst kvalitet av fram- och baksidor av de nu kända sedlarna samt kommentarer om sedelutgivningen med en mycket omfattande statistik med information om bland annat leveransuppgifter.

I referensverket finns vidare en beskrivning av privatbankernas betydelse för landets industrialiseringsprocess, ett tidigare styvmoderligt behandlat forskningsområde. Dessutom finns fylliga delar om bland annat sedlar och sedelsubstitut före privatbankssedlarna och kapitel om bankernas tillkomst och rättsliga ställning, sedlarnas utformning (exempelvis framtagningsprocessen, tryckerier, skisser samt förslag, provtryck, specimen, papper, format och vattenmärken). Sedlarnas indragning, makulering och sedelförstörelse behandlas också. Ett omfattande kapitel behandlar förfalskningar samt intressanta uppgifter om bland annat transporter och förvaring. Raritetsbeteckningar och värderingspriser. Allt är samlat i två volymer om ca 700-800 sidor.

Författare är Mats Jonsson, Christer Olsson, Martin Rosenqvist och Magnus Widell. Arbetet stöds ekonomiskt av Sven Svenssons stiftelse för numismatik.

384

- * 384 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Andra oktrojen. 5 kronor 1875. Provtryck. Ensidig blankett. Plat. 11. Hålmakulerad. Ovikt. *Cancelled. Crisp.* 01/0 1 000

385

- * 385 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Andra oktrojen. 5 kronor 1875. C 32099. Plat. 11. 1+ 2 000

386

- * 386 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Andra oktrojen. 5 kronor 1875. B 5871. Plat. 11. Stämpelmakulerad "BETALD". *Cancelled* 1? 500

387

- * 387 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Fjärde oktrojen. 10 kronor 1890. B 019643. Plat. -. Makulerad med stjärna och stämpel. *Cancelled with star and stamp.* 1/+ 500

388

- * 388 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Femte oktrojen. 100 kronor 1898. B 68740. Plat. 14. **RR.** 1+/01 20 000

389

- * 389 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Femte oktrojen. 100 kronor 1898. B 65264. Plat. 14. **RR.** 1/1+ 3 000
Stjärnmakulerad. Obetydligt riss och nålstick. *Cancelled. Insignificant tear and needled.*

390

- * 390 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Femte oktrojen. 50 kronor 1902. B 84956. Plat. -. **RR.** 1+ 15 000
Obetydligt riss. *Insignificant tear.*

391

- * 391 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Femte oktrojen. 10 kronor 1897. G 094179. Plat. -. Vackert 1+ 2 000
exemplar. *Nice specimen.*

392

- * 392 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Femte oktrojen. 10 kronor 1900. L 092272. Plat. 16. 1/1+ 500
Hål- och stämpelmakulerad. *Cancelled.*

393

- * 393 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Femte oktrojen. 10 kronor 1901. N 066025. Plat. 17. 1+ 2 000

394

- * 394 SUNDSVALLS ENSKILDA BANK. Femte oktrojen. 10 kronor 1902. P 048784. Plat. 19. 1+ 500
Pappersförluster. Hål- och stämpelmakulerad. Paper loss. Cancelled.

395

- 395 STOCKHOLMS ENSKILDA BANK. Tredje oktrojen. 50 kronor 1876. Provtryck. Plat. 11. 01 2 000
Makulerad med rött och svart bläck. Ovikt. Cancelled. Crisp.

396

- 396 STORA KOPPARBERGS LÄNS OCH BERSLAGS ENSKILDA BANK. 3 riksdaler banco (årtalet ej synligt). Nr 38701. Utgiven under första oktrojen, 1836-1845 (tryckare C. A. Broling). Plat ? 1/4 av sedeln saknas. Skador. 1/4 of the banknote is lost. Damages. 2 2 000

397

- 397 [STORA] KOPPARBERGS ENSKILDA BANK. Åttonde oktrojen.
50 kronor 1894. A 40226. Blankett. Plat. 51. Ovikt. Crisp.

01/0

2 000

398

- 398 [STORA] KOPPARBERGS ENSKILDA BANK. Åttonde oktrojen.
10 kronor 1894. C 06627. Plat. 52. Makulerad. Ej mittvikt. Cancelled. Almost crisp.

01

1 000

399

- 399 WERMLANDS ENSKILDA BANK. 50 kronor 1875. Litt A. Provtryck (Jacob Bagge). Plat. 38.
Obetydliga fläckar. Ovikt. Insignificantly spotted. Crisp.

01

2 000

- 400 Utgår.

SVERIGE / SWEDEN

Utropen 401-407 härrör främst från okända präglingsorter i Östersjö-området.
Lots 401-407 originate mainly from unknown minting sites in the Baltic Sea area.

401

AURUM BARBARORUM

- 401 Uncertain German tribes, Aurum Barbarorum. "Quinarius, derived Gordian group C". Bare-headed, draped and cuirassed imperial bust to left, seen from behind. Mars advancing right, holding spear in his right hand and shield in his left. With original suspension loop attached. Late 3rd - early 4th centuries. Aurum Barbarorum II, 1887 (same dies). 2,68 g. 1? 3 000

402

SKANDINAVISKA/SLAVISKA IMITATIONER

- 402 Penning. Imitation av Æthelred II, crux. Högvänd bild och retrograd läsbar åtsida. ÆDELREÆD RE+.) (... Comm NS 9.21.1061 (singel). 1,95 g. RRR. Testmärken. Till stora delar svagpräglad. Peck marks. Mostly weakly struck. Ex Künker auktion 34, nr 1999. 1/1+ 3 000

Malmer (1997) har registrerat tre exemplar, varav detta exemplar som det enda i privat ägo. Crux-imitationer är ovanliga. Samtliga tre exemplar är dåligt utpräglade. Ett exemplar har polsk fyndproveniens och tillsammans med en svag prägning skulle det kunna indikera att det även kan vara en imitation från slaviskt område.

403

404

- 403 Penning. Imitation av Æthelred II, long cross. Högvänd bild och retrograd läsbar inskrift. ÆDELREÆD RE+ A)(+PYNSIGE MoO EAXE. Comm NS 9.195.1218 (singel). 1,28 g. RRR. Kraftigt bucklig. Rengjord. Heavily creased. Cleaned. 1/1+ 3 000

Malmer (1997) har registrerat 10 exemplar, samtliga från museisamlingar. Myntet är sannolikt en slavisk imitation. Stamparna till detta mynt kan ha kopierats med ett skandinaviskt mynt som förlaga.

- 404 Penning. Imitation av Knut den Store, quatrefoil/Æthelred II, small cross. Vänstervänd bröstbild. Förvirrad inskrift. +EII...)(+II.... Comm NS 9.740.1778 (4-L). 1,26 g. RR. Testmärken. Rengjord. Svagpräglad. Peck marks. Cleaned. Weakly struck. 1 3 000

Malmer (1997) har registrerat fyra exemplar, två fynd och två i privat ägo.

405

- 405 Penning. Imitation av Knut den Store, short cross. Högvänd bröstbild med kräkla. Retrograd förvirrad inskrift. Comm NS 14:--. 0,84 g. Bucklig. Testmärken. *Creased. Peck marks.*

1/1+

3 000

406

- 406 Penning. Imitation av Hardeknut, arm-and-sceptre. Vänstervänd bröstbild med spira. Förvirrad inskrift. O...)(xl.... Comm NS 14.582.1870 (singel). 1,18 g. **RRR**. Vackert exemplar. *Beautiful specimen.*
Ex Antikören internetauktion 8, nr 397.

1+/01

5 000

Malmer (2023) har registrerat endast ett exemplar, i KMK:s samling.

407

- 407 Penning. Imitation av Knut den Store, pointed helmet. Högvänd bröstbild med kräkla. Förvirrad inskrift. xO...)(+I.... Comm NS 14:453.1350 (kedja 14:209). 0,72 g. **R**. Testmärken. Lätt rengjord. *Peck marks. Slightly cleaned.*

1/1+

3 000

Omskriften på åtsidan kan möjligen tolkas som en något förvanskad retrograd +CNVT REX ANILO. Malmer (2023) har registrerat tio exemplar, varav fyra i privat ägo.

408

SKANDINAVISKA IMITATIONER SIGTUNA

- 408 Penning. Imitation av Æthelred II, long cross. Malmer O-stil, förvirrad inskrift. OCPL...)(+OC:... Präglad på fyrkantig plants. SMH 196. Comm NS 4.259.622 (kedja 13). Jfr Delzanno 58. 2,70 g. **RRR**. Testmärken. Vacker patina. *Peck marks. Beautiful patina.*

1/1+

5 000

Malmer (1989) har registrerat sju exemplar av detta mynt, vara ett i privat ägo.

409

410

- 409 Penning. Imitation, hybrid Æthelred II, long cross/quatrefoil Knut den store. Förvirrad inskrift. O...)(II+L SMH 491. Comm NS 9.362.1970 (kedja 10/11/14/126). Delzanno 78. 1,28 g. **RRR**. Testmärken. Rengjord. Svagt bucklig. *Peck marks. Cleaned. Insignificantly creased.*

Malmer (1997) har registrerat tre exemplar; ett i KMK:s samling och två från fynd.

- 410 Penning. Imitation av Knut den Store, quatrefoil. Förvirrad inskrift. +E...)(GODERE MO ΓVN. SMH 586. Comm NS 9.744.1910 (kedja 141). Delzanno 93. 1,52 g. **RR**. Testmärken. Lätt dubbelpräglad. *Peck marks. Slightly double struck.*

411

- 411 Penning. Imitation. Förvirrad inskrift. SMH 574. Comm NS 9.1857.1859 (singel). Jfr Delzanno 90-91. 2,65 g. **RRR**. Böjspår. *Somewhat creased.*

Malmer (2010) har fört in myntet under Small cross-hybrider, frånsida/frånsida. Korsets utformning ger dock snarare intryck av att ha tyska mynt som förebild. Skandinaviska imitationer av tyska mynt har diskuterats, men området är tämligen utforskat. Myntet förekommer på fyrkantig plants, vilket pekar på Sigtuna som präglingsort. Malmer (1997) har registrerat tre exemplar, samtliga i museum.

DE BYSANTINSKA MYNTEN MED ETT KORS PÅ TRAPPSTEG är modellen för ena sidan av myntet och Æthelreds engelska Crux-typ för den andra sidan, här utan bokstäverna. Brita Malmer diskuterar i sin avhandling (Malmer 1966) möjliga geografiska attribueringar för detta mynt (se även B. Malmer. "Sveriges äldsta mynt" i Tidskrift för svensk antikvarisk forskning / Fornvännen 1966, s. 208). Malmer presenterar teorin om att präglingsplatsen finns i området kring Mälaren (Sigtuna?). Om så är fallet är denna mynttyp det allra första svenska myntet. För mynt av typen KG 13 redovisar Malmer två mynt i privata samlingar och 19 i offentliga samlingar.

412

- 412 SIGTUNA? Penning. Halvbrakteat, c. 995. Kors på trappsteg)(Dubbellinjigt kors. Malmer (1966) KG 13 (K:B1/K:D). CNS 3.1.27:922. Frösell -. 0,32 g. **RRRR**. Beläggningrester. *Somewhat dirty.*
Ex MISAB auktion 32 ("Viking age"), nr 229; Ex Bruun Rasmussen auktion 329, nr 288; Ex Glemminge-fyndet, Skåne 1911.

413

ANUND JAKOB (1022-1050)

- 413 Penning. Vänstervänd bröstbild med spira. Myntmästare Thormod. Pointed helmet-typ. + ANUND REX SI(ÐORMOÐ ON SIHTU. SMH 612. LL. 7 var. Comm NS 14.310.1252 (kedja 14:204). 1,05 g. **RR**. Rengjord. *Cleaned*.
Ex Antikwariat Numizmatyczny auktion 30, nr 106.

414

415

- 414 Penning. Vänstervänd bröstbild med spira. Myntmästare Castra. Pointed helmet-typ. + ANUNT.)(CASTRON S(P?)IHTU. SMH 614. LL 8. Comm NS 14.313.1216 (singel). 1,52 g. **RRRR**. Svagt böjspår. Ärgfläck. Lätt korroderad. *Insignificantly creased. Spot of verdigris. Slightly corroded*.
Ex WCN auktion 72, nr 55.

Malmer (2023) har registrerat tre exemplar av detta mynt.

- 415 Penning. Vänstervänd bröstbild med spira. Pointed helmet-typ. R.)(+ RNG... SMH 618. Comm NS 14.415.1393 (kedja 14:157). 1,35 g. **RRRR**. Rengjord. Bucklig. Åtsidan svagpräglad. *Cleaned. Creased. Obverse weakly struck*.

Myntet har förvirrade inskrifter på både åt- och frånsida, men är inkopplat till stampkedja 14:157 med läsbara mynt i Anund Jakobs namn. Malmer (2023) har registrerat fyra exemplar av detta mynt, varav ett på fyrkantigt myntämne, samtliga i museum.

416

KNUT ERIKSSON (1167-1196)

- 416 SVEALAND. SIGTUNA? Penning. Brakteat med framåtvänd, krönt kungabild inom pärlring. Riksäpple till vänster och fana till höger. Vål utfört. LL I:A:2a. MGL A4b. Frösell 9. 0,29 g. **RR**. Praktexemplar med enastående patina. *Choice with amazing patina*.
Ex Bruun-Rasmussen auktion 764, nr 5572; Ex Sven Svensson (Hirsch auktion 1, nr 5, klassad "Sälls. välbev. praktex, o", 1.700:-);

Detta exemplar är avbildat i Sveriges myntbok 995-2022.

417

- * 417 SVEALAND. SIGTUNA? Penning. Brakteat med framåtvänd, krönt kungabild inom pärlring. Riksäpple till vänster och fana till höger. Grovt utförande. LL I:A:2b. MGL A4e. Frösell -. 0,22 g. **RR**.
Ex Hirsch auktion 3, nr 54.

MYNTNINGEN UNDER KNUT ERIKSSON

Monica Golabiewski Lannby

Knut Eriksson (1167–1196) – son till den för allmänheten mer bekante Erik den helige – var en av vårt lands mest betydelsefulla regenter under tidig medeltid. Så många typer och varianter av mynt, alla brakteater, som utgavs under denne regent finns ingen motsvarighet till under hela medeltiden.

En indelning av hans många svealandsmynt i grupper (MGL A–E) med typer, varianter och upplösta, förvanskade motiv ger en överblick av myntningens bredd. Den gör inte anspråk på vare sig tidsföljd eller myntort utan bygger på myntbilden. Ett mynt kan på så sätt lätt få en referens, men grupperna kan också utvecklas när tidigare okända mynt framkommer.

Kung Knut lät prägla penningar av svealandsvikt vid en återupprättad myntverkstad i Sigtuna och av götalandsvikt vid det existerande mynthuset i Lödöse. Detta vet vi genom dels fynd i Sigtuna av ett par provavtryck i bly och ett motsvarande mynt, MGL B10a, dels penningarna från Lödöse med krönt huvud och hans namn, KANVTVS REX S, och de med myntorten, LEDVS. Dock har inget präglingunderlag med dessa mynt framkommit vid arkeologiska undersökningar där. Även ett svealandsmynt bär hans namn, KANVTVS, runt en kungabild, MGL A3.

De äldsta kända depåfynden innehållande Knuts svealandspenningar härrör från Stockholmstrakten; ”någre hundrade” på Norrmalm år 1669 och ett okänt antal på Södermalm 1676. Båda fynden omnämns av Elias Brenner som också, i likhet med hans samlarvän Olof Bromelius, ägde mynt ur åtminstone det senare fyndet. Flera dokumenterades genom teckningar, medan ett okänt antal skingrades.

Penningen med upplöst kungahuvud med svärd till vänster, MGL B11c, tillhör de vanligast förekommande i fynd. Mindre vanliga är de med litet huvud, MGL A4e, riksäpple och fana samt de med stort huvud, svärd och sol, MGL C14a.

Ett myntmotiv som ska föreställa ett kungahuvud med bred krona, svärd och kors, MGL C17b, finns i flera varianter.

Det största skattfyndet med huvudsakligen Knuts mynt är det från Gillberga, Kårsta, i Uppland. Ett av de mynt som inte inlöstes är den välbevarade penningen MGL A4b. Tvillingskatten, nedlagd som en försiktighetsåtgärd, påträffades vid två tillfällen i Mackmyra, Valbo, i Gästrikland. Det mindre, men mest sensationella, är de nedlagda mynten hos en begravd ung man i Skänninge, Östergötland.

I en annan grav, intill Brahekyrkan på Visingsö, Småland, upptäcktes nyligen mer än 170 tidigmedeltida penningar, många med kors som präglades i Lödöse och finns i flera norska varianter, samt en Knut Eriksson-penning som direkt kan knytas till Sigtuna, MGL B10a. Den begravde tros vara en man i 20-årsåldern. Företeelsen påminner om Skänningegraven med nedlagda penningar från 1100-talets slut. Vi får veta mer efter konservering och examinering av mynten och skatten som helhet. Det var på Visingsö som den dåvarande kungen över svear och götar, Karl Sverkersson, bragtes om livet år 1167 och Knut Eriksson övertog makten.

Litteratur

MGL = Golabiewski Lannby, M.: *Kung Knut Eriksson och penningarna*. 2019.

Golabiewski Lannby, M.: Depåfynd med ursprung i det sena 1100-talets mynthus i Sigtuna? *Samlad Glädje 2019*, s. 103–116. 2019. <https://www.nku.nu/boken2019/Golabiewski.pdf>

418

419

420

* 418	SVEALAND. SIGTUNA? Penning. Brakteat med starkt degenererad kungabild. LL I:A:5d. MGL C17b. Frösell 11. 0,24 g. R. Vackert exemplar. <i>Beautiful specimen</i> .	1+/01	5 000
* 419	SVEALAND. SIGTUNA? Penning. Brakteat med framåtvänd, krönt kungabild inom pärlring. Två pendilier nedhängande på varje sida om kronan, till vänster ett svärd [och till höger en stjärna]. LL I:A:6a. MGL C14a. Frösell -. 0,14 g. RRR. Stora kantförluster, eljest ett utsökt exemplar. <i>Large planchet losses, otherwise an excellent specimen</i> .	01/0	5 000
* 420	SVEALAND. SIGTUNA? Penning. Brakteat med starkt degenererad kungabild. LL I:A:9a. MGL B11c. Frösell 14. 0,24 g. R. Obetydlig kantförlust. Vacker patina. <i>Insignificant edge loss. Beautiful patina</i> .	1+/01	5 000

421

ERIK KNUTSSON (1208-1216)

- * 421 LÖDÖSE. Penning. Brakteat. Oläslig inskrift. Myntets tillplattade tillstånd gör det svårbestämt. Det kan inte helt uteslutas att det skulle kunna röra sig om Knut Eriksson (LL XI:A:1a). LL grupp XI:B:b. 0,13 g. **RR**. Tillplattad omkrets. Smärre plantssprickor. Vacker patina. *Partly squeezed. Minor planchet cracks. Beautiful patina.* 1/1+ 5 000

422

423

424

ERIK ERIKSSON (1222-1229, 1234-1250)

- * 422 GÖTALAND. Penning. Brakteat med fågel till höger inom slät ring. LL XII:B:5. Frösell 27. 0,12 g. **R**. Något ojämnt ämne. Vacker patina. *Somewhat uneven planchet. Beautiful patina.* Ex Hirsch auktion 3, nr 61. 1+/01 15 000
- * 423 GÖTALAND. Penning. Brakteat med nedåtriktat svärd, med punkter i blodrännan, mellan E och R, inom yttre punktring. LL XIII:1a. Frösell -. 0,08 g. **RR**. Stora materialförluster. *Large planchet losses.* 1+/01 3 000
- 424 GÖTALAND. Penning. Brakteat med nedåtriktat svärd mellan bakvänt R och +, inom inre punktring och yttre slät ring. LL XIII:5. Frösell 32. 0,17 g. **RRR**. Irreguljär plants. *Uneven planchet.* Ex Jarl Gallén (SNY auktion 300, nr 4); Ex Appelgren lagerlista 82, nr 7. 1+ 15 000

425

- * 425 GÖTALAND. Penning. Brakteat med krona med tre liljor och slät kronring inom slät ring. LL XVI:A:1. Frösell 34. 0,15 g. Lätt patina med viss präglinglyster. *Light patina with some mint lustre.* 01 5 000

426

427

428

VALDEMAR (1250-1275)

- 426 ÖREBRO (m. fl. myntorter?). Penning. Brakteat med stort, krönt, framåtvänt kungahuvud inom slät ring. Väl utfört. LL XVII:A:1a. Frösell 39. 0,18 g. Skarpt exemplar. *Sharp specimen.* 1+/01 1 500
- * 427 ÖREBRO (m. fl. myntorter?). Penning. Brakteat med stort, krönt, framåtvänt kungahuvud inom slät ring. Väl utfört. LL XVII:A:1a. Frösell 39. 0,18 g. Beläggingsrester. *Some dirt.* 1+ 1 000
- 428 ÖREBRO (m. fl. myntorter?). Penning. Brakteat med stort, krönt, framåtvänt kungahuvud inom slät ring. Väl utfört. LL XVII:A:1b. Frösell 40. 0,16 g. Obetydlig plantsspricka. Kraftfull patina. *Insignificant planchet defect. Heavy patina.* 01 1 500

*	429	ÖREBRO (m. fl. myntorter?). Penning. Brakteat med stort, krönt, framåtvänt kungahuvud inom slät ring. Grovt utförande. LL XVII:A:2. Frösell 42-43. 0,14 g. Obetydlig plantsspricka. <i>Insignificant planchet defect.</i>	1+	1 000
	430	LÖDÖSE (m. fl. myntorter?). Penning. Brakteat med krönt högvänt lejonhuvud inom slät ring. LL XVII:B:4a. Frösell -. 0,15 g. Obetydliga plantssprickor. Praktexemplar med utsökt patina. <i>Insignificant planchet cracks. Choice with exquisite patina.</i>	01/0	3 000
*	431	LÖDÖSE (m. fl. myntorter?). Penning. Brakteat med krönt högvänt lejonhuvud inom slät ring. LL XVII:B:4b. Frösell 44. 0,13 g. Obetydlig plantsspricka. Ovanligt välpräglad och tydligt exemplar. <i>Insignificant planchet defect. Unusually well struck and sharp specimen.</i>	01	1 500
*	432	LÖDÖSE (m. fl. myntorter?). Penning. Brakteat med krönt, vänstervänt lejonhuvud inom slät ring. Lejonet med utsträckt tunga som når ringen. LL XVII:B:7. Frösell 48-49. 0,18 g. Kantförlust/delvis böjd. <i>Edge loss/partly bent.</i>	1+/01	1 000
	433	LÖDÖSE (m. fl. myntorter?). Penning. Brakteat med krönt, vänstervänt lejonhuvud inom slät ring. Lejonet med utsträckt tunga som når ringen. LL XVII:B:7. Frösell 48-49. 0,15 g.	1+	1 000
*	434	LÖDÖSE (m. fl. myntorter?). Penning. Brakteat med krönt vänstervänt lejonhuvud inom slät ring. Lejonet med utsträckt tunga med tvärstreck. LL XVII:B:8b. Frösell 50. 0,18 g. R. Generöst myntämne. Vacker patina. <i>Large planchet. Beautiful patina.</i>	1+/01	1 500

FRÅN ANDRA HÄLFTEN AV 1200-TALET finns en brakteatgrupp med krona inom slät ring, slagen enligt svealändsk viktstandard. Mynttypen återfinns i Lagerqvists referensbok från 1970 som Grupp IX. Dessa mynt har tidigare förts till kung Valdemar, men de är troligen något yngre. Mynt ur denna grupp är mycket sällsynta. De förekommer troligen endast i ett känt skattfynd, Geta på Åland, där tillsammans med Magnus Ladulås mynt. Ett fåtal exemplar har hittats som lösfynd eller ingående i hopade fynd. Myntningsunderlag till typen har hittats i Örebro och Sigtuna, så flera myntorter har präglad typen parallellt. I sin analys av myntningen under Valdemar har Janett Lindstedt kommit fram till slutsatsen att dessa svealandspenningar troligen skall dateras till 1275-1277, alltså till Magnus Ladulås. Hon skriver: "Svealandsbrakteaten med krona har troligen inte präglats under Valdemars regering. I stället kan Magnus Ladulås ha präglad typen efter att ha störtat Valdemar 1275. Den tillhör därmed Magnus myntning." Mynttypen är som sagt mycket sällsynt; i privata samlingar känner vi endast till knappt tio exemplar som omsatts på offentliga auktioner under det senaste seklet – majoriteten av dessa är, liksom här utbjudet exemplar, mer eller mindre fragmentariska. Av den variant som här utbjuds – med ett kors under kronan – har vi kännedom om ytterligare ett (kantskadat) exemplar i privat ägo. Litteratur: Lindstedt, J. Myntningen under Valdemars regering 1250-1275. B-uppsats i arkeologi VT 1996 vid Stockholms Universitet. Handledare Kenneth Jonsson.

MAGNUS LADULÅS (1275-1290)

*	435	ÖREBRO? Penning. Brakteat med krona inom slät ring. Under kronan ett kors. LL IX:3. Frösell -. 0,25 g. RRRR. Kantförluster/plantssprickor, eljest ett välpräglad och tilltalande exemplar. <i>Edge damages/planchet cracks, otherwise a well struck and pleasant specimen.</i> Ex Ahlström auktion 26, nr 444; Ex Bruun-Rasmussen auktion 328, nr 195.	01	10 000
*	436	NYKÖPING? Penning. Brakteat med uncialt M inom strålring. LL X:B:2a. Frösell 54. 0,34 g.	1/1+	1 500

437

438

439

- * 437 NYKÖPING? Penning. Brakteat med uncialt M med dubbelt mittstreck inom strålring. LL X:B:2f. Frösell -, 0,30 g. **RR**. Kantförlust/plantsspricka. *Edge loss/planchet defect*. Ex Ahlström auktion 7, nr 6. 1+ 3 000
- * 438 UPPSALA? Penning. Brakteat med latinskt M inom slät ring. Punkter på båda sidor om bokstaven samt en punkt under bokstaven. LL X:C:3c. Frösell 56. 0,33 g. Välpräglad exemplar på generöst ämne. *Well struck specimen on generous planchet*. 1+ 1 500
- * 439 SKÄNNINGE? Penning. Brakteat med latinskt M inom slät ring. Punkter över och under bokstaven. LL XVIII:C:4d. Frösell 62-63. 0,14 g. Svagpräglad. *Weakly struck*. Ex SVEA auktion 10, nr 1. 1+ 1 000

440

OKÄND MYNTHERRE (CA 1280)

- * 440 KALMAR. Penning. Brakteat med uncialt E inom slät ring. LL XVIII:B:1. Frösell -, 0,14 g. Någon ärg. Centralt svagpräglad. *Some verdigris. Centrally weakly struck*. 1+ 1 500

441

BIRGER MAGNUSSON (1290-1318)

- * 441 OKÄND MYNTORT (Söderköping?). Penning med krona)(bokstaven S med tvärstreck över. LL XXIII:A:7b. Frösell -, 0,32 g. **RR**. Sned- och svagpräglad. Lätt korroderad. *Struck off-centre and partly weakly struck. Slightly corroded*. Ex Hirsch mynthandel 1971. 1/1+ 5 000

442

443

444

MAGNUS ERIKSSON (1319-1364)

- * 442 OKÄND MYNTORT. Penning med folkungalejon)(tre kronor ställda i ring, i vars mitt ett torn. LL XXVII:A:14. Frösell 97-98. 0,42 g. Vackert tonad. *Nicely toned*. 1/1+ 800
- 443 LÖDÖSE. Penning. Brakteat med uncialt L inom strålring. LL XXVIII:A:2a. Frösell -, 0,40 g. 1+ 1 000
- * 444 LÖDÖSE. Penning. Brakteat med uncialt L inom strålring. LL XXVIII:A:2a. Frösell -, 0,41 g. Något snedcentrerad. *Somewhat struck off-centre*. Ex SVEA auktion 12, nr 6. 1/1+ 800

- * 445 SÖDERKÖPING. Penning. Brakteat med S inom strålrings. LL XXVIII:A:3a. Frösell 110-111. 1/1+ 800
0,37 g. Svagpräglad. *Weakly struck.*
Ex Henrik Pripp (Ahlström auktion 29, nr 65).

I SLUTET AV MAGNUS ERIKSSONS LÅNGA PERIOD SOM SVENSK KUNG utgavs 1363 en ny typ av penningar med en bokstav E, H, L och S inom slät ring. Den absoluta majoriteten av dessa är präglade enligt svealändsk standard, men ytterst sällsynt finns även halvpenningar (oboler) med H, L, och S; troligen även med E, även om dessa inte ännu kan särskiljas från götalandspenningar av typen LL XVIII:B. Mynt i grupp LL XXX är av gott silver, till skillnad från de strålringsbrakteater, LL XXVIII, som myntades 1354-1363. Centralbokstäverna tolkas som myntortsangivelser: E = Kalmar, L = Lödöse, S = Söderköping. Detta helt i analogi med grupp LL XXVIII, där dessutom bokstäverna A = Åbo och W = Viborg förekommer, liksom Krona = Stockholm. Även de penningar med krönt A, E och S, som slogs av Albrekt av Mecklenburg något senare visar kontinuitet med bokstaven refererande till myntorten, dock med skillnad att A = Västerås. Bland penningarna i grupp LL XXX förekommer alltså även mynt med bokstaven H. Denna bokstav kan inte enkelt associeras med någon svensk myntort, vilket har givit numismatikerna huvudbry. Det har som alternativ förklaring föreslagits att H skall syfta på Magnus Erikssons son Håkan, som var medregent med Magnus från februari 1362. Håkan blev för övrigt kung även i Norge. Tolkningen H = Håkan måste dock betraktas som osäker, då den helt avviker från en i övrigt helt enhetlig praxis under andra halvan av 1300-talet, att bokstaven/centralmotivet anger myntort. Men att H kan syfta på Håkan Magnusson kan naturligtvis av detta skäl ändå inte helt uteslutas.

- * 446 OKÄND MYNTORT. Penning. Brakteat med bokstaven H inom slät ring. LL XXX:A:2b. 1/1+ 5 000
Frösell - . 0,20 g. RRR. Kantförluster. Mörk, något ojämn patina. Svagpräglad. *Edge damages. Dark, somewhat uneven patina. Weakly struck.*

ALBREKT AV MECKLENBURG (1364-1389)

- * 447 STOCKHOLM. Örtug med krönt, framåtvänt kungahuvud)(kors inom inre ring. Två små kronor mellan de horisontella korsarmarna och den övre. En krona lagd på den nedre korsarmen. ALBERTVS REX)(MONETA SWECIE. LL 4b. Frösell 170-171. Rbg 9. 1,24 g. 1+/01 2 000
Mycket tilltalande åtsida, frånsidan dubbelpräglad. *Very pleasant obverse, reverse double struck.*

- 448 STOCKHOLM. Örtug med krönt, framåtvänt kungahuvud)(kors inom inre ring. Två små kronor mellan de horisontella korsarmarna och den övre. En krona lagd på den nedre korsarmen. ALBERTVS REX)(MONETA SWECIE. LL 4b. Frösell 170-171. Rbg 9. 1,37 g. Vacker patina. *Beautiful patina.*

449

450

- * 449 KALMAR. Örtug med krönt, uncialt E)(kors inom inre ring. Två små kronor mellan de horisontella korsarmarna och den övre. En krona lagd på den nedre korsarmen. ALBERT DEI GRACIA)(MONETA KALMARNI (baklänges). LL 5b. Frösell 175. Rbg 11b. 1,28 g. RR. Perforerad. Hack. Plantssprickor. Delvis svagpräglad. Vacker patina. *Pierced. Peck. Planchet cracks. Partly weakly struck. Beautiful patina.*
Ex Sven Svensson (Hirsch auktion 2, nr 111).
- * 450 STOCKHOLM. Penning. Brakteat med krönt, framåtvänt huvud inom slät ring. LL XXXII:A:2. Malmer KrHÄlli. Frösell 136. 0,28 g.

451

452

- * 451 STOCKHOLM. Penning. Brakteat med krönt, framåtvänt huvud inom slät ring. LL XXXII:A:3. Malmer KrHÄlle. Frösell 137-139. 0,35 g. Ljus patina. *Light patina.*
- * 452 SÖDERKÖPING. Penning. Brakteat med krönt S inom slät ring. LL XXXIII:B:2a. Malmer KrSÄa Frösell 147-149. 0,32 g.

453

ERIK AV POMMERN (1396-1439)

- * 453 STOCKHOLM. Örtug med framåtvänd kungabild)(uncialt E på litet kors. ERICVS REX)(MONET STOCHOL. LL 1a/b. Frösell 182. 1,20 g. Centralt något svagpräglad, dock ett trevligt exemplar. *Centrally somewhat weakly struck, still a pleasant specimen.*

454

- * 454 VASTERÅS. Örtug med trekronorssköld)(uncialt A omgivet av två rosor. ERICVS REX DSN)(NONETA WEST ARS. LL 5b. Frösell 193. 1,10 g. R. Delvis obetydligt svagpräglad. *Partly insignificantly weakly struck.*

455

KRISTOFFER AV BAYERN (1441-1448)

- * 455 STOCKHOLM. Örtug med trekronorssköld på litet kors)(uncialt C på litet kors. KRISTOFER REX)(HONETA STOCHO. LL 2b. Frösell 205. Rbg 2d. 1,21 g. Delvis svagpräglad. Ärgfläckar. *Partly weakly struck. Spots of verdigris.*

456

457

KARL KNUTSSON BONDE (1448-1457, 1464-1465, 1467-1470)

* 456	STOCKHOLM. Örtug med trekronorssköld på litet kors)(K. KAROLVS REX)(MONETA STOCHOL. LL 2a. Frösell 210. Rbg 1d. 1,06 g. Svagpräglad. Något ojämn patina. <i>Weakly struck. Somewhat uneven patina.</i>
Ex Ahlström auktion 19, nr 71 (klassad 1+ utan anmärkning).	1/1+	1 500
* 457	STOCKHOLM. Örtug med Bondevapnet på stort kors)(trekronorssköld på stort kors. KAROLI REX S G)(HONETA STOCKHOL. Spetsiga sköldar på båda sidor. LL 3a. Frösell 214. Rbg 2d. 1,13 g.
Ex Ahlström auktion 5, nr 23 (klassad 1+).	1/1+	1 500

458

458	SÖDERKÖPING. Penning. Brakteat med av liten krona krönt S inom slät ring. LL XXXII:2c. Malmer KrSYIIb. 0,21 g. RR. Plantsen genombruten. <i>Planchet defects.</i>	1/1+	1 500

459

* 459	ÅBO. Örtug med Bondevapnet på stort kors. Över båten krönt A)(trekronorssköld på stort kors. KAROLVS REX SG)(HONETA ABOENS. Stjärnor i sköldarna. LL 6. Opas 6.2. Selinheimo 9. Rbg 5d. Frösell -. 1,32 g. Ovanligt välbevarat exemplar. <i>Unusually well preserved specimen.</i>
Ex Ahlström auktion 19, nr 77. | 1+/01 | 5 000 |
|-------|--|-------|-------|

460

460	ÅBO. Örtug med Bondevapnet på stort kors. Över båten krönt A)(trekronorssköld på stort kors. KAROLVS REX SG)(HONETA ABOENS. LL 6. Opas 6.1. Selinheimo 10. Rbg 5c. Frösell 216. 1,37 g. Åtsidan något dubbelpräglad. Tilltalande exemplar. <i>Obverse somewhat double struck. Pleasant specimen.</i>	1+/01	5 000

461

461	ÅBO. Penning. Brakteat med krönt A inom slät ring. En stjärna på varje sida av bokstaven. LL XXXIII:1d. Frösell 160. Selinheimo 16. Malmer KrAYIIa. Frösell 162. 0,20 g. R. Ovanligt vackert exemplar av en eftersökt mynttyp. <i>Unusually beautiful specimen of a sought-after coin type.</i>	01	8 000

462

KRISTIAN (1457-1461)

- * 462 STOCKHOLM. Örtug med uncialt C)(trekronorssköld på stort kors. CRISSTERNOS REX)(HONETA STOCHOL. LL 3. Rbg 3b. Frösell 220-223. 1,38 g. Lätt korroderad. Delvis svagpräglad. *Slightly corroded. Partly weakly struck.* 1/1+ 1 500

463

STEN STURE DEN ÄLDRE (1470-1497, 1501-1503)

- * 463 STOCKHOLM. Örtug 1478 med krönt framvänt huvud)(trekronorssköld med liggande S över. SCS ERICVS REX)(NONETA STOCH 8. Tre ringar till vänster i skölden. LL 2c. Frösell -. 1,51 g. R. Lätt korroderad/rengjord. *Slightly corroded/cleaned.* 1+ 5 000
Ex Ahlström lagerlista 35, nr 68.

464

- * 464 VÄSTERÅS. Örtug med trekronorssköld)(krönt uncialt A omgivet av småbladiga rosor. SCS ERICVS REX)(MONETA AROSIENS. LL 5b. Frösell 234. 1,50 g. 1+ 1 500
Ex Ahlström lagerlista 29, nr 51 (klassad 1+/01).

465

466

- * 465 STOCKHOLM. Halvörtug 1478 med S)(krona. SCS ERICVS REX)(MONTA STOCH 78. LL 8. Frösell 238-240. 0,70 g. R. Obetydligt korroderad. Delvis svagpräglad. *Insignificantly corroded. Partly weakly struck.* 1+ 5 000
Ex Gunnar Ekström (Ahlström auktion 22, nr 14); Ex Svenska Numismatiska Föreningen 1949-09-15 (21:50).
- * 466 VÄSTERÅS. Halvörtug med krona)(A. SCS ERICVS RE)(MONETA AROS. LL 16a. Frösell 259-260. 0,90 g. Lätt korroderad. Obetydliga kantfel. *Slightly corroded. Insignificant edge defects.* 1+/01 800

467

HANS (1497-1501)

- * 467 STOCKHOLM. Halvörtug med den Oldenburgska vapenskölden)(krona. IOH D G REX SW)(MONETA STOCHO. LL 5. Frösell 284. 0,87 g. Obetydligt korroderad. *Insignificantly corroded.*
Ex Ahlström auktion 45, nr 104; Ex Ahlström auktion 28, nr 69.

468

SVANTE NILSSON (1504-1511/12)

- * 468 VÄSTERÅS. Halvörtug med krona)(uncialt A. SCS ERICVS REX)(MONETA AROSI. Initialtecken Natt och Dagsköld. Punkt till vänster, upptill vid kronan)(Natt och Dagsköld. LL 3d. Frösell -. 0,92 g. R. Praktexemplar med ljuvlig patina. *Choice with excellent patina.*

469

STEN STURE DEN YNGRE (1512-1520)

- 469 STOCKHOLM. Örtug 1512 med trekronorssköld)(krönt S. STEEN STVRE RITTER) (MONETA STOCHOLM 1512. LL 5. Frösell 300. 1,45 g. R. Plantsfel. *Planchet defects.*
Ex Frimärkshuset auktion 146, nr 896; Ex Ahlström auktion 10, nr 27.

470

- * 470 STOCKHOLM. Halvörtug 1515 med krona)(stort S. STEN STVRC RITTER 1515)(NONETA NOVA STOCHOL. LL 7a. Frösell 302-303. 1,02 g. R. Åtsidan lätt dubbelpräglad. Lätt ärg, under vilken en vacker bottenyta visar sig. *Obverse slightly double struck. Light verdigris.*

471

- * 471 STOCKHOLM. Halvörtug med krona)(S. STEEN STVRE RIT)(MONETA STOCHO. LL 9a. Frösell 307. 0,73 g. Korroderad. Smärre kantskador. *Corroded. Minor edge damages.*

472

GOTLAND

- 472 VISBY. Penning. Brakteat med W inom punktring. Över bokstaven ett streck och under bokstaven en stjärna. LL XXXIV:2e. Frösell 348. 0,11 g. RR. Plantsfel (plantsen delvis genombruten). Skrapmärke. *Planchet defects. Scratchmark.* 1+ 500

473

GUSTAV I (1521-1560)

- * 473 HEDEMORA, SÖDERKÖPING eller VÄSTERÅS. 18 pennningar utan årtal. SM 4. 1,80 g. RR. 1? 8 000
Korrosion/ärg. *Corrosion/verdigris.*
Ex Sven Svensson (Hirsch auktion 1, nr 154).

VID ÅRSSKIFTET 1522/23 FICK RIKSFÖRESTÅNDAREN GUSTAV ERIKSSON (VASA) AKUTA PROBLEM vid avlöningen av sina knektar. De ville inte ha mer än en del av betalningen i låghaltiga klippingar, som de hade problem med att omsätta till sitt nominella värde. De lybska sändebuden Bertil Bomhouwer och Hermann Plönnies var – enligt en tidigare förbisedd källnotis – rådgivare till Gustav även i myntfrågor. De hade anlänt till Sverige i oktober 1522 och vistades vid årsskiftet i Uppsala. Den 26 februari avsände de ett brev till rådet i Lübeck, vari sändebuden ”med det första” önskade att få uppgifter om den aktuella myntordningen för ”dubbelden Mecklenborger”, d.v.s. dubbelschillingar som präglades i Wismar i Mecklenburg. De hoppades att kunna mynta sådana i Uppsala. Valören hade börjat präglas i stora mängder i Lübeck under 1522 och strax följde andra vendiska städer efter. Under april hade präglingen av Gustavs motsvarigheter till dubbelschillingarna kommit i gång i Uppsala; myntmästaren Arent Konincks första bevarade kvitto är nämligen daterat 9 april 1523. Enligt krönikören Peder Svart gavs dessa mynt först ut till kursen 1 ½ öre, men sedan lät Gustav ”det halva öret falla”; till följd av en successiv haltsänkning under året kom de med andra ord snart att motsvara 1 öre. Det unika Uppsalaöret med årtalet 1522 kan numera med säkerhet dateras till 1524, så 1523 års 1-ören från samma myntort är de äldsta som präglats för Gustav i denna valör. De har alltid varit klassiska och eftersökta sällsyntheter men de allra flesta som är tillgängliga för samlaren är slitna; vissa är också perforerade. Detta kan tyda på att de tidigt har sparats såsom minnen av Gustavs kamp mot Christian II och hans framgångar under våren och sommaren 1523, då kungavalet i Strängnäs följdes av Stockholms kapitulation.

474

- * 474 UPPSALA. Öre 1523. Med båglist. Ettårstyp. SM 6b. 3,42 g. RR. Perforerad. Korroderad/rengjord. *Pierced. Corroded/cleaned.* 1?/1 5 000
Ex Ahlström auktion 64, nr 201.

VÄSTERÅS VAR EN BETYDANDE MYNTORT under medeltiden och Gustav Vasas regering. Närheten till bergslagens silvergruvor spelade givetvis in, men detta påverkade också myntningens gång under vissa perioder. I början av Gustavs regering var silvergruvornas avkastning låg och ett försök att återstarta myntningen i Västerås 1524 var inte framgångsrikt. I brev den 15 maj 1527 skrev kungen att skälet till att det icke "hölls mynt" vid denna tid i Västerås var att silverbergen inte "var vid makt". Den 1 mars 1529 utfärdades dock en myntordning för myntmästaren Anders Hansson i Västerås, vari vikt och halt för 1-ören, örtugar och fyrkar föreskrevs. Han har tydligen inlett sin verksamhet redan i slutet av 1528, som det föreliggande 1-öret visar. Det är möjligt att Hansson först har arbetat efter en inte bevarad myntordning. 1-örena från Västerås med året 1528 är ytterst sällsynta. I privat ägo torde det inte finnas mer än två: ett ur de Bondeska samlingarna på Ericsberg, vilket såldes 2007, samt det föreliggande ur Sven Svenssons samling, som kvalitets- och präglingmässigt är det bättre av de två. De båda exemplaren synes vara stampidentiska.

475

- * 475 VÄSTERÅS. Öre 1528. SM 10. 2,87 g. **RRRR**. Korroderad. Corroded. 1?/1 10 000
Ex Sven Svensson (SNF auktion 58, nr 24).

Detta är ett av endast två exemplar som vi har kännedom om i privat ägo.

476

- * 476 VÄSTERÅS. Örtug 1530. SM 20. 1,49 g. Obetydliga plantssprickor. Insignificant planchet cracks. 1/1+ 1 500

477

- * 477 VÄSTERÅS. Örtug 1531. SM 24. 1,68 g. Delvis svagpräglad. Partly weakly struck. 1+/01 2 000

478

- * 478 VÄSTERÅS. Fyrk 1531. SM 34. 0,88 g. **RR**. Obetydlig kantskada. Delvis svagpräglad. Insignificant edge damage. Partly weakly struck. 1/1+ 1 500

479

480

- * 479 STOCKHOLM. Öre 1522. Utan myntmästarmärke D. SM 41b. 3,28 g. Svagpräglad. *Weakly struck.* 1/1+ 5 000
Ex Ahlström auktion 41, nr 95.

Detta mynt är daterat 1522, men präglat senare, 1524-1527.

- * 480 STOCKHOLM. Öre 1528. SM 42. 3,22 g. R. Korroderad. *Corroded.* 1/1+ 5 000

ÅR 1478 UTFÄRDADES EN MYNTORDNING VARI ÖRTUGENS SILVERHALT SÄNKTES, samtidigt som halvörtugen infördes som ny valör. De tidigare örtugarna kom att kallas "gamla", medan de som slogs efter 1478 års ordning kallades för "nya". Den vanligaste gamla örtugen var den som hade präglats i en följd av år under Erik av Pommerns regering. Vid Gustav Vasas trontillträde var en sådan – till följd av inflationen – värderad i 18 penningar, d.v.s. $\frac{3}{4}$ öre. Till kungens manipulationer inom myntväsendet hörde präglingen av nyslagna "gamla" örtugar, som till sitt silverinnehåll var sämre än Erik av Pommerns motsvarigheter. De flesta av dem som präglats under Gustavs regering är slagna i Sankt Eriks namn, i övrigt är de förvillande lika mynten från 1400-talet. Gustavs gamla örtugar hittar vi inte i några bevarade myntränskaper, och de nämns mycket sällan i det samtida arkivmaterialet i övrigt. De dyker upp relativt sent i fynden; det äldsta är skatten från Fotskäls socken i Västergötland med slutmynt 1534 (SHM/KMK inv. 24 075). De nygamla örtugarna är dock vanliga i senare skattfynd och nämns till exempel i 1543 års myntordning. De gamla örtugarna från Gustavs regering är en mycket intressant och utforskad myntgrupp som förtjänar ett närmare studium i framtiden.

481

- * 481 STOCKHOLM. Gammal örtug / $\frac{3}{4}$ öre utan årtal (präglad 1533-1543). SM 61. 1,27 g. R. 1/1+ 1 000
Delvis svagpräglad. *Partly weakly struck.*
Ex Sven Svensson (SNF auktion 55, nr 147).

482

- * 482 STOCKHOLM. Örtug 1534. SM 77. 1,44 g. Lätt korroderad. Delvis svagpräglad. *Slightly corroded. Partly weakly struck.* 1/1+ 1 000

483

- * 483 STOCKHOLM. Fyrk 1522. Ettårstyp. SM 80. 1,06 g. Vackert exemplar med härlig patina. *Beautiful specimen with excellent patina.* 1+/01 3 000

Detta mynt är daterat 1522, men präglat 1527.

484

* 484 STOCKHOLM. Fyrk 1528. Ettårstyp. SM 82b. 0,83 g. RR.

1+

2 000

485

* 485 STOCKHOLM. Fyrk 1528. Ettårstyp. SM 85. 0,78 g. R. Kraftig spricka, ändock ett vackert och mycket trevligt exemplar. *Heavy crack, still a beautiful and pleasant specimen.*

1+/01

2 000

FRÅN ÅR 1534 SLOGS DE FÖRSTA DALERVALÖRERNA I SVERIGE, "efter de bästa Joakimsdalrarnas skrot och korn", som Gustav Vasa stolt skrev i ett brev daterat den 31 maj detta år. Förebilden var således de guldengroschen i silver som de böhmiska grevarna av Schlick lät slå från 1518 och framåt i Joachimstal. Gustavs tidigaste joakimsdalrar visar honom själv i helfigur på åtsidan. Senare under 1534 samt under 1535 gick man över till att prägla dessa mynt med en mindre diameter, d.v.s. ett mera "kompakt" utförande. Samtidigt innebar det mindre formatet att kungen inte längre kunde avbildas i helfigur. Upplagorna för dessa tidiga dalermynt är okända, men att döma av antalet använda stampar så torde antalet ej ha varit stort. En hel del av dessa mynt gick dessutom till utbetalningarna som Gustav gjorde för att stötta sin sväger Christian III av Danmark under den så kallade Grevefejden. I avräkningen dem emellan återfinner vi totalt 17.200 joakimsdalrar; att det säkerligen till stora delar rörde sig om Gustav egna mynt framgår av samtida danska räkenskaper. Christians myntmästare Reinhold Junge kvitterade till exempel till sig 5.000 "swedesche jochemsdaler" för ommyntning till låghaltiga danska valörer år 1535. Detta har starkt bidragit till de tidiga dalrarnas sällsynthet. De fyra huvudtyperna av dalrar som slogs 1534-35 har sedan länge kallats "majkransen", "kronan" "svärdet" och "spiran" bland samlarna; de två första som beteckning på kungabildens huvudbonad, de två senare hänvisar till maktattributen som kungen bär över axeln. Gustavs tidigaste präglingar har alltid ansetts tillhöra hörnpelarna i en svensk riksdalersamling, därför är detta exemplar av "spiran" ett av auktionens viktigaste objekt. Myntet har dessutom en fin provenienskedja: det ägdes vid förra sekelskiftet av Carl Wilhelm Burmester, vars samling köptes av Israel Berghman 1906, som i sin tur sålde sin första samling till Sven Svensson år 1913. På den andra stora Svenssonauktionen som arrangerades av Hirsch mynthandel 1970 ropades myntet in av Per-Otto Nordin. En stor del av hans samling såldes 1994 av Münzen und Medaillen AG i Basel, däribland dalern 1535.

486

486 STOCKHOLM. Daler 1535. Ettårstyp. SM 110a. JH 6. 29,09 g. R. Obetydliga rispor, i övrigt ett tilltalande exemplar med vacker patina. *Insignificant scratches, nevertheless a pleasant specimen with beautiful patina.*

1+

125 000

Ex Per-Otto Nordin (Münzen und Medaillen auktion 80, nr 1); Ex Sven Svensson (Hirsch auktion 2, nr 232).

487

- * 487 STOCKHOLM. Daler 1559. Ettårstyp. SM 112a. JH 7. 27,92 g. Varit hängd. *Has been mounted.* 1/1+ 15 000
Ex Ahlström auktion 44, nr 54.

488

- * 488 STOCKHOLM. 16 öre (2 mark) 1559. SM 119a. 21,62 g. Litet kantslag. *Minor edge bump.* 1+ 15 000

489

- 489 STOCKHOLM. Mark 1557. SM 124a. 11,67 g. Obetydligt skrapmärke på randen. Mycket vackert exemplar med praktfull patina. *Edge with insignificant scratchmark. Choice with excellent patina.* 01 10 000

Tagen ur NGC-kassett (2875881-001), graderad AU 58.

490

491

- * 490 STOCKHOLM. Mark 1557. SM 124a. 11,78 g. Lätt patina. *Light patina.* 01 10 000
- * 491 STOCKHOLM. Mark 1559. SM 128. 11,72 g. Underliggande korrosionsbubblor, ej störande. *Underlying corrosion, not disturbing however.* 01/0 15 000
Ex Rolf Sjöberg (Ahlström auktion 40, nr 159); Ex Ahlströms mynthandel 1969 (1.000:-).

492 STOCKHOLM. Mark 1559. SM 128. 11,73 g.

492

1+/01)(1+ 8 000

493

- * 493 STOCKHOLM. 1/2 mark 1537. SM 133. 5,77 g. Obetydliga plantsfel. *Praktexemplar för typen.* 1+/01 30 000
Insignificant planchet defects. Choice for the type.

494

- * 494 STOCKHOLM. 1/2 mark 1558. SM 137. 5,82 g. R. Repor. Obetydligt kantslag. Lätt korroderad. *Scratches. Insignificant edge bump. Slightly corroded.* 1/1+ 5 000

DEN 2 MAJ 1558 GAV GUSTAV VASA ORDER OM ATT STÄNGA MYNTVERKET I ÅBO. Alla verktyg skulle skickas över till Stockholm och en del av personalen följde också med. Till de sistnämnda hörde myntgravören Erik Olofsson. Han hade börjat sin karriär under 1540-talet vid myntverket i Svartsjö och kom sedan att vara verksam i Stockholm till 1563. Han förde med sig stampar från Åbo som fortfarande var brukbara, bland annat en 2-marksstamp som han sparat ända sedan Svartsjötiden; på denna åtsida ändrades årtalet från 1544 till 1559 (SM 119c, unikt exemplar i Antellska samlingarna i Helsingfors). Åtsidan till det föreliggande myntet från Stockholm hade först använts till 1/2 mark 1558 i Åbo (SM 239, se även MISAB auktion 12, nr 722). Myntningen i Åbo av denna årgång var dock mycket sparsam, endast 5.604 stycken, så stampen med sitt karakteristiska bladtecken ovanför kungabilden höll också för att prägla halvmarker i Stockholm under såväl 1559 som 1560 (SM 139b och 140a). Alla halvmarker från Stockholm är sällsynta; myntningen av enmarker har varit betydligt större. Återanvändningen av en åtsidesstamp från en annan myntort är dessutom en ovanlig och intressant företeelse.

495

- 495 STOCKHOLM. 1/2 mark 1559. Stamp från Åbo 1558. SM 139b. 5,64 g. RR. Obetydliga rispor. Lätt rengjord. Obetydlig plantsspricka. *Hairlines. Slightly cleaned. Insignificant planchet crack.* 1+ 8 000

496

- * 496 STOCKHOLM. 1/2 mark 1560. Stamp från Åbo 1558. SM 140a. 5,77 g. RR. Rispor. Korroderad. Delvis svagpräglad. *Minor scratches. Corroded. Partly weakly struck.* 1)(1/1+ 5 000
Ex Sten Törngren (The Karl Gustaf Collection, nr 86).

497

498

- * 497 STOCKHOLM. 2 öre 1537. SM 142. 3,00 g. RR. Rispor. Plantsfel. *Minor scratches. Planchet defects.* 1+ 15 000
Ex SVEA auktion 3, nr 23.
- * 498 STOCKHOLM. 2 öre 1557. SM 143. 2,53 g. R. Lagad perforering. *Has been pierced, now repaired.* 1+ 3 000

499

- * 499 STOCKHOLM. 2 öre 1560. SM 146a. 2,81 g. R. Tiltalande exemplar. *Pleasant specimen.* 1+/01 8 000
Ex Ahlström auktion 2, nr 16.

500

- * 500 STOCKHOLM. 4 penningar 1560. Årtal "60". SM 148b. 0,78 g. Knivhugg? I övrigt ett ovanligt felritt exemplar utan sedvanligt hård korrosion. *Cut from knife? Nevertheless a nice specimen almost free from corrosion.* 1+/01 1 000
Ex Svenska Numismatiska Föreningen auktion 1964-06-08, nr 960.

501

- * 501 VÄSTERÅS. Mark 1540. Porträtt graverat av Gorius. SM 153a. 11,94 g. Lyxexemplar med lätt, vacker patina. *Choice with beautiful patina.* 01 20 000

502

- * 502 VÄSTERÅS. 1/2 mark 1540. Porträtt graverat av Gorius. SM 158a. 5,50 g. R. Vackert exemplar med härlig patina. *Beautiful specimen with excellent patina.* 1+/01 12 000

503

- * 503 VÄSTERÅS. 2 öre 1540. Porträtt graverat av Ulrich. SM 161b. 2,51 g. R. Centralt något svagpräglad. *Centrally somewhat weakly struck.* 1+ 8 000

504

- 504 SVARTSJÖ. Daler 1542. SM 162. JH 9. 28,34 g. Mindre störande spår av hängning och uppgravering, dock ett tilltalande exemplar. *Subtle traces of mounting/tooling, still a pleasant specimen.* 1+/01 15 000

505

506

507

505	SVARTSJÖ. Daler 1542. SM 162. JH 9. 29,75 g. Varit infattad. Förgylld. <i>Has been mounted. Gilt.</i>
Ex Spink auktion 7010, nr 244.	1+	5 000
* 506	SVARTSJÖ. Daler 1543. SM 163. JH 10. 28,76 g. Svaga inristningar. <i>Minor graffiti.</i>
Ex Ahlström auktion 42, nr 65.	1+)(1+/01	15 000
507	SVARTSJÖ. Daler 1544. Förkortat årtal. SM 164b. JH 11. 28,64 g. Repor. Randen något försvagad kl. 12. <i>Minor scratches. Edge weak 12 o'clock.</i>	1+	10 000

508

508	SVARTSJÖ. Daler 1545. SM 165. JH 13. 28,71 g.
Ex Karl-Erik Schmitz (Coins of Sweden I, nr 140). | 1+ | 15 000 |
|-----|--|----|--------|

Längs ytterkanten på detta mynt löper en finstilt repslinga. Den vanliga dekorationen vid Svartsjö-dalrarnas kant är en slät ring. Vi har observerat ytterligare en daler 1545 som förefaller ha repslinga, medan ett 25-tal andra undersökta exemplar har det vanliga utförandet. De två exemplaren av 1546 års daler som vi har haft möjlighet att studera har båda repslinga. Det ligger därför nära till hands att anta att det här utbudna exemplaret har framställts sent under 1545, där ett stilbyte verkar ha ägt rum.

509

510

- * 509 SVARTSJÖ. 1/2 daler 1545. SM 172. 14,13 g. Möjliga tryckspår. Vacker patina. *Has possibly been slightly squeezed. Beautiful patina.* 1/1+ 20 000
Ex Hirsch lagerlista 1966.
- * 510 SVARTSJÖ. Mark 1541. Tre myntmästarmärken i fränsidans omskrift. SM 184a. 11,88 g. Smärre plantsfel/sprickor. Tilltalande exemplar. *Minor planchet defects/cracks. Pleasant specimen.* 1+/01 10 000
Ex Ahlström lagerlista 43, nr 71 (1.000:-).

511

- * 511 SVARTSJÖ. Mark 1544. SM 189a. 11,82 g. Vackert exemplar med utsökt patina. *Beautiful specimen with magnificent patina.* 1+/01 8 000
Ex Myntgalleriet auktion 2, nr 116.

512

513

- * 512 SVARTSJÖ. 1/2 mark 1541. SM 195. 5,27 g. Obetydliga rispor. Smärre plantsfel. Delvis lätt korroderad. *Insignificant scratches. Minor planchet defects. Partly slightly corroded.* 1/1+)(1+ 3 000
- 513 SVARTSJÖ. 1/2 mark 1543. SM 197a. 5,40 g. Kanthack. Lätt korrosion. *Edge nick. Slightly corroded.* 1/1+ 3 000

514

- * 514 SVARTSJÖ. 2 öre 1541. SM 204. 3,04 g. Lätt rengjord. Dubbelpräglad. *Slightly cleaned.* 1+/01 3 000
Double struck.
 Ex Gunnar Ekström (Ahlström auktion 14, nr 27, klassad 1+); Ex Israel Berghman 1950 (20:-).

515

- * 515 SVARTSJÖ. 2 öre 1544. SM 209. 2,26 g. R. Korroderad. Plantsfel. Delvis svagpräglad. 1/1+ 1 500
Corroded. Planchet defects. Partly weakly struck.
 Ex Erik Kroon; Ex Claes Olof Algård (Ahlström auktion 5, nr 90).

516

- * 516 SVARTSJÖ. 1/2 öre utan årtal. SM 217. 0,84 g. RR. Korroderad. Böjspår. Plantsfel. *Corroded.* 1/1+ 2 000
Has been bent. Planchet defects.

Denna halvöring fördes av äldre forskning (SM1976 71) till Stockholm och ansågs då vara en örtug.

517

- * 517 SVARTSJÖ. 4 penningar 1546. SM 219. 0,82 g. Lätt korroderad. *Slightly corroded.* 1/1+ 1 000

518

- * 518 ÅBO. Mark 1556. Ekollon på såväl åt- som frånsidan. SM 233a. 11,65 g. R. Plantsspricka. 1/1+)(1+ 20 000
Planchet crack.
 Ex Henrik Pripp (Ahlström auktion 29, nr 149); Ex Torngren (Bukowski auktion 103, nr 163 (65:-).

519

- * 519 Kristian II av Danmark (1520-1521)". MALMÖ. 18 penningar utan årtal (präglad 1518-1522 med skillingstamplar). Galster 42. 2,13 g. Ovanligt välpräglad och fint exemplar med fin patina och skarpa kanter. *Unusually well struck specimen with nice patina and sharp edges.*
 Denna mynttyp är förebilden för Gustav I:s imitationer präglade i Hedemora, Söderköping och Västerås (SM 255).

520

- 520 Cecilia Vasa (1540-1627, dotter till Gustav I). Greve Johans av Tenczin frieri. Tillskriven Steven van Herwijck. Gjuten, silver. HK sidan 328, nr 2. SKM 4. 23,43 g. **RRR**.
 Litteratur: Bengt Hemmingsson. Steven van Herwijck - målare och medaljkonstnär. *Svensk Numismatisk Tidskrift* 2021, sidorna 133-138. Lars O. Lagerqvist. Cecilia Vasa än en gång. *Myntkontakt* 1980 sidan 21.

521

ERIK XIV (1560-1568)

- 521 STOCKHOLM. Daler 1561. SM 5b. JH 17. 28,89 g. Obetydliga rispor på randen. Jämnt och tilltalande exemplar. *Insignificant scratches on edge. Even and pleasant specimen.*

522

522 STOCKHOLM. Daler 1561. SM 5b. JH 17. 28,36 g. Lätt korroderad/rengjord. *Slightly corroded/cleaned.*

1/1+

10 000

523

523 STOCKHOLM. Daler 1562. SM 6b. JH 18. 28,86 g. R. Obetydligt testmärke. *Insignificant test mark.*
Ex MISAB auktion 34, nr 75.

1/1+

25 000

524

524 STOCKHOLM. Daler 1568. SM 11. JH 21. 28,94 g. Uppgraverad/gniden. Plantsfel. *Tooled/rubbed. Planchet defects.*

1+)(1/1+

15 000

525

- 525 STOCKHOLM. 16 öre 1562. SM 16. 23,68 g. Randen bearbetad. *Edge adjusted.* 1+/01 8 000
 Ex Gorny & Mosch auktion 277, nr 1891 (klassad "Attraktive Tönung, vorzüglich - Stempelglanz").

526

527

- 526 STOCKHOLM. Mark 1564. SM 24. 11,55 g. Klämspår kl. 12. Lätt korroderad/rengjord. *Squeezed 12 o' clock. Slightly corroded/cleaned.* 1+/01 5 000
- * 527 STOCKHOLM. Mark 1565. SM 25. 11,74 g. RR. Lätt dubbelpräglad. Obetydliga plantsfel. *Slightly double struck. Insignificant planchet defects. Beautiful patina.* 1+ 10 000

528

- 528 STOCKHOLM. 1/2 öre 1561. SM 36. 1,69 g. Praktexemplar med full silveryta - det av oss bästa kända exemplaret av denna årgång. *Choice - the best known specimen of this year.* 01/0 10 000
 Ex MISAB auktion 12, nr 735; Ex Antikören auktion 21, nr 388; Ex Antikören auktion 18, nr 8.

Detta exemplar är avbildat i Svensk numismatisk uppslagsbok.

529

- 529 STOCKHOLM. 1/2 öre 1568. SM 42. 1,68 g. 01)(01/0 5 000
 Ex Ahlström auktion 68, nr 376; Ex Gunnar Ekström (Ahlström auktion 22, nr 38);
 Ex Holmbergs mynthatel 1925 (6:75).

Detta exemplar är avbildat i Sveriges mynt 1521-1977.

- 530 STOCKHOLM. 16 öre 1562. Utan punkt i sveaskölden. Kors över valören. SM 43a. 21,33 g. 1+ 3 000
 Rispor. *Insignificant scratches.*
 Ex Ahlström auktion 20, nr 100.

- 531 STOCKHOLM. 16 öre 1564. SM 45. 23,92 g. Repor. Kanthack. *Scratches. Edge nicks.* 1/1+ 2 000

- 532 STOCKHOLM. 16 öre 1565. SM 46. 23,60 g. Lätt korroderad/rengjord. *Slightly corroded/cleaned.* 1+/01 2 000

- 533 STOCKHOLM. 8 öre 1567. SM 55. 11,07 g. Litet, påbörjat hål, detta till trots ett mycket vackert exemplar med fin patina. *Small mark from drill, still a very beautiful specimen with pleasant patina.* 1+/01 5 000
 Ex MISAB auktion 16, nr 587; Ex Gunnar Ekström; Ex Israel Berghman 1950 (75:-).

- 534 STOCKHOLM. 8 öre 1568. SM 56. 11,71 g. RR. Korroderad/rengjord. *Corroded/cleaned.* 1/1+ 5 000

535

- 535 REVAL. Ferding 1561. SB 6. GH 1134a (3R). Rengjord. Centralt svagpräglad. God lyster. 01 1 000
Cleaned. Centrally weakly struck. Good lustre.

I NGC-kassett (6872080-001) graderad AU 58.

536

- 536 REVAL. Ferding 1565. SB 14. GH 1152b. 3,01 g. Praktexemplar med enastående patina och 01/0 3 000
 lyster. Delvis något svagpräglad. *Choice with amazing patina and lustre. Partly somewhat weakly struck.*

537

- * 537 REVAL. Ferding 1567. SB 18a. GH 1157 (R). 2,78 g. Delvis bevarad präglingsluster. Some 01/0 2 000
preserved mint lustre.

Vi avhåller åtta till tio auktioner årligen, bland annat temaauktioner med exempelvis medaljer och numismatisk litteratur.

538

JOHAN III (1568-1592)

- 538 STOCKHOLM. 2 daler utan årtal (präglad på 1580-talet). SM 19. 57,92 g. Kantslag. Litet hack. *Edge bumps. Minor peck.* Ex Yngve Almer mynthandel 1968 (klassad 01). 1+/01 30 000

539

- 539 STOCKHOLM. Daler 1573. Frånsidan med inre pärlring. SM 34a. JH 28. 28,51 g. Repor på randen. Rengjord/fäckig. Smärre plantsfel. *Edge with scratches. Cleaned/spotted. Minor planchet defects.* 1/1+ 8 000

540

540 STOCKHOLM. Daler 1575. SM 35. JH 29. 28,72 g.
Ex Karl-Erik Schmitz (Coins of Sweden I, nr 286).

1+/01 20 000

541

541 STOCKHOLM. Daler 1575. SM 35. JH 29. 28,71 g. Obetydlig inristning, i övrigt ett jämnt och tilltalande exemplar med vacker patina. *Minor graffiti, still an even and nice specimen with beautiful patina.*
Ex förste hovintendent Nils Millar (Harry Glück 1948, 150:-).

1+)(1/1+ 12 000

542

542 STOCKHOLM. Daler 1576. SM 36. JH 30. 28,79 g. Varit hängd. Rispor. *Has been mounted. Minor scratches.*
Ex Myntkompaniet auktion 22, nr 56 (utan anmärkning om hängning); Ex Sten Törngren (The Karl Gustaf Collection nr 265 (utan anmärkning om hängning och graderad "good fine").

1+ 8 000

543

543 STOCKHOLM. 2 öre 1570. SM 72. 2,78 g. Delvis svagpräglad/plantsfel. Vacker lyster, lätt patina. *Partly weakly struck/planchet defects. Nice lustre, light patina.* 01/0 3 000

544

545

* 544 STOCKHOLM. 2 öre 1591. Felstavad IOHANNE istället för IOHANNES och med bakvänt D. SM 78. Levin -. 2,13 g. **RRR**. Plantsspricka. *Planchet crack.* 01 3 000

* 545 STOCKHOLM. Öre 1576. SM 82. 2,40 g. Obetydligt sårig kant. *Insignificant edge damages.* 1+/01 800

546

546 STOCKHOLM. 1/2 öre 1569. SM 91. 1,63 g. Obetydliga plantsfel i randen. Praktexemplar med enastående patina. *Insignificant planchet defects. Choice with excellent patina.* 01/0 3 000
Ex Ahlström auktion 21, nr 112.

547

*

547 STOCKHOLM. 4 mark 1569. Bladtecken med punkt under. SM 134b. 12,86 g. 1+/01 5 000

548

548 STOCKHOLM. 4 mark 1569. Bladtecken utan stjälk eller punkt. SM 134c. 13,06 g. 1+)(1+/01 3 000

549

550

549 STOCKHOLM. 4 mark 1571. SM 136. 11,41 g. Lätt korroderad/rengjord. Plantsfel. *Slightly corroded/cleaned. Planchet defects.* 01 5 000

550 STOCKHOLM. 4 mark 1571. SM 136. Rengjord. Underliggande korrosionsbubblor. *Cleaned. Underlying corrosion.* 01 5 000

I NGC-kassett (2787294-002) graderad MS 62.

551

551 STOCKHOLM. Mark 1572. Litet I - R. SM 146. 2,88 g. R. Repor. Korroderad. *Scratches. Corroded.* 1+ 5 000

552

552 STOCKHOLM. 8 öre (1 mark) 1591. SM 147a (Detta ex!). 7,29 g. Praktexemplar med ljuvlig patina och silverlyster i bottenytan. *Choice with lovely patina and silver lustre.* 01 5 000

553

553 STOCKHOLM. 4 öre 1591. SM 154. 2,81 g. Uppgraverad. Korrosion. *Tooled. Corrosion.* 1+/01 2 000

554

* 554 STOCKHOLM. 4 öre 1591. SM 154. 3,78 g. Ex SVEA auktion 6, nr 44. 1+ 2 000

555

SIGISMUND (1592-1599)

- 555 STOCKHOLM. Daler 1594. SM 1a. JH 37. 28,96 g. Ex Ahlström auktion 36, nr 104. 1+ 150 000

556

557

- 556 STOCKHOLM. Öre 1595. SM 16. 2,67 g. Välpräglad exemplar. *Well struck specimen.* 1+/01(01) 5 000
- 557 STOCKHOLM. 1/2 öre 1597. SM 23a. 1,43 g. Centralt svagpräglad. *Centrally weakly struck.* 1+/01 500

558

HERTIG KARL (IX), HERTIG AV SÖDERMANLAND (1560-1604)

- 558 LINKÖPING. 2 mark 1604 (ettårstyp för myntorten). SM 20. 9,29 g. Gniden. *Rubbed.* 1 8 000

Med upp till tio auktioner årligen har Du alltid nära till en försäljning av Dina auktionsobjekt. Vårt nyligen inledda samarbete med firma Künker i Osnabrück ökar ytterligare bredden av köpstarka spekulanter.

EFTER HERTIG KARLS SEGER ÖVER BRORSONEN/KUNGEN SIGISMUND i slaget vid Stångebro den 25 september 1598 upphörde präglingen av såväl kungens som hertigens mynt, och en myntning av anonyma daler- och öresvalörer vidtog. Dessa uppvisar på ena sidan riksvapnet och på den andra ett strålande tetragrammaton, bestående av de hebreiska bokstäverna JHVH, som var namnet på Gud (Jahve) i Gamla testamentet. För de som var insatta i hertig Karls tanke- och föreställningsvärld var dock det strålande Jahvetecknet starkt förknippat med honom. På fransidorna till hans personliga medaljer förekommer det nämligen ända sedan 1573. Präglingen av de anonyma mynten inleddes redan strax före årsskiftet 1598/99 och fortsatte sedan under de följande åren. Redan från år 1600 lät dock Karl prägla mynt med sitt porträtt och med titel som arvfurste av Sverige. Under 1599 slogs en hel serie anonyma dalervalörer, från 4 daler ned till 1/8 daler; av multiplarna har dock bara en unik 3-daler bevarats till våra dagar. 1-dalern präglades i endast 2.050 exemplar och är följaktligen sällsynt förekommande på samlarmarknaden.

559

KARL, RIKSFÖRESTÅNDARE (1598-1604)

- 559 STOCKHOLM. Daler 1599. SM 7. JH 48. 29,17 g. Behagligt exemplar. *Pleasant specimen.* 1+ 50 000
Ex Myntkompaniet auktion 21, nr 30.

560

- 560 STOCKHOLM. Daler 1603. SM 10. JH 50. 28,51 g. Obetydliga plantsfel. *Insignificant planchet defects.* 1+ 25 000

Notera den stora skillnaden i fransidans komposition jämfört med efterföljande exemplar.

561

- 561 STOCKHOLM. Daler 1603. SM 10. JH 50. 28,67 g. Smärre inristningar. *Minor graffiti.* 1/1+ 10 000
Ex MISAB auktion 35, nr 149; Ex Ahlström auktion 42, nr 98.

Notera den stora skillnaden i fransidans komposition jämfört med föregående exemplar.

562

- 562 STOCKHOLM. 4 öre 1602. SM 18a. 4,15 g. Lätt, underliggande korrosion/ärg. *Light, underlying corrosion/verdigris.* 1+ 8 000
Ex MISAB auktion 30, nr 158.

563

- * 563 STOCKHOLM. 2 öre 1602. Ettårstyp. SM 20. 2,81 g. Smärre plantsfel, i övrigt ett ovanligt välpräglat exemplar på bra ämne. *Minor planchet defects, still an unusually well struck and nice specimen.* 1+/01 10 000

564

- 564 STOCKHOLM. 1/2 öre 1599. Ettårstyp. SM 26. 1,33 g. Lätt korroderad. Något svagpräglad. *Slightly corroded. Somewhat weakly struck.* 1+ 500

565

- 565 STOCKHOLM. 1/2 öre 1602. SM 30. 1,11 g. 1+ 500

566

- 566 STOCKHOLM. Fyrk 1601. Små kronor. Ettårstyp. SM 31b. 0,97 g. Kantskador, annars fräsch. *Edge damages, otherwise fresh.* 01 800

567

KARL IX (1604-1611)

- 567 STOCKHOLM. Riksdaler 1610. MEVM. SM 26a. 28,25 g. Lätt uppgraverad. Centralt något svagpräglad. Behagligt tonad. *Slightly tooled. Centrally weakly struck. Nicely toned.* 1+ 10 000

568

- 568 STOCKHOLM. Riksdaler 1610. MVEM. SM 26b. 29,02 g. Rispor. Åtsidan svagt utpräglad centralt. *Minor scratches. Obverse weakly struck.* 1+ 10 000

569

- 569 STOCKHOLM. 20 mark 1606. Ettårstyp. SM 28. 97,83 g. Ovanligt felfritt exemplar med mycket vacker patina. *Unusually well preserved specimen with very beautiful patina.* 1+ 40 000
Ex Ahlström auktion 32, nr 164.

570

- 570 STOCKHOLM. 20 mark 1611. Sista årtalsciffran omgraverad från en o:a. SM 32. 96,39 g. **RR.** 1 25 000
 Smärre kantslag, som ofta för typen. *Minor edge bumps, as often for this type.*

571

- 571 STOCKHOLM. 6 mark 1609. Ettårstyp. SM 39. 29,62 g. Obetydlig graffiti på randen. *Edge with insignificant graffiti.* 1+ 40 000

572

- 572 STOCKHOLM. 4 mark 1605. SM 41. 19,43 g. Obetydliga plantsfel, dock ett trevligt exemplar. *Insignificant planchet defects, still a pleasant specimen.* 1+ 5 000

573

* 573 STOCKHOLM. 4 mark 1607. SM 43. 19,44 g.

1+/01 8 000

574

574 STOCKHOLM. 4 mark 1610. MEVM. SM 46a. 19,42 g.

1+/01 10 000

575

575 STOCKHOLM. 2 mark 1604. SM 48b. 9,50 g. R. Jämnt och fint exemplar. *Even and nice specimen.*
Ex Sven Svensson (Hirsch auktion 2, nr 319).

1+ 8 000

576

576 STOCKHOLM. 2 mark 1606. SM 50. 9,65 g.

1/1+

5 000

577

577 STOCKHOLM. Mark 1611. CAROLS. SM 63 var. 4,62 g. RR. Kantskada. Rispor. Lätt rengjord. Plantsspricka. Edge damage. Minor scratches. Slightly cleaned. Planchet crack.

1+

5 000

ÅR 1609 INLEDDES EN MYNTNING I STOR SKALA av 2- och 1-ören i Stockholm. Även i Göteborg kom en prägling av dessa valörer i gång under året, men volymerna var betydligt lägre. Vid Myntet på Gråmunkeholmen (nuvarande Riddarholmen) i Stockholm var tydligen två stampsnidare verksamma vid denna tid. De är inte kända till namnet, men två distinkta gravörstilar kan urskiljas i det bevarade myntmaterialet. I den nya upplagan av "Sveriges mynt" (SM) har de kallats 1 och 2. Gravörstil 1 kännetecknas av ett "finare" utförande med en mindre vase på 1-örena, samt yttre och inre ringar med små pärlor. Stil 2 framstår som grövre, med en vase där ändarna breder ut sig över myntbilden; pärlorna i ringarna är också större. Bitecknen skiljer sig också; på stil 1 är omskriftens initialtecken en punkt eller en liten stjärna, medan stil 2 uppvisar ett tulpanliknande tecken. Bland 1611 års 1-ören förekommer ytterligare gravörstilar, som troligen hänger samman med att myntningen bedrevs på flera platser. Dessa mynt är med andra ord mycket intressanta och väl värda att specialsamla.

578

578 STOCKHOLM. Öre 1609. Gravörstil 1. Upp- och nervänt R i ÖRE. SM 75a. 1,71 g. Något svagpräglad. Somewhat weakly struck.

1/1+

500

579

579 GÖTEBORG. Öre 1611 (årtalet något svårtytt). SM 95. 1,69 g. Dubbelpräglad. Double struck.

1+

500

DEN 1 NOVEMBER 1631 SKREV GUSTAV II ADOLF ETT BREV från Ochsenfurt i Tyskland, adresserat till pfalzgreven Johan Casimir, som var gift med kungens halvsyster Katarina. Däri bestämde han att inga andra mynt skulle präglas i fortsättningen än kopparmynt och "riksdaler in specie". Alla andra mynt skulle avlysas, det vill säga förklaras ogiltiga. Kungen ville underlätta tillförseln av silver genom att tillåta privatpersoner att mynta riksdaler "med vår stämpel i full vikt och av gott silver", som det uttrycktes i brevet. Kungen var också av åsikten att "ju mer dubbla och tredubbla riksdaler och än högre stycken man av silver kan mynta", desto bättre. Kungen ville med andra ord inte bara låta mynta riksdalrar, utan även multiplar. Detta var ju så nära en kunglig myntordning man kunde komma, och av bevarade präglingar att döma så följde man hans befallning. Stormynten med kungen till häst på åtsidan passar nämligen väl in på en riksdalermyntning i Stockholm i högre valörer under åren 1632-33. Åtsidesmotivet är dock ingen självständig komposition, utan är hämtat från ett kopparstick i samtida tyska flygblad som tillhört den svenska propagandan under trettiåriga kriget. Gravören bakom dessa praktfulla mynt är troligen Hans Weiler; frånsidorna på 1632 års multiplar är nämligen mycket lika det stora sigill som han graverade för regeringens räkning. 2-riksdalern 1633 är en postum prägling i Gustav II Adolfs namn, en företeelse som inte är ovanlig bland besittningsmynten, men unik i kungens rikssvenska myntserie, om man undantar 1634 års begravningsmynt. Mynträkskaperna från Stockholm för perioden mars 1632 – juli 1633 har gått förlorade, och de som bevarats från augusti och framåt innehåller ingen riksdalermyntning; det innebär att såväl 1- som 2-riksdalrarna 1633 är slagna tidigare under året. Det föreliggande exemplaret av 2-riksdalern är det näst vackraste som har sålts sedan 1970-talet.

GUSTAV II ADOLF (1611-1632)

580 STOCKHOLM. 2 riksdaler 1633. SM 27. 57,49 g. RR. Smärre plantsfel, dock ett praktexemplar med utsökt patina. *Minor planchet defects, nevertheless choice with magnificent patina.*
Ex Ahlström auktion 32, nr 179.

1+/01)(01 75 000

581

* 581 STOCKHOLM. Riksdaler 1615 (svårläst, men säkerställt genom jämförelse med stampidentiska exemplar). Stora sköldar. SM 28b (?). 28,84 g. Smärre klämispår. Vacker patina. *Minor traces of squeezing. Beautiful patina.*
Ex Ahlström auktion 22, nr 600.

1+ 5 000

582

582 STOCKHOLM. Riksdaler 1617. Ettårstyp. SM 30. 31,64 g. Varit hängd. *Has been mounted.* 1+ 5 000

583

583 STOCKHOLM. Riksdaler 1632. Porträtt med rak krona. Felvänt vapen. Ettårstyp. SM 38b. 29,05 g. Klämspår/svagprägling kl. 1 och 7. Vacker patina. *Squeezed/weakly struck at 1 and 7 o'clock. Beautiful patina.* 1+/01)(1+ 10 000

584

584 STOCKHOLM. 4 mark 1617. SM 59. 19,51 g. Ex MISAB auktion 36, nr 173. 1/1+)(1+ 5 000

585

585 STOCKHOLM. 4 mark 1617. SM 59. 19,43 g. Spår av bläckskrift. Smärre plantsfel.
Remainings of writing in ink. Minor planchet defects.

1+)(1/1+ 5 000

586

586 STOCKHOLM. 4 mark 1618. SM 60a. 19,02 g. Vacker patina. Beautiful patina.

1/1+ 8 000

587

587 STOCKHOLM. Mark 1617. Sista årtalsiffiran omgraverad från en 6:a. SM 72. 4,72 g. R.
Ex MISAB auktion 21, nr 191.

1 5 000

588

* 588 STOCKHOLM. 1/2 öre 1615. Ettårstyp. SM 91b. 1,37 g. Obetydliga rispor. Lätt korrosion.
Frånsidan svagpräglad. Insignificant scratches. Slightly corroded. Reverse weakly struck.

01)(1+/01 800

589

589 STOCKHOLM. 1/8 riksdaler 1620. Kastmynt till drottning Maria Eleonoras kröning. SM 103.
3,77 g. Praktexemplar med lätt, vacker patina. Choice with light, beautiful patina.
Ex Nordlind mynthandel auktion 2011-11-26, nr 171 (klassad 01/0); Ex Ahlström auktion 2,
nr 63, klassad 01 utan anmärkning).

01/0)(01 30 000

590

- 590 STOCKHOLM. ½ riksdaler, "likfärdsmynt", 1634. Slagen i anledning av kungens begravning i Riddarholms-kyrkan detta år. SM 106. 13,75 g. Hack. Välcirkulerat exemplar. Peck. 1?/1 3 000

591

- 591 STOCKHOLM. 1/2 riksdaler utan årtal (1634). Kastmynt till kungens begravning. SM 108. 14,25 g. R. Ex WAG online auktion 127, nr 337. 1+ 15 000

592

- 592 SÄTER. Fyrk 1624. Ettårstyp. SM 145. 8,23 g. 1)(1+ 800

593

594

- * 593 NYKÖPING. 2 öre 1626. SM 158. 55,99 g. Delvis obetydligt uppgraverad. Intressant myntämne. *Partly insignificantly tooled. Interesting planchet.* 1+ 3 000
Ex Ahlström auktion 62, nr 523.
- 594 NYKÖPING. 2 öre 1626. SM 158. 48,53 g. Två kanter något skrapade. Plantsspricka. *Two edges somewhat scratched. Planchet crack.* 1+ 3 000
Ex Sten-A. Ivarsson (MISAB auktion 22, nr 162); Ex Hirsch mynthandel 1974 (exemplaret ska ha tillhört Sven Svensson).

595

- * 595 NYKÖPING. Öre 1626. SM 160. 30,20 g. Obetydlig korrosion. Något snedcentrerad.
Insignificant corrosion. Somewhat struck off-centre.

1+/01 2 000

596

- 596 NYKÖPING. Öre 1628. SM 184a. 27,27 g. Korroderad åtsida, utsökt frånsida. *Obverse corroded, reverse excellent.*
 Ex Sten-A. Ivarsson (MISAB auktion 22, nr 178); Ex Karl-Erik Schmitz (Kristianstadsortens Numismatiska Förening auktion Schmitz 3); Ex Sten Törngren.

1+/01)(01/0 3 000

597

- 597 NYKÖPING. Öre 1628. SM 184b. 29,31 g. Utsökt exemplar med en särskilt fin frånsida.
Excellent specimen with a very nice reverse.
 Ex Ahlström auktion 30, nr 272.

01 5 000

598

- 598 NYKÖPING. Öre 1628. SM 184b. 26,06 g. Lätt korroderat, men naturellt exemplar. *Slightly corroded.* 1+/01 1 000

599

- 599 NYKÖPING. 1/2 öre 1627. SM 186. 12,58 g. Intressant snedcentrerat kantex som visar rosorna i valsen, som ej utgör myntbild, på ett ovanligt tydligt sätt. Synnerligen skarpt exemplar för typen. *Interestingly struck off-centre. Very sharp specimen for the type.* 1+/01 3 000

600

- 600 ARBOGA. Öre 1627. SM 195b. 23,24 g. Frånsidan snedcentrerad. Tilltalande exemplar med vacker patina. *Reverse struck off-centre. Pleasant specimen with beautiful patina.* 1+/01 3 000
Ex Ahlström auktion 21, nr 184 (1.950:-).

601

- 601 ARBOGA. Öre 1627. SM 195b. 27,31 g. Lätt stukning i kanten. Lätt korrosion/ärg partiellt. 1+)(1/1+ 1 000
Edge bump. Slightly corroded/verdigris partially.

602

- 602 SÄTER och NYKÖPING. Kreuzer 1632. Myntmästarmärke pilsköld. Ettårstyp. SM 202a. 1/1+ 3 000
 21,49 g. Korroderad. Plantssläpp. *Corroded. Planchet losses.*

603

- 603 REVAL. Rundstück (öre) 1624. Myntmästarmärke sexuddig stjärna. SB 59c. GH 1266. 1,48 g. 01 500
 Delvis obetydligt svagpräglad, dock mera välpräglad än vanligt; ett utsökt exemplar för typen med djup patina och fin lyster. *Partly insignificantly weakly struck, still more well struck than usually; choice for the type with deep patina and nice lustre.*

604

- 604 RIGA. 1 1/2 schilling 1623. Ettårstyp. SB 13. GH 1464 (2R). 0,64 g. Genomgående plantsfel, dock ett ovanligt felfritt och välpräglat exemplar. *Planchet defect, still an unusually well struck and well preserved specimen.*
 Ex Sven Svensson (SS 6592).

605

- 605 AUGSBURG. Dukat 1632. Utan tallkotte under fransidans sköld. SB 3b. 3,47 g. Korta repor. Delvis svag mot kanterna. Svaga böjspåår. *Short scratches. Edges partly weak. Slightly bent.*

606

- 606 AUGSBURG. Taler 1632. Ettårstyp. SB 8. JH 95. 28,64 g. Plantsfel. Vacker patina. *Planchet defects. Beautiful patina.* 1+ 5 000

607

608

609

- * 607 ERFURT. Dukat 1633. SB 14. JH 121. 3,46 g. Smärre kantskador. Har möjligen varit hängd. *Minor edge damages. Has possibly been mounted.* 1+ 8 000
Ex SVEA auktion 6, nr 76.
- 608 ERFURT. Dukat 1634. Årtalet vid skölden. SB 15c. JH 102. 3,14 g. Kanthack. Varit böjd. Låg vikt, har möjligen varit utsatt för metallstöld. *Edge nick. Has been bent. Low weight.* 1+ 8 000
- 609 ERFURT. Dukat 1634. Årtalet över skölden. SB 15d. JH 103. 3,40 g. Möjligt hängspår. Åtsidans fält något uppraverade. *Has possibly been mounted. Obverse fields somewhat rubbed.* 1+ 8 000

610

- 610 ERFURT. Dukat 1634. Årtalet över skölden. SB 15d. JH 103. 3,37 g. Svaga gnidspår. Plantsfel. *Insignificantly rubbed. Planchet defect.* 1+ 10 000

611

- 611 ERFURT. Dukat 1634. Utan myntmästarmärke. SB 16. JH 108. 3,43 g. Möjligt hängspår, dock tilltalande. *Has possibly been mounted, still pleasant.* 1+ 10 000

612

612 ERFURT. Taler 1632. Valsverkspräglad. Ettårstyp. SB 23b. JH 110. 28,68 g. Jämnt och tilltalande exemplar med behaglig patina. *Even specimen with pleasant patina.*

1+ 5 000

613

613 HILDESHEIM (tidigare hänförd till ERFURT). Taler 1631. Arabiskt årtal. Utan gravörsignatur. Ettårstyp. SB 21b. JH -. 28,51 g. Obetydliga rispor och kantslag. *Insignificant scratches and edge bumps.*

1+ 5 000

614

614 De tyska protestanternas glädjebetygelser över kungens framgångsrika kamp. Av S. Dattler 1632. Silver. HK 58. Maué 31. SKM 80c. 58,18 g. Kanthack. Vacker patina. *Edge nicks. Beautiful patina.*

01 10 000

NEDANSTÅENDE RIKSDALER 1639 UPPVISAR EN EXCEPTIONELLT HÖG VIKT, 40,74 g, vilken skall jämföras med den föreskrivna bruttovikten enligt myntordningen, 29,21 g. En haltundersökning av myntet gav följande resultat: silver 62,4 %, koppar 36,0 %, bly 1,1 %, zink 0,3 %; detta ger en finvikt om 25,42 g. I myntordningen av den 16 februari 1638 föreskrevs att riksdalern skulle innehålla 25,30 g finsilver. Den 15 mars 1639 höjdes finvikten till 25,66 g. Silverinnehållet i vår riksdaler ligger således mellan de två värdena. Hösten 1639 var turbulent vid myntverket i Stockholm, som sedan några år tillbaka var beläget på Helgeandsholmen. Pesten härjade i huvudstaden, och den 9 augusti utgick ett brev från Kammarkollegiet vari befalldes att Myntet skulle flyttas till Sala. Då hade redan 14 208 ½ riksdaler hunnit präglas i Stockholm. Den 30 september skedde de första silverleveranserna till myntverket i Sala; det var således ett nästan två månader långt uppehåll i myntningen innan dess. Hel- och halvriksdalar med årtal som slutar VIII är de äldsta från 1639 och har följaktligen antagits vara präglade i Stockholm. Det föreliggande myntet har en stampkombination som varken tillhör början eller slutet av serien (C/5), enligt en undersökning gjord av Ulf Ottosson och Sten Törngren (se Mynttidningen 1994:2 s. 21). Myntets höga bruttovikt förblir således en gåta. Det är tydligt att man kompenserat den låga silverhalten, som enligt myntordningen skulle vara 87,8 %, med en högre bruttovikt. På så sätt åstadkom man rätt finvikt. Det är möjligt att man haft tillgång till ett parti silver med den ovan beskrivna sammansättningen, men att man vid en viss tidpunkt inte haft möjlighet att finera det. Detta förhållande skulle i så fall sammanhånga med att man redan hunnit flytta en stor del av verktygen till myntverket i Sala, under det att präglingen fortsatte i en liten skala i Stockholm. Det var för övrigt inte första gången som man frångick myntordningens föreskrifter för riksdalern och kompenserade en lägre halt i verksilvret med en högre vikt i mynten. Bevarade exemplar av 1617, 1618 och 1619 års riksdalar synes hålla en medelvikt som ligger upp emot 31 gram, medan de enligt Karl IX:s myntordning skulle väga 29,21 gram. Vid erläggandet av den tredje terminens utbetalning 1618 av Älvsborgs lösen anmärkte de danska kommissarierna på detta, som dock accepterade de svenska mynten som fullgoda till slut.

615

KRISTINA (1632-1654)

615	STOCKHOLM. Riksdaler 1639. Jfr SM 10a. 40,74 g. Repor. Kantslag. Centralt svagpräglad. Djup patina. Scratches. Edge nicks. Centrally weakly struck. Deep patina.	1+	20 000

616

* 616	SALA. Riksdaler 1640. SM 11. JH 148. 28,54 g. Plantsfel. Planchet defects. Ex Ahlström auktion 45, nr 299.	1+	8 000

617

617 SALA. Riksdaler 1640. SM 11. JH 148. 28,25 g. Vackert tonad. Nicley toned.

1+

8 000

618

618 STOCKHOLM. Riksdaler 1642. SM 14a. JH 151. 28,54 g. Obetydligt kantslag. Insignificant edge bump.

1+

8 000

619

619 STOCKHOLM. Riksdaler 1643. SM 15. JH 153. Obetydliga plantsfel. Vacker patina. Insignificant planchet defects. Beautiful patina.

1+/01

10 000

INGC-kassett (6057753-005) graderad AU 55.

620

620 STOCKHOLM. Riksdaler 1643. SM 15. JH 153. 28,68 g. Obetydligt hack på randen. Jämnt och trevligt exemplar. *Insignificant peck on edge. Even and pleasant specimen.*
Ex Karl-Erik Schmitz (Coins of Sweden I, nr 702, klassad "Nearly extremely fine").

1+)(1+/01 10 000

621

621 STOCKHOLM. Riksdaler 1646. Utan myntmästarmärke. SM 18b. JH 158. 28,13 g. Svaga filspår på randen. Obetydliga kanthack. Ovanligt bra detaljskärpa på porträttet. *Edge insignificantly filed. Insignificant edge nicks. Unusually well struck portrait.*
Ex Karl-Erik Schmitz (Coins of Sweden I, nr 730).

1+/01 10 000

622

622 STOCKHOLM. 1/2 riksdaler 1641. SM 26. 14,06 g. R. Rengjord. *Cleaned.*

1+)(1+/01 10 000

623

623 STOCKHOLM. 1/4 riksdaler 1642. SM 37b. 7,18 g.

1+ 5 000

624

624 STOCKHOLM. 1/4 riksdaler 1646. Romerskt årtal. SM 41c. 7,01 g.

1/1+)(1+ 5 000

625

625 STOCKHOLM. 1/4 riksdaler 1646. Romerskt årtal. SM 41c. 7,00 g. Jämnt och tilltalande exemplar. *Even and pleasant specimen.*
Ex Bonde på Ericsberg 6, nr 197 (Nordlind mynthandel auktion); Ex Israel Berghman (Appelgren auktion 37, nr 141).

1/1+ 5 000

626

626 STOCKHOLM. 4 mark 1648. Myntmästarmärke DK vid sköldens sidor. SM 52a. 21,83 g. RR.
Ex Ahlström auktion 1, nr 144 (klassad 1+/01).

1+ 10 000

627

627 STOCKHOLM. 4 mark 1648. Myntmästarmärke DK under skölden. SM 52b. 21,53 g.

1/1+ 5 000

628

- 628 STOCKHOLM. 2 mark 1638. Ettårstyp. SM 55. 10,66 g. Plantsfel i randen. *Edge with planchet defect.* 1/1+ 5 000

629

- 629 STOCKHOLM. 2 mark 1650. SM 63. 10,31 g. Lätt rengjord/gniden. *Slightly cleaned/rubbed.* 1+)(1+/01 3 000
Ex Anders Kihlberg (MISAB auktion 38, nr 180); Ex MISAB auktion 29, nr 217.

630

- 630 STOCKHOLM. 2 mark utan årtal. Myntmästarmärke glödghakar. SM 65g. 10,17 g. Obetydliga plantsfel. *Insignificant planchet defects.* 1+ 3 000
Ex MISAB auktion 36, nr 210.

631

632

- * 631 STOCKHOLM. 8 öre (1 mark) 1634. Ettårstyp. SM 66. 5,09 g. Lätt rengjord. Obetydliga plantsfel. *Slightly cleaned. Insignificant planchet defects.* 1/1+ 2 000
- 632 STOCKHOLM. Mark 1650. SM 80a. 4,60 g. Repor. *Scratches.* 1+ 3 000

ÅR 1649 INFÖRDES NYA 2- OCH 1-MARKER vid myntpräglingen i Stockholm. Prototyperna till dessa torde ha utformats av den skicklige gravören Johann Rethe som börjat verka vid Myntet året innan, då han tog sig an stamparna till 4-markerna. Petter Michelson, som varit verksam vid såväl silver- som kopparmyntverk sedan 1628, fortsatte dock att arbeta parallellt med Rethe. Därutöver är det möjligt att man tillfälligtvis fortsatt att anlita "den gamle på bron", det vill säga Reinholt Krull, som hade en egen verkstad på Norrbro. Kanske är det han som har graverat fränsidesstampen till det föreliggande myntet, där REG – förmodligen av förbiseende – utelämnats i titeln. Myntets stil avviker nämligen också i övrigt från de samtida 1-markerna. Varianten utan REG är ytterst sällsynt; den saknas till exempel i de på Kristinas mynt rika Antellska samlingarna i Helsingfors. När det gäller privatägda exemplar, har vi tidigare bara noterat två olika försålda mynt. Ett perforerat exemplar klubbades på Oldenburgs auktion 1898 (Bukowski 115 nr 1603). Ett annat fanns i Sven Svenssons samling, vilket såldes på SNF:s auktion 121, nr 393, därefter ingick det i Karl-Erik Schmitz' kollektion. Senast utbjöds exemplaret på MISAB:s auktion 12, nr 953. Myntet är stampidentiskt med det här föreliggande.

633

- 633 STOCKHOLM. Mark 1650. Utan REG i omskriften. SM 80b. 5,02 g. RRRR. Rispor. Minor 1?/1(1) 5 000 scratches.

634

- 634 STOCKHOLM. Mark utan årtal. Myntmästarmärke glödghakar. Kronor av Rethes typ. SM 82b. 5,05 g. R. Obetydliga rispor. Något svagt utpräglad. Vacker patina. Hairlines. Somewhat weakly struck. Beautiful patina. Ex Per Hellström (Ahlström auktion 63, nr 392).

635

635

635 SÄTER. Öre 1638. SM 114. 57,30 g. Frånsidan med viss korrosion och smärre plantssläpp, åtsidan enastående vacker. *Obverse with some corrosion and minor planchet defects, obverse outstanding.*

01/0(01

5 000

636

636 SÄTER. Öre 1638. SM 114. 51,01 g. Plantssläpp. Obetydlig korrosion. *Planchet defects. Insignificant corrosion.*

01

2 000

637

637 SÄTER. Öre 1639. SM 115. 48,96 g. Åtsidan korroderad. Plantsfel. Intressant kupad efter valsen. *Obverse corroded. Planchet defects.*

01)(1+

1 500

640

- * 640 AVESTA. Öre 1646. SM 120b. 50,46 g. Obetydligt snedcentrerad. Obetydliga plantssläpp. Vacker patina. *Insignificantly struck off-centre. Insignificant planchet defects. Beautiful patina.* 1+ 1 000

641

- 641 REVAL. Öre 1649. SB 66. GH 1286. 1,20 g. Obetydlig korrosion. För typen ovanligt välpräglad och fint exemplar. *Insignificant corrosion. Unusually well struck specimen for the type.* 1+/01 500

642

- 642 Westfaliska freden (som slöts i städerna Osnabrück och Münster) 1648. Av A. Karlsteen / dennes krets för sin andra regentlängd. Brons. HK 23. SKM 29b. 12,54 g. Mycket vackert exemplar. *Very beautiful specimen.* 01/0 1 000

643

- KARL X GUSTAV (1654-1660)
- 643 STOCKHOLM. Riksdaler 1654. Stjärnor vid myntmästarmärket. SM 15a. JH 220. 29,09 g. 1+/01 40 000

644

- 644 STOCKHOLM. Riksdaler 1654. Stjärnor vid myntmästarmärket. SM 15a. JH 220. 29,12 g. 1+ 30 000
Ex MISAB auktion 21, nr 272; Ex MISAB auktion 17, nr 254.

DEN 6 JUNI 1654 ABDIKERADE DROTTNING KRISTINA och kusinen Karl Gustav inträdde i hennes ställe på Sveriges tron; samma dag kröntes han i Uppsala domkyrka. Snart uppstod frågan om de gängse myntens fortsatta utseende. I Kammarkollegiet beslöts den 4 juli angående markmynten att de skulle "blifwa på den eena sidan som Drottningens mynt", medan den andra skulle förses med kungens porträtt. Detta innebar att de årtalslösa 2- och 1-markerna, som introducerats år 1651, skulle fortsätta att präglas med samma motiv på fransidan, d.v.s. tre kronor och valör. Enligt mynträkerskaperna slogs markvalörer under såväl 1654 som 1655, men Inte förrän 1656 försågs markmynten med årtal. De bevarade årtalslösa 2-markerna har slagits med minst tio åtsidesstampar, som kan delas in i två grupper; utan eller med fältbindel över porträttets harnesk. Det förstnämnda porträttet har ansetts som det äldre, men stampar till kröningsmynten i guld och silver kan kopplas till båda grupperna. Petter Michelson har enligt bevarade räkenskaper graverat stamparna till kastpenningarna, men Johann Rethe lämnade inte Stockholm förrän 1656, så han kan mycket väl ha medverkat vid tillverkningen av stampar till de reguljära 2-markerna. Det föreliggande myntet, som saknar ros på harnesket, skulle med sin goda stil i så fall kunna ha Rethe till upphovsman.

645

646

- 645 STOCKHOLM. 2 mark utan årtal. Porträtt med harnesk i fin stil. SM 17. 9,51 g. Obetydlig fläck. Jämnt och tilltalande exemplar. *Insignificant spot. Even and pleasant specimen.* 1/1+ 3 000
- 646 STOCKHOLM. 2 mark 1657. SM 19a. 10,33 g. Repor. Plantsfel. *Scratches. Planchet defects.* 1+ 3 000
Ex MISAB auktion 30, nr 288.

647

- * 647 STOCKHOLM. 2 mark 1659. SM 21. 9,70 g. Mindre störande inristning. Vacker patina. *Minor graffiti. Beautiful patina.* 1+ 3 000
Ex Ahlström auktion 63, nr 449.

648

- 648 STOCKHOLM. Öre 1654. Myntmästarmärket upptill. SM 28a. 1,09 g. Någon korrosion/ärg. 1+ 1 500
 Smärre plantsfel. *Some corrosion/verdigris. Minor planchet defects.*

649

- 649 STOCKHOLM. 2 mark 1654. Kastmynt till kungens kröning. Årtalet rakt. SM 34c. 10,48 g. 01/0 30 000
RR. *Praktexemplar med härlig lyster. Choice with excellent lustre.*
 Ex MISAB auktion 6, nr 488.

650

- 650 STOCKHOLM. 2 mark 1655. Kastmynt till änkedrottning Maria Eleonoras begravning. 1+ 20 000
 SM 38. 10,18 g.
 Ex Bonde på Ericsberg 6, nr 221 (Nordlind mynthandel auktion, på Ericsberg före 1896.)

Vi tar löpande emot inlämningar på våra kontor på Banérgatan 17 i Stockholm och Storgatan 10 i Moheda.

DEN 13 FEBRUARI 1660 AVLED KARL X GUSTAV I GÖTEBORG i sviterna av en lunginflammation. Hans begravning ägde därefter rum under stor högtidlighet den 4 november samma år i Stockholm. Till ceremonierna hörde även utkastandet av speciella begravningsmynt; räntmästaren Börje Cronberg red i processionen och kastade ut dem till allmänheten. Henry de la Vallée, halvbror till arkitekten Jean de la Vallée, fick uppdraget att rita förslag till myntens utseende. Uppgiften att gravera stamparna gick dels till trotjänaren Petter Michelson, dels till den tillfälligt inhyrde Reinholt Krull. Enligt mynträkskaperna slogs tre olika valörer: 1/3, 2/3 samt 3 1/6 riksdaler. Den sistnämnda valören har förbryllat numismatikerna, men om man omvandlar de tre riksdalervalörerna till mark, så blir förhållandena mer begripliga. Den officiella kursen på riksdalern var 48 öre; 1/3 riksdaler motsvarade således 16 öre eller 2 mark, 2/3 riksdaler var lika med 4 mark. När vi kommer till den högsta valören, 3 1/6 riksdaler, får vi dock titta närmare på den inofficiella handeln, d.v.s. marknadskursen. 1 riksdaler handlades till mellan 6,3 och 6,4 mark vid denna tid. Den högsta valören motsvarade således cirka 20 mark. Det är med andra ord inte fel att för tydlighetens skull även ange valörerna i mark för dessa mynt.

651

- 651 STOCKHOLM. 20 mark (3 1/6 riksdaler) 1660. Kastmynt till kungens begravning. SM 39a. 1+ / 01 40 000
78,96 g. R. Smärre hack och rispor. *Minor pecks and scratches.*
Ex Bonde på Ericssberg 5, nr 309 (Nordlind mynthandel auktion); På Ericssberg före 1874.

652

- 652 STOCKHOLM. 4 mark (2/3 riksdaler) 1660. Kastmynt till kungens begravning. Frånsidan med krans och i grövre stil. SM 41b. 1+ 10 000
17,28 g. Vacker patina. *Beautiful patina.*
Ex MISAB auktion 5, nr 827.

653

- 653 STOCKHOLM. 2 mark (1/3 riksdaler) 1660. Kastmynt till kungens begravning. Text på sex rader. SM 43. 1 / 1+ 3 000
8,59 g. Slag på randen. Rispor. *Edge bumps. Minor scratches.*

654

- 654 THORN. 18 groschen (ort) utan årtal. SB 1. 6,78 g. Praktexemplar med enastående Ekström-patina. Choice with amazing Ekström-patina. Ex Gunnar Ekström (Ahlström auktion 18, nr 125); Ex Israel Berghman 1950 (15.-).

01 5 000

Denna mynttyp har en synnerligen egendomlig bildkomposition på frånsidan. Man har helt sonika använt sig av kungliga kronor till sveavapnets tre kronor! Sveakronor ska vara av hertiglig typ, d.v.s. öppna. Att använda slutna kungliga kronor är naturligtvis helt felaktigt ur heraldisk synvinkel och möjligen unikt i den svenska mynthistorien.

655

- 655 Kungens lugn och självförtröstan. Av A. Karlsteen 1702. Silver. HK 37. Stenström 123. SKM 51a. 57,67 g. Svaga gnidspår. Has been slightly rubbed.

01 5 000

656

KARL XI (1660-1697)

- 656 STOCKHOLM. 8 mark 1667. SM 59. 31,18 g. Ett ovanligt felfritt och smakfullt exemplar med vacker patina. An unusually well preserved and pleasant specimen with beautiful patina.

01)(1+/01 40 000

657

- 657 STOCKHOLM. 8 mark 1672. Ettårstyp. SM 63. 31,70 g. Viss försvagning av randen och hack kl. 12. *Edge somewhat weak and a peck 12 o' clock.* 1+/01 20 000

658

- 658 STOCKHOLM. 8 mark 1694. Sista årtalssiffran omgraverad från en 3:a. SM 66. 31,46 g. Frånsidan med obetydliga gnidspår. *Reverse insignificantly rubbed.* 1+)(1+/01 5 000

659

- 659 STOCKHOLM. 8 mark 1695. SM 67. 31,04 g. Ex Karl-Erik Schmitz (Coins of Sweden I, nr 1027). 1+ 5 000

660

- * 660 STOCKHOLM. 4 mark 1689. SM 83. 20,71 g. Obetydligt kantex, dock ett trevligt exemplar av denna sällsyntare årgång. *Insignificantly clipped planchet, still a nice specimen of this more rare year.* 1+)(1+/01 5 000

661

662

- 661 STOCKHOLM. 2 mark 1662. SM 93a. 10,44 g. Smärre plantsfel. Delvis svagt utpräglad. 1+ 3 000
Minor planchet defects. Partly weakly struck.

Kuriös punsning av CAROLUS, med bokstaven C placerad långt från de övriga bokstäverna.

- 662 STOCKHOLM. 2 mark 1664. SM 104a. 10,33 g. Rengjord. 1/1+ 1 500
Cleaned.

663

664

- 663 STOCKHOLM. 2 mark 1665. SM 108l. 10,24 g. R. Obetydligt kantex. Lätt rengjord. 1+)(1/1+ 2 000
Insignificantly clipped planchet. Slightly cleaned.

- 664 STOCKHOLM. 2 mark 1671. SM 126a. 10,19 g. Obetydlig randskada. Välpräglat och smakfullt 1+/01 1 500
exemplar. Insignificant edge damage. Well struck and pleasant specimen.

665

- 665 STOCKHOLM. 2 mark 1678. SM 138. 10,20 g. R. Bläckskrift, dock tilltalande. 1+/01 5 000
still pleasant.

Ex Sven Svensson (Hirsch auktion 2, nr 604).

666

667

- 666 STOCKHOLM. 2 mark 1682. SM 143. 10,15 g. Fint och problemfritt exemplar. 1+/01 2 000
Nice specimen.

- 667 STOCKHOLM. Mark 1696. SM 187. 5,09 g. Frånsidan med smärre fläckar. 1+/01 1 500
Reverse with minor spots.

668

668 AVESTA. 2 daler SM 1674. SM 279. 2701 g. Lätt korroderad. Ovanligt väl bevarat exemplar av en 1600-talsplåt. *Slightly corroded. Unusually well preserved plate to be from the 17th century.* Ex Myntkompaniet auktion 17, nr 60; Ex MISAB auktion 4, nr 1040; Ex Ahlström auktion 68, nr 878.

01 30 000

Under 1680-talet ökade myntningen av markvalörer i silver betydligt, medan kopparmyntningen successivt minskade. Efter 1686 slogs inga 1 eller 1/6 öre SM, medan plåtmynt fortsatte att slås i Avesta och i Kengis några år till. I ett kungligt brev till Kammarkollegiet den 8 april 1690 fastslogs att "så länge kopparen gällde mer utomlands än man utur myntningen kunde bekomma," skulle kronans koppar försäljas och myntas först när priset föll under myntordningens föreskrifter. Det stod dock Bergslagen och privatpersoner fritt att mynta, om de så önskade. Den gällande uttaget per skeppund koppar, 100 daler SM minus präglingkostnader, kan jämföras med priserna på gårkoppar i Stockholm under 1680- och början av 1690-talet, som varierade mellan 100 och 115 daler SM. Det var med andra ord lönsammare att sälja kopparen; år 1691 upphörde därför kopparmyntningen. Avesta vågbok redovisar visserligen en liten myntning för år 1692, men det var då fråga om ett restbelopp av Garpenbergs myntning. Plåtmyntningen återupptogs därefter inte förrän under 1710 i Avesta. Karl XI:s sista emissioner av plåtmynt är mycket sällsynta. När Bertel Tingström gjorde sin enkät inför doktorsavhandlingen 1984, kunde han registrera 5 exemplar av 1690 års 2 daler sm, alla i offentliga samlingar. Ett starkt korroderat och inkomplett exemplar finns numera i Avesta myntmuseum, vilket kommer ur fynden från skeppet Nicobar, påträffat 1987 utanför Sydafrikas kust. Det föreliggande exemplaret är utomordentligt väl bevarat, med en fin kopparfärg och väl utpräglade stämplarna. Det är sannolikt det enda bevarade i privat ägo, förutom Avesta myntmuseums dåliga exemplar

669

669 AVESTA. 2 daler SM 1690. SM 295. 2722 g. RRRR. Ett enastående vackert exemplar, väl smitt, med välslagna stämplarna, härliga råkanter och utsökt patina. *An amazingly beautiful plate; well struck, perfect edges and attractive patina.*

1+/01

50 000

670

- * 670 AVESTA. 2 öre KM 1664. SM 340. 34,48 g. Välpräglad och vackert exemplar. Enastående patina, trots obetydliga ärggröna stråk. *Well struck and beautiful specimen. Minor verdigris, still amazing patina.* 01 3 000
 Ex Ahlström auktion 23, nr 240.

671

- 671 AVESTA. Öre SM 1669. SM 352. 47,98 g. Obetydligt kantex och frånsidan med plantssläpp, i övrigt ett ovanligt fräscht exemplar. *Insignificantly clipped and some planchet defects on reverse, still an unusually fresh specimen.* 01 3 000
 Ex Sten-A. Ivarsson (MISAB auktion 22, nr 295); Ex Claes Olof Algård (Yngve Almer lagerlista 10).

672

- * 672 AVESTA. Öre SM 1677. SM 356. 41,54 g. Åtsidan något snedcentrerad. Djup, praktfull patina. 01)(1+/01 2 000
Obverse insignificantly struck off-centre. Deep, excellent patina.

673

- 673 AVESTA. Öre SM 1679. SM 358. 44,92 g. Obetydliga rispor. Något ojämnt utpräglad. Fin patina med kvardröjande svarta stråk. *Insignificant scratches. Somewhat weakly struck. Beautiful patina.*
 Ex MISAB auktion 21, nr 315.

674

- 674 KRISTIANSTAD. Christian V (1670-1699). 2 skilling i koppar utan årtal. Nödklipping präglad av de i staden inneslutna danskarna under den svenska belägringen under Skånska kriget. Hede 135A. Sieg 147.1. 4,10 g.
 Ex Sten-A. Ivarsson MISAB auktion 22, nr 384); Ex Lensgreve Christian Lerche (Bruun Rasmussen auktion 572, nr 924).

679

679 STRALSUND. 1/192 taler (witten) 1694. SB 106. 0,54 g. Mycket vackert exemplar med stämpelglans och fin patina. *Very beautiful specimen with mint lustre and nice patina.* Ex Bonde på Ericssberg (auktion 1, nr 537).

01/0

2 000

680

680 Karl XI:s och Ulrika Eleonoras bröllop på Skottorp 1680. Av A. Meybusch. Silver. HK 87a. Kold 22. SKM 126a. 56,39 g. R. Obetydliga hack. Lätt rengjord. *Insignificant pecks. Slightly cleaned.*

01

15 000

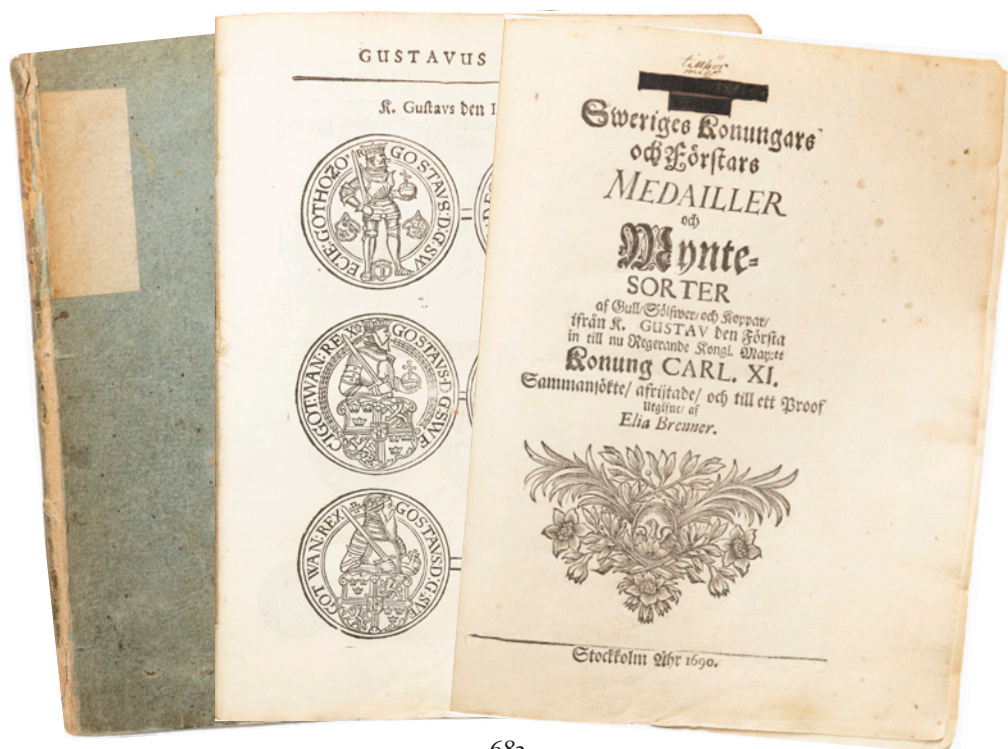

681

681 Kungens begravning. Av A. Karlsteen / dennes krets för sin andra regentlängd. Brons. HK 132. SKM 185b. 11,66 g. Mycket vackert exemplar med en del röd lyster bevarad. *Very beautiful specimen with some remaining red mint lustre.*

0)(01/0

1 000

682

- 682 Elias Brenner: Thesaurus nummorum sveo-gothicorum, thet är en skatt af swenskt mynt. 1690. Första upplagan av Brenner utkom år 1691. Föreliggande exemplar är emellertid daterat redan 1690. Det torde röra sig om ett tidigare okänt provtryck. Detta exemplar har behandlats av Martin Ekman i Svensk Numismatisk Tidskrift 2024 sidan 61, där ytterligare beskrivning finns. 72 tryckta blad med text och/eller bild, varav endast två tväsidigt tryckta. Gråpappersomslag (från senast 1753 enligt anteckning). Hårt slitet och delvis reparerat. Inlagan i gott skick. He -.

10 000

683

KARL XII (1697-1718)

- 683 STOCKHOLM. Riksdaler 1707. Ettårstyp. SM 26. JH 328. 29,04 g. Mycket smakfullt exemplar med den rätta patinan. *Very attractive specimen with beautiful patina.*

1+/01

30 000

684

- * 684 STOCKHOLM. Riksdaler 1718. Ettårstyp. SM 29a. JH 332. 29,13 g. Kantslag. Lätt rengjord. 1/1+ 5 000
Edge bump. Slightly cleaned.
 Ex Ahlström auktion 59, nr 416.

685

- 685 STOCKHOLM. 8 mark 1701. SM 35. 31,61 g. R. Mycket vackert exemplar med härlig patina. 1+/01 30 000
Very beautiful specimen with lovely patina.
 Ex Nils J. Lindberg (MISAB auktion 19, nr 388); Ex Stockholms Auktionsverk 1991, nr 8289.

686

- 686 STOCKHOLM. 4 mark 1698. Sista årtalssiffran omgraverad från en 7:a. Bild utan axelharnesk. SM 39. 20,59 g. Obetydliga rispor. Ett trevligt exemplar. *Insignificant scratches.* 1+ 5 000
A pleasant specimen.

687

688

- * 687 STOCKHOLM. 4 mark 1712. SM 52. 20,28 g. Två korta rispor. *Two short, minor scratches.* 1+/01)(1+ 5 000
Ex SVEA auktion 10, nr 56 (klassad 1+/01).
- 688 STOCKHOLM. 4 mark 1716. SM 55. 21,12 g. Obetydliga kantslag. *Insignificant edge bumps.* 01/0 10 000

689

- 689 STOCKHOLM. 4 mark 1716. SM 55. 20,50 g. Fil/skrappspår på delar randen. Tilltalande exemplar med god ton. *Edge with traces of filing. Pleasant specimen with nice toning.* 1+/01 5 000

690

691

- 690 STOCKHOLM. 2 mark 1700. SM 61. 10,19 g. Obetydliga rispor. Två obetydliga plantsfel/slag i randen. Lätt patina. *Insignificant scratches. Two insignificant planchet defects/bumps on edge. Light patina.* 01 5 000
- 691 STOCKHOLM. 2 mark 1704. SM 65. 10,50 g. R. Lätt rengjord. Centralt svagpräglad. Smärre plantsfel. *Slightly cleaned. Centrally weakly struck. Minor planchet defects.* 1+/01 3 000
Ex Ove Karlsson (Myntkompaniet auktion 22, nr 247); Ex Hirsch auktion 13, nr 49.

692

692 STOCKHOLM. 2 mark 1712. SM 73. 10,36 g. Obetydligt kantex. *Insignificantly clipped edge.* 1+/01 3 000

693

693 STOCKHOLM. Mark 1713. Sista årtalssiffran omgraverad från en 2:a. SM 95. 5,25 g. Vackert tonat exemplar med fina kontraster. *Beautifully toned specimen with sharp details.* 1+/01 3 000

694

695

696

* 694 STOCKHOLM. Mark 1713. Sista årtalssiffran omgraverad från en 2:a. SM 95. 5,10 g. Smärre plantsfel. Ljus patina. *Minor planchet defects. Light patina.* 1+/01 3 000
Ex Hirsch auktion 13, nr 55.

695 STOCKHOLM. 4 öre 1718. Kompaktare krona. SM 118. 3,10 g. Livfull patina. *Lively patina.* 01 1 000

696 STOCKHOLM. 4 öre 1718. Glesare krona. SM 118. 2,97 g. Tilltalande exemplar. *Pleasant specimen.* 1+/01 800

697

697 STOCKHOLM. 2 öre 1717. SM 120. 1,48 g. Vacker patina. *Beautiful patina.* 1+/01 1 000

698

698 STOCKHOLM. 2 öre 1717. SM 120. 1,48 g. Rispor. Rengjord. *Minor scratches. Cleaned.* 1+/01 800

699

699 STOCKHOLM. 4 caroliner 1718. Ettårstyp. SM 142. 26,62 g. Vacker patina. *Beautiful patina.* 1+/01 8 000

700

700 STOCKHOLM. 4 caroliner 1718. Ettårstyp. SM 142. 26,21 g. Åtsidan med något ojämn patina. *Obverse with somewhat uneven patina.* 1+/01 8 000

701

701 STOCKHOLM. 2 caroliner 1718. Ettårstyp. SM 143. 13,61 g. Ett par obetydliga plantsfel, dock ett mycket fräscht och skarpt exemplar med ljus patina. *Two insignificant planchet defects, nevertheless a very fresh and sharp specimen with light patina.* 01/0)(01 10 000

Följ vår samarbetspartners auktioner och aktiviteter på www.kuenker.de.

702

- 702 STOCKHOLM. Carolin 1718. Ettårstyp. SM 144. 7,24 g. Litet märke på randen kl. 12. Lätt rengjord. *Minor mark on edge 12 o'clock. Slightly cleaned.* 1+/01 5 000

703

- 703 STOCKHOLM. 2 mark 1697. Kastmynt till kungens kröning. SM 145. 10,49 g. Spår av bläckskrift. Rengjord. *Remainings of ink. Cleaned.* 1/1+ 5 000

704

- 704 STOCKHOLM. 2 mark 1697. Kastmynt till kungens kröning. Senare avslag i tennlegering. Jfr SM 145. 8,93 g. Obetydliga hack. Stämpellyster. *Insignificant pecks. Mint lustre.* 01/0 1 500

705

- 705 STOCKHOLM. 2 mark 1719. Kastmynt till kungens begravning. SM 146. 10,63 g. Praktexemplar med fin, ljus patina – det bästa exemplar som vi har sett är möjligt att förvärva! *Choice with nice, light patina – the best specimen we have seen available to acquire!* 01)(01/0 25 000
Ex Nordlind auktion 2011-11-26, nr 386 (klassad 01/0).

706

706 AVESTA. 2 daler SM 1712. SM 159. 2277 g.

1+/01 15 000

707

707 AVESTA. Daler SM 1710. SM 171. 1047 g. Charmigt och tilltalande exemplar. *Charming and pleasant specimen.*

1+/01 12 000

708

708 AVESTA. Daler SM 1718. Trekantig mittstämpel. Ettårstyp (för regenten). SM 183. 764 g. RR. 1/1+ 25 000

STOCKHOLM NUMISMATICA 2024

Sheraton Hotel, Stockholm

Söndagen den 29 september kl. 10-16.

www.stockholm-numismatica.se

Ett samarrangemang mellan Sveriges mynthandlares förening och Myntauktioner i Sverige AB

DE OUTSKURNA KOPPARMYNTEN PÅ PLANTS illustrerar på ett slående sätt hur valsverkspräglingen gick till. Långa band av koppar matades in genom två valsar som präglade in myntbilder på banden, varefter mynten stansades ut. Stjärnorna mellan myntbilderna tillkom för att inte valsarna skulle slira. På en av de föreliggande plantsarna har man dessutom graverat in bokstaven H mellan två av myntbilderna. Valsen är ursprungligen gjord under 1707, sedan har man ändrat sista årtalssiffran på varje myntbild under följande år. Vad bokstaven H står för är oklart, men kan ha med en märkning eller numrering av valsens att göra. Präglingen av sesslingar eller sjättedelsören fortsatte under 1709, men inga med det året är kända, utan man har använt valsar från 1708. Förekomsten av outskurna mynt på tenar har inte fått någon egentlig förklaring. En intressant iakttagelse är dock att de vanligaste årtalen är 1673 utan stjärna, 1686 samt 1708, vilka alla är de sista i respektive serie. Kan de ha varit "avfall" som blivit över när präglingen har upphört eller har de behållits som kuriosas av personal och besökare? Under alla omständigheter upphörde valsverkspräglingen av kopparmynt i Avesta därefter. Man kom sedan att experimentera med flera olika präglingsmetoder. År 1713 övervägde man att sätta igång myntningen av sesslingar igen, och assessor Harald Lybecker skickade några stycken till Kammarkollegiet "som han med handslägga låtit förfärdiga". När man år 1715 beslöt sig för att prägla sesslingar i stor skala vände sig Kammarkollegiet till Magnus Lundström, som konstruerat en präglingsmaskin för stämpling av plåtmynt i kanonmetall året innan. Ett kontrakt upprättades med honom, men maskinerna som levererades till Avesta användes bara en kort tid, eftersom mynten blev "till större delen ojämna i kanterne och skroflige". Nu togs i stället kontakt med uppfinnaren Christopher Polhammar (senare adlad Polhem), som åtog sig att konstruera en präglingsmaskin. Prototypen, som befanns vara "för klen", fanns kvar på manufakturverket i Stjersund år 1729, då den ritades av. De specialgjorda myntstamparna – till 1/6 öre sm 1716 – blev kvar i Polhems verktygsskåp, vilket bevarats i Tekniska museet. Polhem levererade en ny och förbättrad maskin till myntverket i Avesta, men det är osäkert hur mycket den användes. Även om den tydligen var enkel att hantera, så fastnade myntplattarna ofta i den. Till slut gick maskinen sönder och blev stående. Vid präglingen av såväl mynttecken i Stockholm som sesslingar i Avesta under de följande åren torde man i stället ha använts sig av skruvpressar.

709

710

709	AVESTA. 1/6 öre SM 1708. Sista årtalssiffran omgraverad från en 7:a. Tre outstansade exemplar på plants. SM 208. 21,17 g. Lätt korrosion. <i>Slightly corroded</i> .
Ex Aurum auktion 4, nr 431.	1/1+	20 000
710	AVESTA. 1/6 öre SM 1708. Sista årtalssiffran omgraverad från en 7:a. Två outstansade exemplar på plants. SM 208. 18,29 g. Lätt korrosion. <i>Slightly corroded</i> .
Ex Lars Brun (Philea auktion 295, nr 1478).	1+	15 000

711

- 711 STOCKHOLM. Daler SM 1718. Ivpiter. Ettårstyp. SM 218a. 5,08 g. Trevligt exemplar med bevarad röd lyster. *Pleasant specimen with remaining red mint lustre.* 01)(01/0 1 000

712

713

- 712 STOCKHOLM. Daler SM 1718. Ivpiter. Ettårstyp. SM 218a. 4,34 g. Trevligt exemplar med bevarad röd lyster. *Pleasant specimen with remaining red mint lustre.* 01)(01/0 1 000

- 713 STOCKHOLM. Daler SM 1719. Hoppet. Med hjärta. Ettårstyp. SM 223. 4,92 g. Vackert exemplar med dimmig patina med bevarad röd lyster. *Beautiful specimen with nice patina and red mint lustre.* 01 1 000

714

- 714 Prins Karls barndom och uppfostran, på dennes sjuårsdag 1688. Av R. Faltz. Brons. HK 2. SKM - (brons). 11,15 g. R. 01 1 500

715

- 715 Kungen lämnar Turkiet och ankommer till Stralsund 1714. Av M. Brunner. Silver. HK 169. SKM - . 14,76 g. Ex MISAB auktion 10, nr 1141. 1/1+ 3 000

Denna medalj slogs av magistraten i Nürnberg och delades ut till svenskar som på sin väg från Turkiet hem till Sverige passerade och togs om hand i staden.

716

- 716 Kungen lämnar Turkiet och ankommer till Stralsund 1714. Av P. H. Müller. Silver. HK 170. SKM 265a. 30,04 g. Obetydligt skrapmärke på randen. *Insignificant scratchmark on edge.* 1+/01 5 000

717

- 717 Kungen, trots förtröstan, innesluts i Stralsund 1715. Av D. G. Von Hachten. Silver. HK 177. SKM 274a. R. Fint tonad. *Nicely toned.* 1+ 5 000
 I NGC-kassett (6771270-002) graderad AU 53.

718

- 718 Kungens död 1718 och begravning 1719. Av J. C. Hedlinger. Silver. HK 197. Felder 18. SKM 297 var (avvikande vikt). 77,04 g. Smärre hack. *Minor pecks.* 1+ 3 000

719

- 719 Spelpenning. Av A. Karlsteen / dennes krets. Brons. HK 25. SKM 37c. 11,38 g. Något fläckig. *Somewhat spotted.* 01 1 000

720

ULRIKA ELEONORA (1718-1720)

- 720 STOCKHOLM. 2 dukater 1719. Med fyra pärlor i håret. SM 1. SMH 1. JH 341. 7,54 g. Plantsfel. 01)(01/0 75 000
 Lyxexemplar med en enastående fränsida - ett av de bästa bevarade exemplaren. *Planchet defect. Choice with an amazing reverse - one of the best preserved specimens.*
 Ex Ottar Ertzeid (MISAB auktion 26, nr 686); Ex E. S. Nistad (F. C. Moldenhauer A/S auktion 71, nr 257); Ex WAG auktion 23, nr 4234; Ex Ahlström auktion 51, nr 323;
 Ex Ahlström auktion 44, nr 309; Ex Karl-Erik Schmitz (Coins of Sweden II, nr 1176);
 Ex Gunnar Ekström (Ahlström auktion 35, nr 338); Ex Israel Berghman 1950; Ex Lars Emil Bruun (Adolph Hess Nachfolger auktion 152, nr 1801).

721

- 721 STOCKHOLM. Riksdaler 1719. Ettårstyp. SM 4. SMH 3. JH 344. 28,95 g. Vacker bottenyta. 1+)(01)01 30 000
Beautiful struck.

722

- 722 STOCKHOLM. Riksdaler 1719. Ettårstyp. SM 4. SMH 3. JH 344. 28,67 g. Varit monterad. 1/1+ 5 000
Has been mounted.

723

- 723 STOCKHOLM. 4 mark 1720. Ettårstyp. SM 5. SMH 4. 21,08 g. Mycket vackert exemplar. 01 30 000
Very beautiful specimen.
 Ex MISAB auktion 5, nr 1036.

724

- 724 STOCKHOLM. 2 mark 1719. Ettårstyp. SM 6. SMH 5. 10,28 g. Gnidspår. *Has been rubbed.* 1+/01 5 000

725

- 725 STOCKHOLM. Mark 1720. Sista årtalssiffrorna omgraverade från 19. SM 8. SMH 7:2. 1+/01 5 000
 5,13 g.

726

- 726 STOCKHOLM. Öre 1720. Ettårstyp. SM 10. SMH 9. 1,20 g. Mycket vacker patina. *Very beautiful patina.* 1+/01 2 000
 Ex Aurum auktion 5, nr 424.

727

727 STOCKHOLM. 2 mark 1719. Kastmynt till drottningens kröning. SM 11a. SMH 6. 10,41 g. Obetydliga plantsfel. Lätt patina. *Insignificant planchet defects. Light patina.*

1+/01

8 000

728

728 AVESTA. 2 daler SM 1719. SM 16. SMH 13:1. 1492 g. Rispor. *Minor scratches.*

1+/01

15 000

729

729 AVESTA. 1/2 daler SM 1719. SM 22. SMH 17:1. 367 g. Någon obetydlig korrosion. *Some corrosion.*
Ex MISAB auktion 42, nr 246.

1/1+

8 000

730

730 Drottningens födelsedag 1732. Med pärla i örat. Av J. C. Hedlinger. Tenn. HK 17. SKM - (tenn). 10,74 g.

01/0

1 000

731

FREDRIK (1720-1751)

731 STOCKHOLM. Dukat 1749. SM 40. SMH 13:1. JH 378. 3,49 g. R. Ex MISAB auktion 10, nr 1158.

01

50 000

732

732 STOCKHOLM. 1/2 dukat 1746. Präglad av guld från Ädelfors gruva i Småland. Ettårstyp. SM 48. SMH 19. JH 385. 1,73 g. R. Repor. Obetydlig korrosion. *Scratches. Insignificant corrosion.* Ex Bonde på Ericsberg 6, nr 357 (Nordlind mynthatel auktion); På Ericsberg före 1896.

1+ / 01

40 000

733

733 STOCKHOLM. Riksdaler 1724. SM 63. SMH 26:2. JH 394. 29,35 g. Obetydliga rispor. Rengjord. Bra prägling på god plants. Ovanligt hög kvalitet för årgången. *Insignificant scratches. Cleaned. Nice strike. High grade for the year.*

01

12 000

734

- 734 STOCKHOLM. Riksdaler 1731. SM 70. SMH 26:8. JH 403. 29,10 g. Obetydliga rispor på randen. *Insignificant scratches on edge.* 1+ 3 000
 Ex Ahlström auktion 36, nr 309.

735

- 735 STOCKHOLM. Riksdaler 1731. Dubbelporätt. Ettårstyp. SM 71. SMH 28. JH 404. 28,74 g. 1/1+ 8 000

736

- 736 STOCKHOLM. Riksdaler 1732. SM 73b. SMH 29:2. JH 409. 29,28 g. Stampskada. Vacker patina. *Die damage. Beautiful patina.* 1+/01 8 000

737

- 737 STOCKHOLM. Riksdaler 1733. Sista årtalsciffran omgraverad från en 2:a. SM 74. SMH 26:9. JH 410. 29,08 g. Mycket vackert exemplar med utsökt patina. *Very beautiful specimen with exquisite patina.* 1+/01(01) 8 000

738

739

- 738 STOCKHOLM. Riksdaler 1738. SM 81. SMH 32:1. JH 417. 29,70 g. Liten inristning. Smärre kanthack. Ojämn patina. *Minor graffiti. Minor edge nicks. Uneven patina.* 1+ 3 000
- 739 STOCKHOLM. Riksdaler 1743. SM 86. SMH 32:6. JH 422. 28,63 g. Randen delvis bearbetad. Rengjord. *Edge partly adjusted. Cleaned.* 1+/01 5 000

740

- 740 STOCKHOLM. Riksdaler 1744. SM 87. SMH 32:7. JH 423. 29,09 g. Obetydligt plantsfel. Tonad patina. *Insignificant planchet defect. Toned patina.* 1+ 5 000

741

- 741 STOCKHOLM. Riksdaler 1748. SM 90. SMH 32:10. JH 426. 29,06 g. Obetydligt rengjord/
något ojämn patina. *Insignificantly cleaned/somewhat uneven patina.* 1+/01 5 000

742

- 742 STOCKHOLM. Riksdaler 1750. SM 92. 29,16 g. Repor. Kantslag. *Scratches. Edge bump.* 1+/01 5 000

743

- 743 STOCKHOLM. 1/2 riksdaler 1734. Sista årtalsiffran omgraverad. SM 99. SMH 37:2. 14,70 g. R. Plantsrispor. *Adjustment marks.* Ex MISAB auktion 25, nr 226. 1+)(1/1+ 8 000

744

- 744 STOCKHOLM. 1/2 riksdaler 1750. Ettårstyp. SM 101. SMH 39. 14,48 g. 1+ 8 000

745

- 745 STOCKHOLM. 1/4 riksdaler 1723. SM 102. SMH 40:1. 7,42 g. Repa. Åtsidan med någon korrosion. *Scratch. Obverse with some corrosion.* 1+/01 5 000

746

- 746 STOCKHOLM. 1/4 riksdaler 1724. SM 103. SMH 40:2. 7,32 g. Lyxexemplar med ljuvlig patina. *Choice with magnificent patina.* 01/0 15 000
Ex MISAB auktion 8, nr 844; Ex Gunnar Ekström (Ahlström auktion 11, nr 145); Ex Israel Berghman 1950 (20:-).

747

- 747 STOCKHOLM. 1/4 riksdaler 1748. Utan gravörsignatur. Ettårstyp. SM 106a. SMH 42. 7,37 g. Fint exemplar med god lyster. *Beautiful specimen with good lustre.* 01 8 000
Ex Numismatisk Orden auktion 1983-03-19 (klassad "Praktex, Stgl, o").

748

749

- 748 STOCKHOLM. 2 mark 1731. Mantel med kronor. SM 115b. SMH 49:1. 10,26 g. Gniden. *Rubbed.* 01 5 000
- 749 STOCKHOLM. 5 öre 1722. Myntmästarmärke LC. Ettårstyp. SM 132a. SMH 56. 3,23 g. Vackert exemplar med livfull patina - ovanlig kvalitet för denna årgång. *Beautiful specimen with lively patina - unusual quality for the year.* 01 2 000

750

750 STOCKHOLM. 5 öre 1738. Myntmästarmärke GZ. SM 142a. SMH 58:9. 3,45 g.

01)(1+/01

500

751

* 751 STOCKHOLM. 5 öre 1748. SM 152. SMH 58:19. 3,44 g. Härfina rispor. Plantsfel. Vacker lyster. Hairlines. Planchet defect. Beautiful lustre.

01

1 000

752

752 STOCKHOLM. Öre 1723. Myntmästarmärke GZ. SM 160a. SMH 59:4. 1,39 g.

01

500

753

753 STOCKHOLM. Öre 1734. SM 171. SMH 59:15. 1,22 g.

01/0

800

754

754 STOCKHOLM. Riksdaler 1731. Slät rand. Präglad till kungens resa till Hessen. Ettårstyp. SM 180. SMH 30. 24,60 g. Ljus patina. God lyster. Light patina. Good lustre.

01/0

20 000

755

- 755 STOCKHOLM. Riksdaler 1731. Slät rand. Präglad till kungens resa till Hessen. Ettårstyp. SM 183. SMH 31. 28,99 g. Kantslag. Rispor. Lätt gniden. *Edge bumps. Minor scratches. Slightly rubbed.* 01/0 15 000
Ex Hirsch auktion 3, nr 237.

756

- 756 STOCKHOLM. 2 mark 1720. Kastmynt till kungens kröning. SM 185a. SMH 48. 10,50 g. Åtsidan med ojämn patina. Ovanligt bra exemplar för typen. *Obverse with uneven patina. Unusually well preserved specimen for the type.* 14/01(01) 15 000
I NGC-kassett (2890557-008) graderad MS 61. Ex MISAB auktion 41, nr 269.

757

- 757 STOCKHOLM. 2 mark 1751. Kastmynt till kungens begravning. SM 187. SMH 53. 10,11 g. Vackert exemplar med dimmig patina. *Beautiful specimen.* 01(1+)/01 5 000
Ex Morten B. Bernhoft (MISAB auktion 8, nr 1139).

758

759

758	AVESTA. 4 daler SM 1730. SM 198. SMH 60:11. 3056 g. Tilltalande exemplar. <i>Pleasant specimen.</i>	1+/01	12 000
759	AVESTA. 4 daler SM 1730. SM 198. SMH 60:11. 2788 g. Samtida metallstöld. Vacker baksida. <i>Somewhat cut. Beautiful reverse.</i>	1/1+	5 000

760

761

760	AVESTA. 4 daler SM 1734. SM 202. SMH 60:15. 3054 g. Helt obetydlig korrosion. Välpräglat exemplar med en särskilt fin mittstämpel. <i>Insignificant corrosion. Well struck specimen.</i>	1+/01	12 000
761	AVESTA. 4 daler SM 1741. SM 209. SMH 60:22. 3072 g. Obetydlig korrosion. <i>Insignificant corrosion.</i>	1+	10 000

762

763

762	AVESTA. 2 daler SM 1729. SM 224. SMH 61:10. 1538 g.	1+	5 000
763	AVESTA. 2 daler SM 1730. SM 225. SMH 61:11. 1460 g. Obetydliga, lätta ärgstråk. Fina stämplat med lyster. <i>Insignificant traces of verdigris. Sharp stamps with lustre.</i>	01	10 000

764

765

766

767

768

764	AVESTA. 1/2 daler SM 1744. SM 301. SMH 66:2. 399 g. Intressant prägling med två stämplarna slagna delvis utanför plantsen. <i>Interestingly struck.</i>
Ex Antikören auktion 1, nr 225.	1+	3 000
765	AVESTA. 1/2 daler SM 1745. SM 302. SMH 66:3. 372 g. Intressant plantsfel på baksidan. <i>Reverse with interesting planchet defect.</i>	1/1+	3 000
766	LJUSNEDAL. 1/2 daler SM 1746. SM 311. SMH 67:1. 373 g. R. Korroderad. Plantsfel, som ofta för typen. <i>Corroded. Planchet defects, as often for the type.</i>	1/1+	8 000
767	HUSÅ. Daler SM 1748. Ettårstyp. SM 313. SMH 65. 760 g. Grafiterad. Delvis svaga hörnstämplarna, dock ett bra exemplar med skarpa kanter och antydning till lyster i stämplarna. <i>Graphitized. Corner stamps somewhat weak, still a good specimen.</i>
Ex MISAB auktion 9, nr 547.	1+/01	15 000
768	HUSÅ. Daler SM 1748. Ettårstyp. SM 313. SMH 65. 761 g.
Ex Bruun-Rasmussen auktion 897, nr 392 (klassad VF-EF).	1+	15 000

769

- 769 HUSÅ. 1/2 daler SM 1748. Ettårstyp. SM 314. SMH 68. 379 g. Delvis svaga stämplor. Delvis rostfärgad. *Some stamps somewhat weakly struck. Rusty color.* 1+ 10 000

770

- 770 AVESTA. 2 öre SM 1747. De två översta sveakronorna av tidigare typ, den nedre av senare. SM 319. SMH 69:5. 28,17 g. R. 1 1 000

Denna dubbla slant har en intressant komposition av kronor i åtsidans trekronorsvapen. De två övre kronorna är av en äldre typ. Den nedre kronan är däremot av den yngre typ som introducerades just 1747 och sedan prydde mynten till 1750. Myntet, som är sällsynt, skulle kunna vara ett provmynt, men förstås är det även möjligt att sammanblandningen är oavsiktlig.

771

772

- 771 AVESTA. Öre KM 1746. Ettårstyp. SM 344. SMH 75. 3,84 g. Ex MISAB auktion 4, nr 1206. 1/1+ 500

- 772 STOCKHOLM. Öre KM 1725. Med 1720/21 års frånsida. SM 352b. SMH 74:2. 4,29 g. R. Korroderad. Corroded. 1?/1 500

1720-1721 präglades Fredriks första 1 öre KM-mynt. Åren 1724-1726 gjordes nya utmyntningar av valören, nu av en modifierad, mera elegant utformad typ. Åtgången på stampar var tidvis stor och ibland ersattes tillfälligtvis en kasserad stamp med en äldre, vilket gjorde att produktionen inte tappade fart. Det här utbudna myntet har tillkommit på detta sätt; åtsidan är av 1725 års ordinarie typ, medan till frånsidan alltså har begagnats en äldre stamp. Denna lösning har inte bestått särskilt länge, myntet är nämligen sällsynt förekommande.

773

- 773 STOCKHOLM. Öre KM 1750. Ettårstyp. SM 354. SMH 77. 4,51 g. Tilltalande exemplar med en del bevarad röd lyster. *Pleasant specimen with some remaining red mint lustre.* 1+/01 500

774

FREDRIK, LANTGREVE AV HESSEN (1730-1751)

- 774 KASSEL. 8 albus 1734. SMB 439. 5,81 g. Obetydligt plantsfel. *Insignificant planchet defect.* 1+ 1 500

775

- 775 KASSEL. 8 albus 1738. SMB 443. 6,03 g. Åtsidan lätt rengjord, dock ett trevligt exemplar. *Obverse slightly cleaned, still a nice specimen.* 01 2 000

776

- 776 KASSEL. 1/8 taler 1737. SMB 448. 3,36 g. Vacker lyster. *Beautiful lustre.* 01 1 000

777

- 777 KASSEL. 4 heller 1746. SMB 517. 0,57 g. Lyxexemplar med härlig patina. *Choice with lovely patina.* 01/0 500

778

778 KASSEL. 3 heller 1735. SMB 528. 6,01 g. Lyxexemplar med underbar patina och underliggande röd lyster. *Choice with excellent patina and remainings of red mint lustre.*

01/0

3 000

779

ADOLF FREDRIK (1751-1771)

779 STOCKHOLM. Riksdaler 1756. SM 46. SMH 6:6. JH 565. 29,29 g.

1+

5 000

780

780 STOCKHOLM. Riksdaler 1761. SM 50. SMH 6:10. JH 469. 29,98 g. R. Plantsfel. *Planchet defects.*

1/1+

5 000

781

781 STOCKHOLM. Riksdaler 1763. SM 52. SMH 6:12. JH 471. 28,94 g. Ex Ahlström auktion 37, nr 594 (klassad 01).

1+/01

8 000

782

- 782 STOCKHOLM. Riksdaler 1764. SM 53. SMH 6:13. JH 472. 29,08 g. Obetydligt plantsfel. *Insignificant planchet defect.* 1+)(1+/01 5 000

783

- 783 STOCKHOLM. Riksdaler 1768. SM 57. SMH 7:2. JH 476. 29,19 g. Något svagpräglad, dock ett behagligt exemplar. *Somewhat weakly struck, still a pleasant specimen.* 1+/01 5 000

784

- 784 STOCKHOLM. 3 daler SM (1 riksdaler) 1770. Nio serafer. SM 59b. SMH 8:1. JH 479. 29,28 g. Rengjord. *Cleaned.* 01)(01/0 8 000

785

- 785 STOCKHOLM. 3 daler SM (1 riksdaler) 1771. SM 60. SMH 8:2. JH 480. 29,38 g. Åtsidan delvis uppgraverad, ändock ett tilltalande exemplar med vacker patina. *Obverse partly tooled, still a pleasant specimen with beautiful patina.* 1+/01 3 000

786

- 786 STOCKHOLM. 2 daler SM 1770. Större diameter. SM 61a. SMH 9. 19,47 g. Praktexemplar med härlig patina. *Choice with excellent patina.* 01/0)(0 15 000
 Ex MISAB auktion 8, nr 891; Ex Gunnar Ekström (Ahlström auktion 8, nr 318); Ex Israel Berghman 1947.

787

- 787 STOCKHOLM. 1/2 riksdaler 1755. SM 64. SMH 10:3. 14,65 g. R. Repor. *Scratches.* 1+ 3 000
 Ex MISAB auktion 36, nr 412; Ex Ahlström auktion 46, nr 546.

788

- 788 STOCKHOLM. 1/4 riksdaler 1765. Sju serafer. SM 73b. SMH 13:5. 7,19 g. Lätt patina. *Light patina.* 01 5 000

789

- * 789 STOCKHOLM. 8 öre SM 1771. Ettårstyp. SM 79a. SMH 17. 4,26 g. Härtunna rispor. Vacker lyster. *Hairlines. Beautiful lustre.* 01/0)(01 2 000

790

- 790 STOCKHOLM. 4 mark 1752. SM 81b. SMH 19:1. 20,67 g. Obetydlig rispa. Ojämn patina. 1/1+ 3 000
Insignificant scratch. Uneven patina.
 Ex Ahlström lagerlista 62, nr 553.

791

- 791 STOCKHOLM. 2 mark 1752. Utan gravörsignatur. SM 85b. SMH 21:1. 10,04 g. Smärre plantsfel. *Minor planchet defects.* 01 8 000

792

- 792 STOCKHOLM. 10 öre 1760. SM 93. SMH 23:7. 6,95 g. Obetydlig svagprägling. *Insignificantly weakly struck.* 01)(01/0 5 000

793

- 793 STOCKHOLM. 5 öre 1766. SM 112. SMH 24:16. 3,42 g. Obetydlig rispa. Fin lyster. *Hairline.* 01 1 000
Nice lustre.

794

- 794 STOCKHOLM. 2 mark 1771. Kastmynt till kungens begravning. SM 121a. SMH 22. 9,72 g. 1+ 3 000

795

- 795 AVESTA. 4 daler SM 1753. 4:an kluven nertill. SM 122a. SMH 26:1. 2919 g. R. En stor och mycket vacker plåt. *A large sized and beautiful plate.* 1+/01 30 000
Ex Harry Ungfeldt (MISAB auktion 16, nr 1163); Ex SNF auktion 64, nr 221.

796

797

796	AVESTA. 2 daler SM 1754. SM 133. SMH 27:4. 1476 g. RR . Hörnstämplarna delvis något svaga. Skarpt och vackert exemplar med attraktiv patina. <i>Corner stamps partly weakly struck. Sharp and beautiful specimen with attractive patina.</i>	01	25 000
797	AVESTA. 2 daler SM 1756. SM 135. SMH 27:6. 1473 g. Jämnt och fint exemplar. <i>Even and nice specimen.</i>	01	20 000

798

799

800

798	AVESTA. Daler SM 1758. SM 147. SMH 28:8. 751 g. Mycket vacker mittstämpel. <i>Very beautiful centre stamp.</i>	1+/01	8 000
799	AVESTA. Daler SM 1758. SM 147. SMH 28:8. 740 g. Intressanta plantsfel. <i>Interesting planchet defects.</i>	1+/01	5 000
800	SEMLAN. 1/2 daler SM 1752. SM 163. SMH 34. 376 g. RR. Lätt grafiterad. Stämplarna delvis svaga. <i>Slightly graphitized. Stamps partly weak.</i>	1+	15 000

801

801 AVESTA. Öre KM 1768. Smal sköld. Lågt placerade åtsideskronor. Ettårstyp. SM 187a. SMH 38. 4,77 g. Dubbelpräglad. *Double struck.*

1+/01

500

802

802 POMMERN. STRALSUND. 8 groschen 1760. SB 243. SMH 44:3. 6,73 g. Praktexemplar med stämpelglans och ljuvlig patina. *Choice with mint lustre and amazing patina.* Ex MISAB auktion 16, nr 1178.

01/0

5 000

803

803 POMMERN. STRALSUND. 1/3 taler (8 groschen) 1763. Ettårstyp. SB 248. SMH 48. 8,52 g. Tilltalande exemplar. *Pleasant specimen.*

1+

1 500

804

804 Tilas, Daniel (1712-1772). Bergsråd, friherre, landshövding, riksheraldiker. Spelpenning. Troligen av C. J. Wikman 1759. Koppar. Hy 1:240:3. Holst 13. 22,31 g. Praktexemplar med nära full röd lyster. *Choice with almost full red mint lustre.*

01/0

3 000

Exemplar på tjockt ämne med räfflad rand. Tilas valspråk på spelpenningen är tidlöst: DEN SOM VINNERTIDEN HAN VINNERTIDEN. Notera att D i DEN och T i ALT är av ett större typsnitt än de övriga bokstäverna - de bildar utgivarens initialer - DT.

805

GUSTAV III (1771-1792)

805 STOCKHOLM. Dukat 1777. SM 12. SMH 1:7. JH 493. 3,50 g. Obetydliga rispor/svaga gnidspår. *Insignificantly rubbed.* 1+/01 25 000

DEN 5 NOVEMBER 1787 AVLED GRAVÖREN VID KUNGL. MYNTET I STOCKHOLM, GUSTAF LJUNGBERGER. Trots detta återfinns vi såväl guld- som silvermynt som präglats med stamper som tillverkats av honom med årtalen 1788, 1789 och 1790. Detta hänger samman med att han under de sista två åren av sin levnad, då han kände sin hälsa försvagas, koncentrerade sig på att förse Myntet med ett förråd av stamper. Enligt vad hans änka, Juliana Augusta Melander, senare anförde så var Ljungberger nämligen orolig för att han skulle bli sängliggande och därmed inte kunna upprätthålla sin syssla som gravör. Vid Ljungbergers bortgång fanns således 86 par stamper till "Ducater och alla sorters Riksdalrar" som var färdiga så när som på årtalen. Änkan vände sig till riksrådet Fredrik Sparre för att få hjälp med att få ut en ersättning om 1000 plåtar (2000 daler sm) från Kammarkollegiet, eftersom Ljungberger visat "en sådan vacker omtänksamhet". Han hade ju tack vare den försummat sitt arbete med Gustav III:s medaljhistoria, som hade kunnat inbringa minst det dubbla. Hur det gick med ersättningen vet vi inte; det ingick ju i Ljungbergers anställning som gravör att förse Myntet med stamper, så änkan hade knappast någon rättslig grund för sitt önskemål. Under alla omständigheter kom Myntet i besittning av stamparna; till såväl 1788 som 1789 års dukater – jämte silvervalörer – har hans verktyg använts. Till det sistnämnda årets dukater har stamparna till de allra flesta dock graverats av Ljungbergers efterträdare, Carl Gustaf Fehrman. Roland Falkensson (www.falcoin.se) har tidigare bara registrerat ett exemplar av 1789 års dukat med Ljungbergers porträtt, vilket ingick i Julius Haganders förnämliga dukat- och riksdalersamling.

806

806 STOCKHOLM. Dukat 1789. Ljungbergers porträtt. SM 33. SMH 1:19. JH 508. 3,46 g. **RRRR.** 1/1+ 40 000
Svagt randskydd. *Edge weak.*

807

807 STOCKHOLM. 3 daler SM (1 riksdaler) 1771. SM 37. SMH 3:1. JH 513. 29,24 g. Trevligt, naturellt exemplar. *Nice, natural specimen.* 1+/01(1+ 8 000

808

808 STOCKHOLM. 3 daler SM (1 riksdaler) 1773. SM 39. SMH 3:3. JH 515. 29,27 g. Smärre plantsfel. *Minor planchet defects.*

1/1+

3 000

809

809 STOCKHOLM. 3 daler SM (1 riksdaler) 1774. SM 40. SMH 3:4. JH 516. 29,24 g. Lätt rengjord. *Slightly cleaned.*

1+

2 000

810

810 STOCKHOLM. 3 daler SM (1 riksdaler) 1774. SM 40. SMH 3:4. JH 516. 29,23 g. Lätt rengjord. *Slightly cleaned.*

1/1+

2 000

811

811 STOCKHOLM. Riksdaler / 3 daler SM 1776. Stort kors. SM 43. SMH 4:2. JH 520. 29,37 g. Rengjord. *Cleaned.*
Ex Antikören auktion 6, nr 273 (Klassad 01/0 "Ett mycket vackert ex!").

01

3 000

812

812 STOCKHOLM. Riksdaler 1781. SM 47a. SMH 5:3. JH 524. 29,33 g. Obetydliga rispor. Något svagpräglad. *Insignificant scratches. Somewhat weakly struck.*

1+

800

813

813 STOCKHOLM. Riksdaler 1782. SM 48. SMH 5:4. JH 525. 29,23 g. Obetydliga småhack. *Insignificant pecks.*
Ex MISAB auktion 21, nr 419.

1+/01

1 500

814

814 STOCKHOLM. Riksdaler 1787. SM 50. SMH 5:6. JH 530. 29,23 g. Plantsrispor. Smärre fläckar. Fin bottenlyster. *Adjustment marks. Minor spots. Good lustre.*

1+/01

1 500

815

815 STOCKHOLM. Riksdaler 1787. SM 50. SMH 5:6. JH 530. 29,12 g. Gniden. Hack. *Rubbed. Pecks.*

1+

800

816

816 STOCKHOLM. Riksdaler 1788. SM 51b. SMH 5:7. JH 531. 29,17 g. Ex MISAB auktion 21, nr 421.

1+/01)(1+

1 000

817

817 STOCKHOLM. Riksdaler 1791. SM 53. SMH 5:9. JH 533. 29,23 g. Kanthack. Plantsrispor. Livfull patina. *Edge nick. Adjustment marks. Lively patina.*

1+/01

1 500

818

818 STOCKHOLM. Riksdaler 1792. SM 54. SMH 5:10. JH 534. 29,38 g. Plantsrispor. Obetydligt svagpräglad. Lätt patina. *Adjustment marks. Insignificantly weakly struck. Light patina.*

01

3 000

819

- 819 STOCKHOLM. 1/3 riksdaler 1785. SM 69. SMH 10:8. 9,76 g. Rispor. Vacker patina. *Minor scratches. Beautiful patina.* 1+/01 1 000

820

821

- 820 STOCKHOLM. 1/3 riksdaler 1787. SM 71. SMH 10:10. 9,74 g. 1+)(1+/01 800
- 821 STOCKHOLM. 16 öre SM (1/6 riksdaler) 1774. SM 75. SMH 15:2. 6,17 g. 1/1+ 500

822

823

- 822 STOCKHOLM. 1/6 riksdaler 1783. RXE. SM 81b. SMH 17:4. 6,17 g. R. Åtsidan lätt rengjord. *Obverse slightly cleaned.* 1+ 8 000
Ex Karl-Erik Schmitz (Coins of Sweden II, nr 1470).
Detta exemplar av denna eftertraktade felstavning är bland de bästa bevarade.
- 823 STOCKHOLM. 1/6 riksdaler 1790. SM 88. SMH 17:11. 4,24 g. Skönt, naturellt exemplar. *Natural, pleasant specimen.* 1+/01 1 000

824

- 824 STOCKHOLM. 1/12 riksdaler 1778. SM 90. SMH 19:1. 4,21 g. 1+/01)(01 500

825

825 STOCKHOLM. 1/12 riksdaler 1779. SM 91. SMH 19:2. 4,24 g.

01

800

826

826 STOCKHOLM. 1/24 riksdaler 1783. Sista årtalssiffrorna omgraverade från 79 och 80. SM 96. SMH 21:4. 3,00 g. Välpräglad och trevligt exemplar. *Well struck and pleasant specimen.*

01)(01/0

1 000

827

827 STOCKHOLM. 1/3 riksdaler 1772. Kastmynt till kungens kröning. Gravörsgignerad F. SM 97a. SMH 14. 9,77 g. Repa. Mustig patina. *Scratch. Heavy patina.*

1+/01

2 000

828

828 STOCKHOLM. 1/3 riksdaler 1778. Kastmynt till kronprins Gustav (IV) Adolfs födelse. SM 98. SMH 9 (2 mark). 9,80 g. Obetydliga rispor. *Insignificant scratches.*

1+/01)(1+

2 000

829

829 STOCKHOLM. 1/3 riksdaler 1792. Kastmynt till kungens begravning. SM 101. SMH 13. 9,74 g. Lätt rengjord. *Slightly cleaned.*

1+/01

2 000

830

830 STOCKHOLM. 1/3 riksdaler 1792. Kastmynt till kungens begravning. SM 101. SMH 13. 9,69 g. Åtsidan uppgraverad. *Obverse tooled.*

1+/01

1 000

831

- 831 AVESTA. Öre KM 1772. Präglad på större och tjockare plants, s.k. pojköre. SM 104b. SMH 25. 1 5 000
10,90 g. Jämnt och tilltalande exemplar. *Even and pleasant specimen.*

832

- 832 AVESTA. Öre KM 1778. Smal sköld. SM 105a. SMH 24:2. 4,58 g. 1+/01)01 500

833

- 833 AVESTA. 5 kopek 1787. Svensk förfalskning av ryskt mynt präglat i Avesta att användas i krigsföringen mot Ryssland 1788-90. SM 108. SMH 26:3. 51,88 g. Smärre kanthack. Delvis svagpräglad. *Minor edge nicks. Partly weakly struck.* 1/1+)(1 10 000

834

- 834 Prins Gustavs födelse 1746. Präglad genom C. G. Tessins försorg. Av D. Fehrman. Brons. HK 1. SKM 1c. 13,61 g. Charmigt exemplar med vacker patina. *Charming specimen with beautiful patina.* 01)01 1 500

835

835 Kungens kröning i Stockholms storkyrka 1772. Slagen på statens bekostnad. Av G. Ljungberger. Silver. HK 15. SKM 20b. 86,03 g. Kantskador. Repor. Edge damages. Scratches.

1+/01

2 000

836

836 Kungens död och begravning 1792. Av C. G. Fehrman. Silver. HK 93. SKM 135a. 81,73 g. R. Hack. Pecks.

1+/01

3 000

837

837 Kungens död och begravning 1792. Av C. H. Küchler. Brons. HK 98. SKM 140b. 80,86 g. Obetydliga kanthack. Insignificant edge nicks.

01

1 000

838

838 Kungliga vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens prismedalj. Av C. G. Fehrman. Brons. HK 112. SKM 162b. 27,55 g. Små hack. *Minor pecks*. Ex MISAB auktion 5, nr 1236.

01/0

1 000

839

839 von Höpken, Anders Johan (1712-1789). Politiker. Av G. Ljungberger för KVA 1790. Brons. Hy 1:303:7. 74,68 g. Praktexemplar med underbar röd-lila lyster. *Choice with lovely patina and lustre*.

01/0

1 500

GUSTAV IV ADOLF (1792-1809)

- 840 STOCKHOLM. Dukat 1799. SM 8. SMH 4:1. JH 544. 3,48 g. **RR.** Repor. *Scratches.* 1+ / 01 40 000
 Ex Ahlström auktion 43, nr 309; Ex Karl-Erik Schmitz (Coins of Sweden II, nr 1531);
 Ex SVEA auktion 2, nr 89.

DEN 11 MAJ 1801 BIFÖLL GUSTAV IV ADOLF EN ANHÅLLAN FRÅN STORA KOPPARBERG om att få prägla dukater med "Dahl Wapnet på samma sätt som Ducaterne från Ädelfors med Smålands Wapen äro utpräglade". Det var säkert ingen tillfällighet att man ville göra detta just då; år 1801 slogs nämligen återigen dukater med den småländska skölden nedtill på frånsidan. De styrande vid Stora Kopparberg sporrades väl därför också till att erinra om sin guldutvinning, men av någon anledning dröjde det ända till år 1804 innan dukater slogs med Dalarnas vapen. I oktober lämnade Falu bergslag guld till Myntet som motsvarade 1.254 dukater, vilka slogs med det speciella kännetecknet.

- 841 STOCKHOLM. Dukat 1804. Präglad av guld från Dalarna. Ettårstyp. SM 15. SMH 6. JH 551. 0 150 000
 3,48 g. *Praktexemplar! Choice!*
 Ex Ahlström auktion 60, nr 585; Ex Claes Olof Algårds praktsamling; Ex J. Pedersen
 Mynthandel 1967; Ex Kung Farouk av Egypten.

- 842 STOCKHOLM. Dukat 1804. Präglad av guld från Dalarna. Ettårstyp. SM 15. SMH 6. JH 551. 1+ / 01 50 000
 3,46 g. *Gnidspår. Has been rubbed.*

- 843 STOCKHOLM. Dukat 1808. SM 19. SMH 4:10. JH 555. 3,48 g. 01 / 0 30 000
 Ex Ove Karlsson (Myntkompaniet auktion 22, nr 362).

844

844 STOCKHOLM. Riksdaler 1792. SM 21. SMH 7:1. JH 557. 29,15 g. Delvis svagpräglad. *Partly weakly struck.*

1+/01

5 000

845

845 STOCKHOLM. Riksdaler 1793. SM 22. SMH 7:2. JH 558. 29,22 g. Åtsidan lätt rengjord, frånsidan med något ojämn patina. *Obverse slightly cleaned, reverse with somewhat spotted patina.*

1+

2 000

846

846 STOCKHOLM. Riksdaler 1797. SM 26. SMH 8:2. JH 562. 29,16 g. Centralt svagpräglad. Plantsfel. Vackert exemplar med fin patina och god lyster. *Centrally weakly struck. Planchet defects. Beautiful specimen with fine patina and good lustre.*

1+/01

2 000

847

847 STOCKHOLM. Riksdaler 1801. SM 27. SMH 9:1. JH 563. 29,17 g. Obetydliga hack. Lätt rengjord. *Insignificant pecks. Slightly cleaned.*

1+

1 500

848

848 STOCKHOLM. Riksdaler 1805. SM 28. SMH 9:2. JH 564. 29,11 g. Rengjord. Välpräglad exemplar. *Cleaned. Well struck specimen.*

1+

1 500

849

849 STOCKHOLM. 1/3 riksdaler 1800. SM 33. SMH 11:2. 9,76 g. Svaga rispor/plantsrispor. Lätt, något ojämn patina. God lyster. *Insignificant scratches. Light, somewhat uneven patina. Good lustre.*

01)(01/0

5 000

850

850 STOCKHOLM. 1/6 riksdaler 1799. Ettårstyp. SM 34. SMH 13. 6,06 g. Lätt patina. Präglad med rostangripna stampar. *Light patina. Struck with rusty dies.*

01)(1+/01

3 000

851

851 STOCKHOLM. 1/6 riksdaler 1805. SM 40. SMH 14:6. 6,17 g. Centralt svagpräglad. Lätt, fin patina. Centrally weakly struck. Light, nice patina. 1+/01 500

852

852 STOCKHOLM. 1/6 riksdaler 1809. SM 44. SMH 14:10. 6,28 g. Något fläckig patina. Somewhat spotted patina. 1+/01(01) 800

853

853 STOCKHOLM. 1/3 riksdaler 1800. Kastmynt till kungens kröning. SM 45. SMH 12. 9,73 g. Jämnt och välpräglat exemplar. Even and well struck specimen. 1+/01 2 000

854

854 STOCKHOLM. Skilling 1802. Överpräglad på 2 öre SM 1747. Liten åtsideskrona (SMB krona typ C). SM 46. SMH 15:1. 27,53 g. 1 500

855

855 AVESTA. 1/2 skilling 1794. Räfflad rand. Präglad på nyskrodade plantsar. Ettårstyp. SM 67b. SMH 16. 11,04 g. Lätt rengjord. Slightly cleaned. 1/1+ 1 000

856

- 856 AVESTA. 1/2 skilling 1794. Räfflad rand. Präglad på nyskrodade plantsar. Ettårstyp. SM 67b. 1/1+ 1 000
SMH 16. 12,09 g. Delvis svagpräglad. *Partly weakly struck.*

857

- 857 Tornérspel på Drottningholm 1800. Av C. G. Fehrman. Silver. HK 23. SKM 26a. 13,83 g. 1+/01(01) 1 500
Risor. Rengjord. *Minor scratches. Cleaned.*

858

- 858 Gyldenstolpe (född Horn), Beata Ebba (1782-1804). Av C. Enhörning på uppdrag av Gyldenstolpes moster. Silver. Hy II:6. 14,43 g. R. Risor/gniden. *Minor scratches/rubbed.* 01 1 000

859

- 859 Odhelius, Johan Lorens (1737-1816). Av C. Enhörning 1798 med anledning av Odhelius silverbröllop med sin andra hustru. Silver. Hy II:40. 11,98 g. R. Risor. Rengjord. *Minor scratches. Cleaned.* 01 2 000

860

KARL XIII (1809-1818)

- 860 STOCKHOLM. Dukat 1810. Präglad av guld från Dalarna. Ettårstyp. SM 2. SMH 2. JH 569. 01/0 75 000
 3,48 g. Fräscht och vackert exemplar. *Fresh and beautiful specimen.*
 Ex Ahlström auktion 60, nr 605; Ex Hess-Leu auktion 32, nr 989.

861

- 861 STOCKHOLM. Dukat 1811. SM 3. SMH 1:2. JH 569. 3,44 g. Rispor/skrampmärken. *Scratches.* 1+ / 01 15 000

862

- 862 STOCKHOLM. Dukat 1816. SM 8. SMH 3:2. JH 574. 3,47 g. **RR.** 01 40 000
 Ex MISAB auktion 33, nr 353; Ahlström auktion 53, nr 487; Ex Swiss Bank Corporation
 auktion 27; Ex Hirsch auktion 37; Ex Henrik Pripp (Ahlström auktion 27, nr 969);
 Ex Johan Ericson (1896-05-29).

863

- 863 STOCKHOLM. Dukat 1817. SM 9. SMH 3:3. JH 575. 3,51 g. Obetydliga rispor. God lyster. 01)(01/0 30 000
Insignificant scratches. Nice lustre.

864

- 864 STOCKHOLM. Riksdaler 1812. SM 10. SMH 4:1. JH 576. 29,32 g. Smärre hack. Plantsfel. 1+ / 01 5 000
 Delvis svagräglad. Vacker patina. *Minor pecks. Planchet defects. Partly weakly struck.*
Beautiful patina.
 Ex Sven Svensson (Hirsch auktion 2, nr 989).

865

865 STOCKHOLM. Riksdaler 1815. SM 13. SMH 5:2. JH 579. 29,20 g. Bra, välpräglad exemplar utan plantsrispor och med fin ton. *Nice, well struck specimen with pleasant toning.*

1+

5 000

866 Utgår.

867

867 STOCKHOLM. 1/3 riksdaler 1809. Kastmynt till kungens kröning. SM 31a. SMH 6. 9,51 g. Obetydliga gnidspår. *Insignificantly rubbed.*

1+/01

1 000

868

868 AVESTA. Skilling 1812. Långa pilfjädrar. Stor, bred åtsideskrona. SM 35a. SMH 15:1. 28,74 g. Kantslag. *Edge bumps.*

1+/01

500

År 1812 präglades den första enskillingen under Karl XIII. Åren 1814-1817 präglades sedan skillingen igen årligen. 1812 förekommer på mynten en större, bredare krona, som inte återfinns på de senare årgångarna. Denna krona, som är sällsynt förekommande, är inte beskriven i de större verken över svenska mynt.

869

869 AVESTA. Skilling 1814. SM 36. SMH 15:2. 28,07 g. Svagt randskydd. Dubbelpräglad. God lyster. Edge weak. Double struck. Nice lustre.
Ex Aurum auktion 5, nr 585.

01

800

870

870 AVESTA. 1/4 skilling 1817. Ettårstyp. SM 43. 7,10 g. Välpräglad och tilltalande exemplar. Well struck and pleasant specimen.

1+/01

500

871

871 Kungens död och begravning 1818. Av M. Frumerie. Silver. HK 24. SKM 27b. 49,65 g. Kantslag. Edge bump.

1+/01

2 000

872

- 872 Kungliga lantbruksakademiens stora prismedalj instiftad 1811. Av L. Grandel 1814. Silver. 01 2 000
 HK 36. SKM 43c. 50,47 g. Vackert exemplar av en medalj med ett av Grandels bästa porträtt.
Beautiful specimen.

873

KARL XIV JOHAN (1818-1844)

- 873 STOCKHOLM. Dukat 1821. SM 16. JH 599. Obetydliga rispor. *Insignificant scratches.* 1+ 10 000

874

- * 874 STOCKHOLM. Dukat 1843. SM 38. JH 621. 3,49 g. Små hack/rispor. *Minor pecks/scratches.* 01 15 000
 svea auktion 10.

875

- 875 STOCKHOLM. Riksdaler 1818. SM 39. JH 622. 28,71 g. Sedvanligt något svagpräglad, dock ett utsökt exemplar med fina fält, knivskarp randrelief och vacker bottenlyster. *As usually somewhat weakly struck, still a excellent specimen with clean fields, sharp relief and mint lustre.* 01 10 000

876

876 STOCKHOLM. Riksdaler 1821. SM 42. JH 627. 29,24 g. Obetydligt tryckmärke i skölden, i övrigt ett skarpt lyxexemplar. *Insignificant trace of beeing squeezed (in shield), still choice.*

01/0

15 000

877

877 STOCKHOLM. Riksdaler 1821. 300-årsminnet av Gustav I:s befrielseverk. SM 43. JH 228. 29,46 g. Något fläckig patina, dock ett lyxexemplar med frostiga reliefer. *Somewhat spotted patina, still choice with frosty details.*

01/0

8 000

878

878 STOCKHOLM. Riksdaler 1821. 300-årsminnet av Gustav I:s befrielseverk. SM 43. JH 228. 29,22 g. Fina rispor. Rengjord. Delvis svagpräglad. God lyster. *Cleaned. Partly weakly struck. Nice lustre.*

01

5 000

879

879 STOCKHOLM. Riksdaler 1825. SM 47. JH 632. 29,39 g. Matt, orörd patina. *Matted patina.* 01/0 15 000

880

880 STOCKHOLM. Riksdaler 1826. SM 48. JH 633. 29,24 g. Lätt rengjord, ändock ett fräscht exemplar. *Slightly cleaned, still a fresh specimen.* 01 10 000

881

881 STOCKHOLM. Riksdaler 1827. SM 49. JH 634. 29,41 g. 1+)(1+/01 3 000

882

882 STOCKHOLM. Riksdaler 1827. SM 49. JH 634. 29,28 g.

1+

3 000

883

883 STOCKHOLM. Riksdaler specie 1834. SM 62. JH 641. 33,63 g.
Ex SS 1970.

1+/01

3 000

884

884 STOCKHOLM. Riksdaler specie 1837. G på halsavskärningen. SM 65b. JH -. 33,74 g. Rispor. Lätt rengjord. Centralt obetydligt svagpräglad. *Minor scratches. Slightly cleaned. Centrally insignificantly weakly struck.*

1+/01

5 000

Intressant avvikelse med dubbelpräglad G på halsavskärningen.

885

885 STOCKHOLM. Riksdaler specie 1841. SM 69. JH 649. 34,01 g. Lätt patina. *Light patina.*

01

5 000

886

- 886 STOCKHOLM. 1/8 riksdaler specie 1832. SM 86. 4,27 g. 01)01/0 800

887

- 887 AVESTA. 1/4 skilling 1819. SM 118. 3,82 g. Utmärkt exemplar med full röd lyster. *Excellent specimen with full red mint lustre.* 01/0 1 000

888

889

- * 888 AVESTA. 1/6 skilling 1830. SM 127a. 2,78 g. Kantex. Full röd lyster. *Clipped planchet. Full red mint lustre.* 01/0 500
- 889 STOCKHOLM. Skilling banco 1835. Tät krans. SM 146. 10,78 g. Smärre plantsfel. *Minor planchet defects.* 1/1+ 1 000

I BÖRJAN AV JUNI 1822 blev en av Samuel Owen konstruerad myntpress färdigställd och levererad till Kungl. Myntet i Stockholm. Man vill genast prova den och till detta ändamål beställdes 1.000 myntplattor i silver i riksdalerstorlek. Uppdraget att gravera stamparna till dessa provriksdalar gick inte till den ordinarie myntgravören, den saktfärdige Lars Grandel, utan Ludvig Persson Lundgren anställdes för detta mot ett arvode av 50 riksdaler banco. Den 10 september 1822 meddelades att stamparna var färdiga. Efter genomförda försök skulle provmynten smältas ner; ett fåtal exemplar har dock bevarats i offentliga och privata samlingar. Några provpräglingar av stamparna gjordes också på kopparplattor, vilket var normal praxis vid Myntet för att spara pengar. Medan präglingarna i silver av 1822 års provriksdaler har bevarats i fem exemplar i privat ägo (av två olika par stampar), så finns bara två kopparavslag registrerade i privata samlingar.

890

- 890 STOCKHOLM. Provmynt för 1 riksdaler specie 1822. SM 180b. 27,82 g. **RRRR**. Präglad två gånger. Hack. *Struck twice. Pecks.* 1?/2 10 000
Ex Frimärkshuset auktion 148, nr 1019; Ex Sven Svensson (SNF auktion 140, nr 116, SS 5239).

EFTER ATT KARL XIV JOHAN DEN 28 JANUARI 1827 GODKÄNT ETT FÖRSLAG till riksdalrarnas nya utseende – inklusive randskriften "troyska ass" – beställde man "ett par Riksdalers samt ett par sexton skillings stämplar" (16 skilling = 1/3 riksdaler) av gravören Ludvig Persson Lundgren. Medan riksdalarna därefter slogs i 7.161 exemplar, saknas uppgifter om tredjedelarna i 1827 års mynsträkenskaper. Kungl. Myntkabinetets exemplar, som ursprungligen tillhört myntmästare Christopher Borg, torde vara unikt. Ett antal avslag i koppar av stamparna till 1/3 riksdaler 1827 har också bevarats, med eller utan randskrift. Åtsidorna uppvisar dock betydande stampsprickor korsvis över kungabilden. Det är möjligt att stampen spruckit ganska omgående vid präglingen, och att det är därför som myntet är så sällsynt i silver. Även fränsidan på kopparexemplaren uppvisar defekter i stampen, speciellt nedtill vill vänster vid årtalet. Fränsidan har även använts till provmyntet i koppar med åtsidestexten "FÖRSÖK ANSTÄLDT DEN 7 MARS 1828" (SM 184), vilket ger en ledtråd till dateringen av 1/3 riksdaler 1827 i koppar. Det är möjligt att de har tillkommit vid samma tillfälle och skulle i så fall också utgöra en provmyntning. Rent generellt vet vi att man vid provprägling av stampar till silvermyntningen av kostnadsskäl använde sig av plattar i koppar. Exempelvis innehöll Sven Svenssons samling ett avslag i koppar av 1/3 riksdaler 1828 (överlämnat till Kungl. Myntkabinetet). De intressanta kopparavslagen av 1/3 riksdaler 1827 förekommer mycket sällan på samlarmarknaden. MISAB har sålt två olika exemplar tidigare, med och utan randskrift (se bl a MISAB 26 nr 1184 och 34 nr 702, det senare ur Sven Svenssons samling). Det föreliggande exemplaret är dock kvalitetsmässigt överlägset de båda andra.

891

- 891 STOCKHOLM. Avslag i koppar / provmynt i koppar för 1/3 riksdaler 1827. Jfr SM 52. 8,10 g. 1/1+ 3 000
RR. Rispor. Lätt korrosion. *Minor scratches. Slightly corroded.*

Detta är det klart bästa exemplaret av det fåtal vi har haft möjlighet att undersöka.

892

- 892 Kronprinsens återkomst till Sverige från tyska kriget i juni 1814 och besöket i Nyköping den 2 juni samma år. Av C. Enhörning. Silver. HK 19. SKM 21b. 32,51 g. Hack. *Pecks.* 1+/01 2 000

893

- 893 Drottning Desideria. Drottningens överflyttning till Sverige 1823. Av J. J. Barre i Paris. Silver. HK 1. SKM 1b. 76,14 g. 01 2 000
 Ex Münzhandlung Sonntag auktion 30, nr 438 (klassad *feine Patina, vorzüglich-Stempelglanz*).

894

894 Drottning Desiderias kröning 1829. Av L. P. Lundgren. Silver. HK 4. SKM 4. 7,46 g. Obetydlig rispa. Vacker patina. *Hairline. Beautiful patina.*

01/0

1 000

895

895 Kungen och drottning Desideria och deras ätt 1842. Av L. P. Lundgren. Silver. I vackert och välbevarat etui märkt L. B. Falkman "för pris-skrift År 1848". Ludvig B. Falkman (1818-1891) var lantmätare och ämbetsman, med en diger meritlista som omfattade bland annat ett stort antal utredningar och skrifter. Av arkivmaterial vet vi att han år 1848 prisbelönades för en skrift om hemmansklyving i Malmöhus län. Huruvida den medalj som nu finns i etuiet är den som han belönades med kan inte med säkerhet fastställas. Karl XIV Johan lät privat köpa ut en större del av medaljupplagan till denna medalj att själv dela ut. HK 123. SKM 164a. 85,04 g. Kantslag. Hack. Putsad. *Ede bump. Pecks. Polished.*

1+

2 000

896

OSKAR I (1844-1859)

896 Dukat 1854. SM 18. JH 673. 3,48 g. Obetydliga kanthack. *Insignificant edge nicks.*

01

8 000

897

897 Dukat 1858. SM 22. JH 678. 3,49 g. Rispor. *Minor scratches.*

1+/01

5 000

898

898 Riksdaler specie 1844. SM 24. JH 681. 33,99 g. Liten kantskada. Smärre plantsfel. *Minor edge damage. Minor planchet defects.* 1+/01 3 000

899

899 Riksdaler specie 1845. SM 26. JH 683. 34,01 g. Obetydliga hack. Lätt rengjord. *Insignificant pecks. Slightly cleaned.* 1+)(1+/01 2 000

900

900 Riksdaler specie 1846. SM 27. JH 684. 34,17 g. Obetydliga hack. Behagligt tonad. *Insignificant pecks. Nicely toned.* 1+/01)(01 3 000

901

- 901 Riksdaler specie 1848. SM 29. JH 686. 33,97 g. Rispor. Hack. Rengjord. *Minor scratches. Pecks. Cleaned.* 1+/01 2 000

902

- 902 Riksdaler specie 1850. SM 30. JH 687. 34,01 g. Kort repa. Obetydliga kanthack. Orört och fräscht exemplar, i synnerhet för sin årgång. *Short scratch. Insignificant edge nicks. Very fresh specimen.* 01/0 10 000
Ex Ahlström auktion 37, nr 869.

903

- 903 Riksdaler specie 1851. SM 31. JH 688. 34,10 g. Lätt rengjord. Åtsidan något svagpräglad. *Slightly cleaned. Obverse somewhat weakly struck.* 1+)(1+/01 1 500

904

- 904 Riksdaler specie 1854. SM 34. JH 691. 33,87 g. Rengjord. Smärre kanthack. *Cleaned. Minor edge nicks.* 1+/01 2 000

905

905 4 riksdaler riksmünt 1856. SM 56b. JH 696. 34,02 g. Fräscht exemplar med ljus patina och vacker lyster. *Fresh specimen with light patina and beautiful lustre.* 01/01 5 000

906

906 4 riksdaler riksmünt 1857. SM 57. JH 697. 33,89 g. Liten kantskada. Rengjord. *Minor edge damage. Cleaned.* 1+/01/01 3 000

907

907 4 riksdaler riksmünt 1857. SM 57. JH 697. 33,91 g. Lätt rengjord. *Slightly cleaned.* 1/1+ 1 000

908

908 2 riksdaler riksmünt 1857. Ettårstyp. SM 59. 16,99 g. Obetydliga rispör och kanthack. Lätt rengjord. *Insignificant scratches and edge nicks. Slightly cleaned.* 1+/01 2 000

909

- 909 4 skilling banco 1849. SM 71. 25,98 g. Obetydligt kanthack. Trevligt exemplar med viss lyster och någon röd ton. *Insignificant edge nick. Pleasant specimen with some remaining red lustre.* 01 1 000

PROVMYNTEN FRÅN 1844 MED VALÖRER I CENT är historiskt och numismatiskt intressanta såtillvida att det var första gången som man lade fram ett utskottsförslag i riksdagen som syftade till att införa decimalräkning i Sverige. I bankoutsrottets betänkande nr 15 den 19 september 1844 föreslogs nämligen att rikets huvudmynt skulle kallas riksdaler, vilken skulle indelas i 100 cent. Denna riksdaler skulle motsvara $\frac{1}{4}$ riksdaler specie eller 1 riksdaler riksgälds. I silver skulle enligt förslaget präglas 4, 2, 1 riksdaler samt 50 och 25 cent och i koppar 10, 5, 2, 1 och $\frac{1}{2}$ cent. Bankoutsrottet lät dock bara prägla provmynt i kopparvalörerna, eftersom silvervalörerna till storlek och silverinnehåll ju skulle motsvara de redan existerande 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ samt $\frac{1}{16}$ riksdaler specie. Utskottets förslag vann dock inget gehör bland ständerna, där det mötte kritik från många håll. I sak var det samma förslag som kom att genomföras 1855, då 1 riksdaler riksmünt blev indelad i 100 öre, men tiden var tydligen inte mogen än. Ett antal argument framfördes mot förslaget, men prosten Erik Samuel Ödmann kanske bäst sammanfattade den konservativa inställningen, "att Decimal-räkningen, ehuru vig och bekväm för vidlyftigare calculer och större bokföring, är olämplig vid den mindre dagliga handeln man och man emellan, dervid dussin-systemet är vida bättre och tjenligare".

Provmynten med valörer i cent har tydligen framställts i all hast, eftersom man inte lagt ner någon större omsorg vid utförandet av valörsidorna. Åtsidorna till de högre valörerna visar Oskar I:s porträtt som Ludvig Persson Lundgren graverade (till den reguljära myntserien) efter en bild, en så kallad daguerrotyp, vilken fransmannen Derville lät göra av kungen i slutet av april 1844. Till skillnad mot de senare provmynten från Oskar I:s tid i öresvalörer, som förekommer ofta, är valörerna i cent ytterst sällsynta. Kungl. Myntkabinettet hade inget av dessa i sin samling innan 1864, då Bror Emil Hildebrand skänkte alla valörer (SHM/KMK inv. 3318). Vid förra sekelskiftet var bara fyra kompletta serier i av centmynten kända. I offentlig ägo fanns två: i Kungl. Myntkabinettet och i Riksbankens samling. De privatägda serierna innehades av Isidor Adolf Bonnier (inropad på auktion i oktober 1880 för 200 kr 25 öre) och av Gustaf Cavalli, för vars räkning mynthandlare Holmberg hade inropat serien på Oldenburgs auktion 1899 för 350 kr 50 öre. Dessa båda serier såldes i sin tur på auktion år 1900 respektive 1906, då de återigen betingade för tiden höga priser, 350 respektive 270 kr. Sven Svensson ägde en komplett serie (samt ett extra exemplar av 10 cent), vilken såldes på 1970 års auktion (nr 1144-1148); den är sannolikt identisk med någon av serierna som såldes 1900 och 1906. En av 1980-talets storsamlare, Karl-Erik Schmitz, lyckades bara fånga tre av valörerna; 10, 5 och $\frac{1}{2}$ cent, vilka såldes på auktion i Zürich 1990. I övrigt har enstaka centmynt varit till salu ytterst sällan. Vi har haft förmånen att sälja valörerna 10 och 5 cent tidigare (auktion 6 nr 918 samt 16 nr 1469); nu kan vi komplettera utbudet av dessa intressanta och rara mynt med ytterligare två valörer, 2 och 1 cent.

910

- 910 Provmynt för 2 cent utan årtal (1844?). SM 156. 7,31 g. RRRR. Lyxexemplar med en del röd lyster bevarad. *Choice with some remaining red mint lustre.* 01/0 25 000

911

911 Provmynt för 1 cent utan årtal (1844?). SM 157. 4,45 g. RRRR. 1/1+ 10 000

912

912 Provmynt för 1 öre 1853. SM 168. 2,13 g. Obetydliga kanthack. *Minor edge nicks.* 1+/01)01 1 000

913

KARL XV (1859-1872)

913 Dukat 1863. SM 4. JH 703. 3,49 g. Repor. *Scratches.* 1+/01 5 000

914

914 Dukat 1866. SM 7. JH 708. 3,50 g. Småhack. *Minor pecks.* 1+/01 5 000

915

915 Carolin / 10 francs 1869. SM 11. JH 714. 01 3 000

I NGC-kassett (6772904-006) graderad MS 63.

916

916 Carolin / 10 francs 1869. SM 11. JH 714. 3,23 g. Obetydlig rispa. *Insignificant scratch.* 1+/01 3 000

917

917 4 riksdaler riksmünt 1862. Utan LA. SM 15b. JH 722. 33,95 g. Små hack. Något ojämn patina. Minor pecks. Somewhat uneven patina.

01

3 000

918

918 4 riksdaler riksmünt 1863. SM 16. JH 723. 34,09 g. Obetydligt gniden. Insignificantly rubbed.

1+/01)(1+

1 500

919

919 4 riksdaler riksmünt 1864. SM 17. JH 724. 33,80 g. Obetydliga kanthack. Insignificant edge nicks.

01)(1+/01

2 000

920

- 920 4 riksdaler riksmünt 1866. SM 19. JH 726. 34,25 g. Obetydliga rispor och kanthack. Rengjord. *Insignificant scratches and edge nicks. Cleaned.* 01 3 000

921

- 921 4 riksdaler riksmünt 1866. SM 19. JH 726. 34,00 g. Obetydliga kanthack. *Insignificant edge nicks.* 1+/01(1+ 1 500

922

- 922 4 riksdaler riksmünt 1867. SM 20. JH 727. 33,86 g. Kanthack. Lätt rengjord. *Edge nicks. Slightly cleaned.* 01 3 000

923

- 923 4 riksdaler riksmünt 1870. SM 23. JH 730. 34,13 g. Kanthack. Oxid/rengjord. *Edge nicks. Corroded/cleaned.* 1+/01 1 500

924

924 2 riksdaler riksmünt 1864. SM 26. 16,97 g. Gniden. *Rubbed.*

01/0 5 000

925

925 Riksdaler riksmünt 1864. SM 31. 8,59 g. Småhack. Något ojämn patina. *Minor pecks. Somewhat uneven patina.*

01 3 000

926

926 50 öre 1862. Öppet E. Ettårstyp. SM 35b. 4,26 g. Rispor. Rengjord. *Minor scratches. Cleaned.*

01 10 000

927

927 5 öre 1867. SM 58. 8,28 g. Praktfullt exemplar med full röd lyster. *Choice with full red mint lustre.*

01/0 1 000

928

928 1/2 öre 1867. Stort årtal. Ettårstyp. SM 81a. 1,50 g. Tilltalande exemplar med mycket bevarad röd lyster. *Pleasant specimen with remaining red mint lustre.*

01/0 500

929

929 Minnespenning till kungens kröning 1860. SM 82. 12,74 g. Obetydlig rispa. Rengjord. *Mycket fin lyster. Insignificant scratch. Cleaned. Very good lustre.*

01)(01/0 1 000

930

- 930 Allmänna industri- och konstutställningen i Stockholm 1866. Av J. E. Ericsson. Silver. Randén märkt H. H. BAUMGARTEN JURYMAN. HK 12. SKM 14a. 90,23 g. Lätta gnidspår. *Slightly rubbed.*
Ex Münzhandlung Sonntag auktion 30, nr 448 (klassad feine Patina, vorzüglich-Stempelglanz).

931

- OSKAR II (1872-1907)**
- 931 20 kronor 1885. SM 13. JH 746. Obetydliga rispor. *Insignificant scratches.*
I PCGS-kassett (579582.65/38775692) graderad MS 65.

932

- 932 10 kronor 1874. SM 25b. JH 758. Obetydliga hack. *Insignificant pecks.*

933

- 933 10 kronor 1880. Stort LA. SM 29. MIS II.3b. JH 763. Hack. *Pecks.*

934

- 934 10 kronor 1883. Litet LA. SM 30. MIS II.4a. JH 764. Prooflike.
I INGC-kassett (6865579-006) graderad MS 66 PL.

935

935 10 kronor 1883. Stort LA. SM 30. MIS II.4d. JH 765.

01/0 2 000

936

936 10 kronor 1883. Mellanstort LA. SM 30. MIS II.4e. JH 764/765.

01/0 2 000

937

937 10 kronor 1883. Litet LA. SM 30. MIS II.4a. JH 764. Obetydliga hanteringsmärken.
Insignificant bag marks.

01/0 2 000

938

938 5 kronor 1899. SM 39. JH 774. Härfin rispa. Vacker lyster. *Hairline. Beautiful lustre.*

01/0 1 000

939

939 2 kronor 1877. SM 45. Kanthack. Rispor. Stampspricka på åtsidan kl. 12. *Edge nick. Minor scratches. Planchet crack 12 o'clock.*

1+/01 3 000

940

940 2 kronor 1892. SM 51.
Ex MISAB auktion 42, nr 494.

01 3 000

I NGC-kassett (4751685-007) graderad MS 62.

941

941 2 kronor 1893. SM 52. Fräscht exemplar med fin lyster. *Fresh specimen with nice lustre.*

01/0

15 000

942

942 2 kronor 1897. SM 53. Praktexemplar – proof med djupa, frostaktiga reliefer. *Choice – proof with deep, frosty details.*

01/0(o)

15 000

943

943 2 kronor 1898. SM 55. Smärre hanteringsmärken. *Minor bag marks.*

01)(01/0

2 000

944

944 2 kronor 1900. SM 56. Åtsidan hårt gniden, fränsidan med spegelglans. *Obverse roughly rubbed, reverse proof.*

01/0)(0

3 000

945

945 2 kronor 1900. SM 56. Rispa. Hanteringsmärken. Djup lyster. *Minor scratch. Bag marks. Deep lustre.*

01/0

3 000

Ex MISAB auktion 20, nr 1308.
I NGC-kassett (2070414-015) graderad MS 64+.

946

946 2 kronor 1904. SM 58.

01/0

3 000

I NGC-kassett (6521241-012) graderad MS 64.

947

947 2 kronor 1904. SM 58. Obetydliga hack och hårtunn rispa. *Insignificant pecks and hairline.* 01/0 3 000

948

949

948 2 kronor 1906. SM 59. 01/0 1 500
I NGC-kassett (5897191-034) graderad MS 64.

949 2 kronor 1906. SM 59. 01/0 1 500

950

951

950 2 kronor 1907. SM 60. Vacker, orörd patina. *Beautiful patina.* 01)(01/0 1 000
I NGC-kassett (5936979-014) graderad MS 63.

951 Krona 1875. SM 62. 01 2 000

952

952 Krona 1880. SM 66. 1+/01 1 500

953

- 953 Krona 1884. SM 69. Obetydliga hack. Trevlig, naturell karaktär. *Insignificant pecks. Pleasant specimen.* 1+)(1+/01 1 000

954

- 954 Krona 1906. SM 79. Tilltalande patina. *Pleasant patina.* 01/0 1 500
I NGC-kassett (6521241-008) graderad MS 66.

955

- 955 Krona 1907. SM 80. Obetydliga rispor. Prooflike. *Insignificant scratches. Prooflike.* 01/0 1 500
I NGC-kassett (6521241-007) graderad MS 65 PL.

956

- 956 Krona 1907. SM 80. Små hack och kanthack. *Minor pecks and edge nicks.* 01/0 1 000

957

- 957 Krona 1875. Samtida förfalskning av den så kallade Trollhätte-Svensson. Jfr SM 62. 6,60 g. Kantskador. *Edge damages.* 1 1 500

958

- 958 50 öre 1878. Samtida förfalskning av den så kallade Trollhätte-Svensson. Jfr SM 83. 4,68 g. 1)(1/1+ 1 500

959

959 50 öre 1898. SM 87.

01/0

1 000

INGC-kassett (4775609-010) graderad MS 64+.

960

960 50 öre 1898. SM 87. Obetydliga hanteringsmärken. *Insignificant bag marks.*

01/0

1 000

961

961 50 öre 1899. SM 88. Vacker patina. *Beautiful patina.*

01

500

INGC-kassett (6475472-025) graderad MS 64.

962

962 25 öre 1883. SM 98. Obetydliga rispor. *Insignificant scratches.*

01/0

800

963

963 Kung Oskar II och drottning Sophias silverbröllop den 6 juni 1882. Slagen av Neptuniorden. Av L. Ahlborn. Brons. 155,87 g.

01/0

1 000

964

GUSTAV V (1907-1950)

964 20 kronor 1925. SM 1. JH 777.

01/0 8 000

965

965 20 kronor 1925. SM 1. JH 777. Obetydligt kantslag. Smärre hanteringsmärken. *Insignificant edge bump. Minor bag marks.*

01/0 5 000

966

967

966 2 kronor 1914. SM 7. Smärre hanteringsmärken. *Minor bag marks.*

01/0 500

I PCGS-kassett (579331.64/38930235) graderad MS 64.

967 Krona 1910. SM 35. Djup, orörd patina. *Deep patina.*

01/0 1 000

I PCGS-kassett (179188.66/82217965) graderad MS 66.

968

GUSTAV VI ADOLF (1950-1973)

968 Provmynt för 1 öre 1969 i eloxerad aluminium. SM 217a. 0,51 g. **R.**

01/0 1 000

POSTER

969 Diverse silvermynt, främst solidus från svenska besittningar, 15-1600-tal, samt några porslinsmynt. Totalt 88 ex.

VK 1 000

970 Diverse mynt, främst svenska koppar- och bronsmynt 1627-1972. Totalt 23 ex.

VK 500

971 Diverse mynt, huvudsakligen svenska, 1620-tal till 1931. Totalt 31 ex.

VK 1 000

PLÅTMYNT (FRÅNSIDOR)/
PLATE MONEY (REVERSES)

668

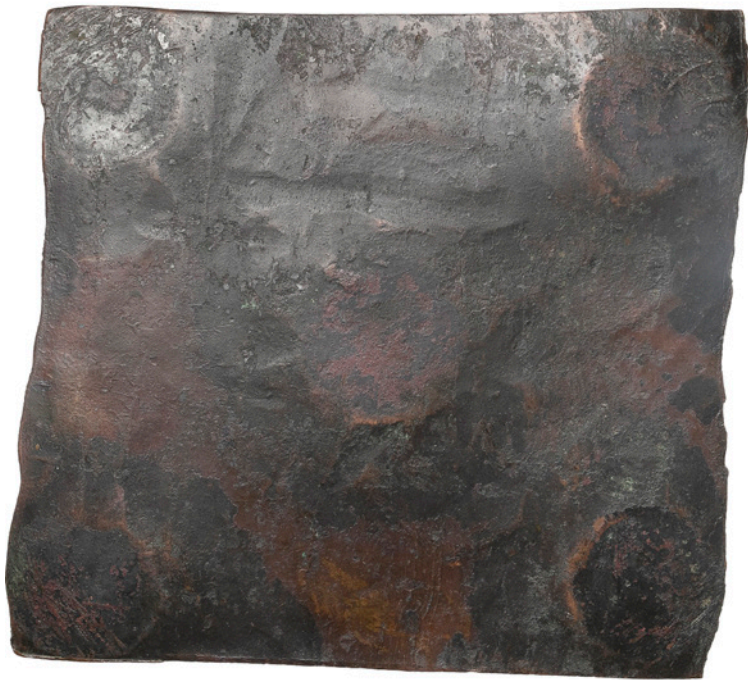

669

706

- Plåtmynten på denna sida är avbildade i 50 % av naturlig storlek -

707

708

728

729

758

759

760

761

762

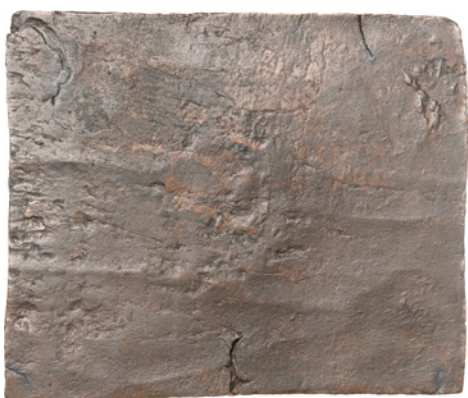
763

764

765

766

767

768

769

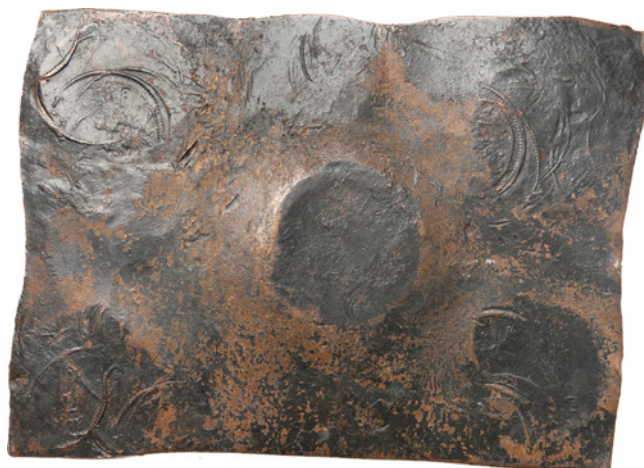
795

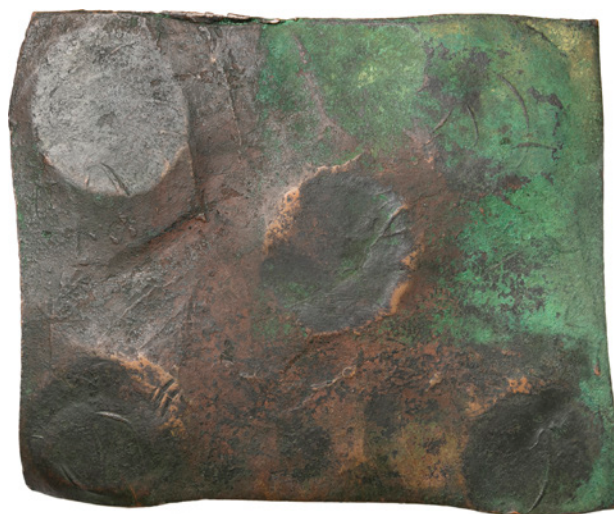
796

797

798

799

800

LITTERATUR / REFERENCES

- Album** Album, S. *A checklist of Islamic coins*. (2011)
- Appelgren** Appelgren, T. G. *Gustav Vasas mynt*. (1933)
- Bitkin** Bitkin, V. V. *Comprehensive Catalog of Imperial Russian Coinage*. (2000)
- CJB** Becker, C. J. The Coinage of Harthacnut and Magnus The Good at Lund c. 1040 – c. 1046. In *Studies in Northern Coinages of the Eleventh Century*. (1981)
- Comm NS** Commentationes de nummis saeculorum IX-XI in Suecia repertis. Nova series:
- Malmer, B. *The Sigtuna Coinage c. 995-1005*. Nova series 4. (1989)
- Malmer, B. *The Anglo-Scandinavian Coinage c. 995-1020*. Nova Series 9. (1997)
- Malmer, B. *Serpents and Crosses. Scandinavian Coinages from the time of Louis the Pious, Cnut the Great, Harthacnut and Anund Jacob*. Nova Series 14. (2023).
- Gunnarsson, B. *Connections*. Nova series 18. Manuskript.
- Dav.** Davenport, J. S.:
- *European crowns 1484-1600*. (1997)
- *European crowns 1600-1700*. (1974)
- *European crowns 1700-1800*. (1964)
- *European crowns since 1800*. (1964)
- Delm.** Delmonte, A. *Le Benelux d'Argent*. (1967)
- Diakov** Diakov, M. *Medals of the Russian Empire. Part 1-8*. (2004-2008)
- Divo/Tobler** Divo, J-P. & Tobler, E. *Die Munzen Der Schweiz*. (1967)
- Dupl.** Duplessy, J. *Les monnaies françaises royales. De Hugues Capet à Louis XVI (987-1793)*. (1989)
- Felder** Felder, P. *Medailleur Johann Carl Hedlinger, 1691-1771*. (1978)
- Fr.** Friedberg, R. *Gold Coins of the World*. Clinton, NJ 1992 m. fl. upplagor.
- Frösell** MISAB katalog 1.
- G. (Galster)** Galster, G. *Unionstidens Udmøntninger*. (1972)
- GH** Haljak, G. (samt Leimus, I., Sarkkinen, H., & Zilbers, I.) *Livonian Coins. XII-XVIII Century. Part 1: Federal states*. (2010), *Part 2: Kingdoms*. (2011)
- HA** Hildebrand, B. E. *Anglosachsiska mynt i Svenska Kongl. Myntkabinetet, funna i Sveriges jord*. (1881)
- Hbg** Hauberg, P. *Myntförhold og Udmøntninger i Danmark indtil 1146*. (1900)
- HbgA** Hauberg, P. *Møntauktion over Museumsinspektør P. Hauberg's samling af Danske og Norske mønter*. (1929)
- Hede** Hede, H. *Danmarks og Norges Mønter 1541-1814-1970*. (1971)
- HK** Hildebrand, B. E. *Sveriges och svenska konungahusets minnespenningar praktmynt och belöningsmedaljer. I-II*. (1874-1875)
- Huszár** Huszár, L. *Münzkatalog Ungarn von 1000 bis heute*. (1979)
- Hy** Hyckert, B. E. och Lilienberg, V. E. *Minnespenningar öfver enskilda svenska män och kvinnor. I-II*. NM XVII. (1905-1915)
- JH** Hirsch, H., Lagerqvist, L. O., Nordlind, U. *Samling Julius Hagander. Sveriges och dess forna besittningars guldmynt och riksdaler från Gustav I till Carl XVI Gustaf*. (1996)
- KM / C / Y** Krause publications:
- *Standard Catalog of World Coins 1601-1700*.
- *Standard Catalog of World Coins 1701-1800*.
- *Standard Catalog of World Coins 1801-1900*.
- *Standard Catalog of World Coins 1901-2000*.
- *Standard Catalog of World Paper Money 1368-1960*.
- Levin** Levin, A. *Beskrifning öfver Johan III:s mynt. NM XI*. (1887)
- LL** Lagerqvist, L. O. *Sveriges mynt under vikingatid och medeltid samt gottländska mynt*. (1970)
- Malmer** Malmer, B. *Nordiska mynt före år 1000*. (1966)
- Maué** Maué, H. *Sebastian Dadler 1586-1687. Medaillen im Dreissigjährigen krieg*. (2008)

MGL	Golabievski Lannby, M. <i>Kung Knut Eriksson och penningarna</i> . (2019)
MIS	Hamrin, C. <i>Mynten i Sverige. Bernadotte-dynasin 1818-2018 med värderingspriser</i> . (2019)
Moser & Tursky	Moser, H. & Tursky, H. <i>Die Münzstätte Hall in Tirol 1477-1665</i> . (1977)
NM (Norges mynter)	Ahlström, B., Brekke, B. F. och Hemmingsson, B. <i>Norges mynter</i> . (1976)
NMD	Thesen, G. <i>Norges mynter i dansketiden 1449-1814</i> . (2015)
NP	Sæthre, K. <i>Katalog over norske pengesedler med Svalbard og Bjørnøya 1695/2017 og norske nødsedler utgitt i 1940</i> . (2022)
Olsén	Olsén, B. <i>Lea Ahlborn. En svensk medaljkonstnär under 1800-talet</i> . (1962)
Opas	Oravisjärvi, J. <i>Opas Suomen rahalöytöihin</i> . (2016)
Ossbahr	Ossbahr, C. A. <i>Mynt och medaljer slagna för främmande makter i anledning av krig mot Sverige</i> . (1927)
Plat.	Platbarzdis, A. <i>Sveriges sedlar. Del III</i> . (1965)
Rbg	Rundberg, J. <i>Den svenska örtugsmyntningen... ... under Albrekt av Mecklenburg (1364-1389)</i> . (2011) <i>... under Kristoffer av Bayern till Sten Sture den äldre ca 1440 till 1470-talets slut</i> . (2005)
RIC	Mattingly, H. & Sydenham, E. A. <i>Roman Imperial Coinage, volume 2</i> . (1926)
RSC	RSCI H.A. Seaby, <i>Roman Silver Coins I</i> . (1978) RSCII H.A. Seaby, <i>Roman Silver Coins II</i> . (1979) RSCIII H.A. Seaby, <i>Roman Silver Coins III</i> . (1982) RSCIV H.A. Seaby, <i>Roman Silver Coins IV</i> . (1982) RSCV H.A. Seaby, <i>Roman Silver Coins V</i> . (1987)
SB	Ahlström, B., Almer, Y. och Jonsson, K. <i>Sveriges besittningsmynt 1561-1878</i> . (1980)
Schnee	Schnee, G. <i>Sächsische Taler 1500-1800</i> . (1982)
Seaby	Seaby, P. J. <i>Coins of England and the United Kingdom</i> . (1989)
Selinheimo	<i>Samling Selinheimo - mynt präglade i Åbo</i> . (MISAB katalog 2019)
SF	Rosenqvist, M. <i>Sveriges färgsedlar utgivna av Riksbanken 1835-2008</i> . (2009)
SG	Sear, D. R., <i>Greek Coins and their Values:</i> - Vol. 1, <i>Europe</i> . (1978) - Vol. 2, <i>Asia and Africa</i> . (1978)
Sieg	<i>Siegs möntkatalog</i> (2018)
SKM	Delzanno, R. <i>Sveriges kungliga medaljer</i> . (2024)
SM	Carlberg, D., Hemmingsson, B. & Wijk, M. <i>Sveriges mynt 1521-2021</i> . (2022)
SMB	Delzanno, R. <i>Sveriges myntbok 995-2022</i> . (2020.)
SMH	Den Svenska Mynthistorien - <i>Vikingatiden ca 995-1030</i> . (2010) - <i>Frihetstiden och den gustavianska perioden 1719-1818</i> . (2007)
SOK	Källerholm, S-O. <i>Karl XI:s 1 öre i silver 1661- 1697</i> . (2018)
Spink	Spink - <i>Coins of England & The United Kingdom</i> . (2019)
SR	SRI Sear, D. R., <i>Roman Coins and their Values</i> . (2000) SRII Sear, D. R., <i>Roman Coins and their Values II</i> . (2002) SRIII Sear, D. R., <i>Roman Coins and their Values III</i> . (2005)
SS	Wallén, L. <i>Sveriges sedlar. I-II</i> . (1984)
Stenström	Stenström, S. Arvid Karlsteen - hans liv och verk. <i>Nordisk Numismatisk Årsskrift 1945</i> . (Även separat utgiven.)
Sti	Stiernstedt, A. W. <i>Beskrifning öfver svenska kopparmynt och polletter. Del II</i> . (1872)
Werlich	Werlich, R. <i>Orders and decorations of all nations: ancient and modern, civil and military</i> . (1974)